अनुदान सूत्र व निकष

1. प्राध्यापकांना नियमित व पूर्ण पगार देण्याची योजना :शासनाचा पहिला आदेश

Government of Maharashtra
Education and Youth Services Department
Resolution N, NGC-1277/122166/XXXII (Cell)
Mantralaya Annexe, Bombay 400 032, dated 21st September 1977.

Resolution

The question of evolving a scheme to ensure regular and full payment of salary and allowances at sanctioned rates of the teaching and non-teaching staff of aided non-Government Colleges of Arts, Science, Commerce and Education in the State was under the consideration of Government for some time past. Government had appointed a Committee in May 1977. under, the Chairmanship of the Director of Education (Higher Education.) Maharashtra Sate, Pune comprising four representatives each of the Managements of Colleges and the Maharashtra Federation of University and College Teacher's Organisations to inter alia recommend a scheme in this regard and submit it for the consideration of Government. After full consideration of the redommendation of the Committeee Government has decide to approve a scheme for ensuring regular and full payment of the salary and allowances at sanctioned rates to the teaching and Non-teaching staff of the aforesaid aided non-Government Colleges, as set out in the Appendix attached to this Resolution. The scheme shall come into force immediately.

2. The Director of Education (Higher Education), Maharashtra State, Pune, shall be in overall charge of the administration of and supervision over the scheme. He shall be assisted in this regard by the offices of the Officers on Special Duty. Higher Education Grants Orders, sanctioning additional staff to the existing four of such offices and for the creation and setting up of three such additional offices, so as to have one office of the Officer on Special Duty, Higher Education Grants for each of the Seven Educational Divisions in the state, should be issued separately.

3. Though the Scheme being sanctioned by this Resolution will be coming into force after the lapse of some months of the current financial year, the funds (receipts) which have so far accrued to a College since the beginning of the current financial year (i.e. on and after 1st April 1977) have to be utilised for meeting the expenditure of the College on the approved items, including the salary and allowances of the employees of the College. Therefore, the unspent balance of the funds (receipts), referred to in paragraph II of the Scheme given in the Appendix, should be credited either in entirely or in the prescribed proportion as the case may be, to the appropriate bank accounts of the College referred to in paragraph I of the Scheme.

4. In order to facilitate expeditious implementation of the Scheme, the Director of Education (Higher Education), Maharashtra State, Pune, shall release, as first installment during the current financial year, ad hoc assistance as per need to the Colleges to the extent of their two monts' salary bill and not exceeding Rs. 2.30 corores in the aggregate. Further installment(s) of ad hoc assistance should be released by the Director of Education (Higher Education) in accordance with the provisions of paragraph VI of the Scheme, in due course, during the current financial year.

5. The expenditure on account of ad hoc assistance referred to in paragraph 4 above so far as aided non-Government Colleges of Arts, Science and Commerce are concerned should be debited to the head'277-Education –E-University and other Higher Education (ad) – Assistance to non-Government Colleges-ad-II Schemes in the Five Year Plan (a) Grants for Expansion of Non-Government Arts, Science, Law and Commerce Colleges' Demand No. 72 & should initially be met from the advance of Rs. 2.18 crores from the Contingency Fund sanctioned under Government Memorandum, Finance Department No. CNF-1177/77-BUD-6, dated the 8th September , 1977.

6. The expenditure on account of ad hoc assistance referred to in paragraph 4 above so far as aided Non-Government Colleges of Education are concerned should be debited to the head '217, Education –B-Secondary Education. (n), Teachers training (v), Schemes in the Five Year Plan (c), Assistance to Non-Government Colleges of Education demand No. '72 and should initially be met from the advance of Rs. 12 lakhs from the Contingency Fund Sanctioned under, Government Memorandum, Finance Department No. CNF-1177-76/BUD-6 dated the 8th September 1977.

7. The necessary demands for recoupment of the advances drawn from the Contingency Fund should be presented to the Legislature in due course. The Director of Education (Higher Education) should forward the monthly report of progress of expenditure from out of the advances from the Contingency Fund, in the prescribed pro-forma to the Accountant General, Maharashtra, Bombay, The Finance Department and the Education and Youth Services Department.

8. This Government Resolution issues in consultation & with the concurrence of the Social Welfare, Cultural Affairs, Sports and Tourism Department, Planning Department and the Finance Department vide the latter's un-official reference No. 1675/77/EXP-8 dated 23rd Augest, 1977.

By order and in the name of the
Government of Maharashtra
Sd/-
(D.M. Sutkhtankar)
Secretary to Government

APPENDIX

I .Opening of Bank Accounts.

(i) The Mangement of every adied non-Governement College of Arts , science, Commerce and Education shall open bank accounts as indicated below in a branch of the Sate Bank of India or any of its subsidiary banks or a nationalised bank or of any oter scheduled bank or of a District Central Co-operative Bank:

a) College Salary Payment Account
b) College Non-Salary Expenditure Account: and
c) Such other accounts as indiated hereinafter.

(ii) The bank accounts mentioned in (i) above shall be operated jointly by the Principal of the College and one representative of the Management to be designated by the management by a resolution to that effect passed by its appropriate body, or by the principal singly if so approved by the Management.

II) **Management of Funds for opration of the scheme.**

(i) Pricipal of the college shall credit to the College Salary Payment Account 80% of the following receipts accruing to the College:-

(a) Maintenance grant as per the grant- in -aid formula in force:
(b) Amount received from Government by way of reimbursement of tuition fees on behalf of various types of fee-concession holders (such as E.B.C., B.C. Freedom Fighters' Children, Primary teachers' Children etc.)
(c) Tuition fees exculding earmarked fees ; and
(d) Other direct receipts

(ii) The remaining 20% of the receipts mentioned in (i) above shall be credited to the College Non-Salary expenditure Account. In addition, the entire amount received by way of per Capita Science grant & the entire receipts by way of all fees (other than tuition fee) recovered from students any expenditre of the college or for rendering any amenity or service to the students (such as admission fee, library fee, laboratroy fee, Gymkhana fee etc.) shall be credited in full to the College Non-salary Expenditure Account.

(iii) 80% of the 'Surplus', if any, relating to the Junior College Classes attached to the College shall be credited to the college Salary Payment Account and the remaining, 20% of the 'Surplus' shall be credited to the college Non-salary Expenditure Account. Entry to that effect should be made in the books of Accounts relating to Junior College Classes which are required to be maintained separately.

Explanation- 'Surplus' relating to Junior College Classes means the excesss of item B over item A of the grat-in-aid formula for Junior college classes approved in sub-paragraph XIX of paragraph 2 of Government Resolution No. HSC/1076/419 XX-XXI, dated 6th May, 1976

(iv) I.S.S. grant as well as any other grant or ad hoc assistance released by Government for being utilised exclusively for the purpose of payment of salary and allowances of the teaching and non-teaching staff of the College shall be credited fully to the College Salary Payment Account.

N.B. : Receipts, such as scholarships amount, University examination fee etc. collected by the College for being passed on to the students (scholars) or the University or such other person/agency, as the case may be, shall not be credited to either the College salary Payment Account or the College Non-Salary edpenditure Account. Receipts of this type collected for a specific purpose or on behalf of other person/ agency shall be credited to a separate Account opened or to be opened for that purpose in the name of the Principal of the College. The Principal of the College shall be responsible for the proper operation of this account and for ensuring that the amounts received for a specific purpose or on behalf of other person/agency are utilised only for that purpose or are fully and promptly passed on to the person/agency concerned.

III) Opening of bank accounts by College employees

The members of the teaching and non-teaching staff of the College (hereinafter refrred to as "employee") should open their individual bank accounts in the same branch of the bank wherein the College Salary Payment Account has been opened.

IV. Operation of Accounts

In the operation of the College Salary Payment Account and the College Non-Salary Expenditure Account. The following shall be complied with scrupulously.

(I) College Salary Payment Account

a) The amounts credited to this account shall be used exclusively for disbursement of the salary and allowances of the employess of the College.

(b) The Principal of the College should forward to the bank a detailed schedule of the gross amount of salary & allowances at sanctioned rates, the authorised deductions on account of Provident fund. Income Tax, Profession Tax, Life Insurance Premia etc. and the net amount payable in respect of each emplouee of the College, at least five days before the close of each month, in Form 1 attached. The schedule shall be accompanied with instructions to the bank to credit by transfer entry the net amount payable to each employee into the employees's account with the bank.

(c) The Principal should ensure that the aggregate amount deducted as Provident Fund contribution from the gross amount of salary and allowances of the employees of the the Colleges is transferred in any case before the 10th of the same month., to the College Provident Fund Account to be opended in the same month, to the College Provident fund Account to be opended in the same bank. The maintenance of the College Provident Fund Account and the invesment from time to time of the balance therein shall be in accordance with the relevant statutory provisions.

d) The amounts deducted as Income-Tax, Profession Tax, Life Insurance premia, etc. from the gross amount of salary and allowances of the employees of the College shall be remitted to the respective authorities (i.e. Government treasury, Life Insurance Corporation etc.) in any case before 10th the same month.

(II) College Non-Salary Expenditure Account

(a) The Principal of the College should withdraw money from this Account for incurring expenditure of the College only on approved items other than salary and allowances of the employees of the College.

(b) If, for any emergent purpose, any amount is withdrawn from this account for expenditure on an unapproved item,the amount so withdrawn shall be replinished into the account by the Management within a period ont exceeding one month and a report to that effect should be sent to the Officer on Special Duty, Higher Education Grants of the Educational division concerned

V. Departmental supervision over the scheme

(i) The Director of Higher Education shall exercise over all administrative supervision over the functioning of this Scheme. He may, for this purpose, call for information from the Colleges. periodically or at any time as he may consider necessary, in such forms as he may prescribe.

(ii) The Officers on Special Duty, Higher Education Grants and the staff working in their officers shall, besides discharging their normal work of audit of College accounts the assessement of Government grants exercise supervision over operation of this Scheme by the Colleges within their respective jurisdication under the general guidance of the Director of Education (Higer Education). For this purpose, Colleges shall make available to them. for inspection and scrutiny, all records. books of accounts.etc. of the College, the records relating to the various bank accounts refrred to in this Scheme and also furnish such information as may be required from time to time.

(iii) All records, books of accounts etc. of the College shall also be made available for inspection on demand to the Audit Parties of the Accountant General, Maharashtra and also to any officer of the Directorate of Education authorised by the Directorate of Education (Higher Education .)

VI. Ad-hoc assistance to Colleges

Tuition and other fees at the prevailing rates and the grants of various types released by Government constitute the main sources of income of a College from which it meets its recurring expenditure on approved items including salary and allowances of the College employees, pending rationalisation of the existing income and expenditure structure of the College, the Director of Higher Education shall release, from time to time in a financial year, as per need ad hoc assistance, in gereral, to Colleges to the extent of their three months salary bill. If need be,with the prior approval of Government,ad hoc assistance in excess of three months salary, bill may be released by the Director of Education (Higher Education) to a College shall be credited fully to the College Salary Payment Account and shal be used in its entirely for the payment of the salary & allowances of the employees of the College.

2. अनुदान पात्रतेसाठी विद्यार्थी संख्येचे निकष स्पष्ट करणारे शासनाचे निर्देश

महाराष्ट शासन

तातडीने व महत्वाचे

क्रमांकःयुएमएफ1079-4979 (3)पंचवीस

शिक्षण, रोजगार व युवक सेवा विभाग,

मंत्रालय विस्तार भवन,मुंबई 400032

दिनांक : 25 सप्टेंबर 1979

प्रति,

कुलसचिव

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विषय :- अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांचे संलग्नीकरण व त्यानां द्यावयाचे शासकीय अनुदान पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गासाठी किमान विद्यार्थीसंख्यचे निकष

महोदय,

राज्यातील कला,वाणिज्य व शास्त्र महाविद्यालयांची जीवनक्षमता अजमावण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयांच्या प्रत्येक विद्याशाखेतील विद्यार्थ्यांच्या किमान संख्येसंबधी निकष निश्चित करण्याचा प्रश्न गेले काही वर्षे शासनाच्या विचाराधीन होता, परंतु 1975-76 पासून 10 +2+ 3 हया आकृतिबंधानुसार +2 इतर राज्यांत अमलात आल्यामुळे महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या सुरुवातीस घटली होती व त्यामुळे हा प्रश्न आजतागायत स्थगित ठेवण्यात आला होता. चालू शैक्षणिक वर्षाच्या (1979-80) अखेरीस नवीन 3 वर्षाच्या पदवी अभ्यासक्रम सुरू होउन 2 वर्षे लोटून गेलेली असतील व अभ्यासक्रम पूर्णतया अमलात आलेला असेल आणि सुरुवतीचा स्थित्यंतराचा काळ संपलेला असेल. महाविद्यालयीन शिक्षणावर जो जनतेचा पैसा फार मोटया प्रमाणात खर्च होतो, त्याचा निदान काही किमान मोबदला मिळावा यादृष्टीने नवीन निघणा-या महाविद्यालयांनीच नव्हे तर जी महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांनीदेखील विद्यार्थीसंख्येचे काही किमान निकष पूर्ण करणे आवश्यक आहे. पूर्ण विचाराअंती शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतले आहेत.

1. अ. जेथे शैक्षणिक वर्ष 1980-81 मध्ये आणि त्यानंतर प्रतिवर्षी आदिवासी विभाग• पंचायत समिती क्षेत्रात एकच महाविद्यालय अस्तित्वात असलेल्या प्रत्येक विद्याशाखेत पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गात किमान 30 विद्यार्थी असावेत. इतर क्षेत्रातील महाविद्यालयातून अस्तिवात असलेल्या प्रत्येक विद्याशाखेमध्ये पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गात किमान 40 विद्यार्थ्या असावेत.

ब. महाविद्यालयात अस्तित्वात असलेलया एखाद्या विद्याशाखेत प्रथम वर्षाच्या वर्गात वर निर्दिष्ट केलेल्या किमान संख्येइतक्या विद्यार्थ्यांनी जर प्रवेश घेतना नाही तर मुळातच प्रथम वर्षाचा वर्ग सुरु करण्यात येउ नये. जर विहित किमान विद्यार्थ्यांसंख्या प्रवेशासाठी मिळाली नसताना ही प्रथम वर्षाचा वर्ग सुरू करण्यात आला तर संबंधित महाविद्यालयातील त्या वर्गाचे संलग्नीकरण चालू ठेवण्यास शासनाची मंजुरी `दण्यात येउ नये.

क. विहित किमान 30 किंवा 40 विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्षाच्या वर्गात प्रवेश घेतल्यामुळे तो वर्ग सुरु करण्यात आल्यानंतर प्रथम वर्षाच्या अखेरीस होणा-या परीक्षेस उपरोक्त दोन प्रकारच्या महाविद्यालयांमधून प्रत्येकी अनुक्रमे किमान 22 व 30 विद्यार्थी न बसल्यास पुढील वर्षी महाविद्यालयाला या वर्गासाठी झालेल्या खर्चावर (प्रमाणानुसार) शासनाकडून अनुदान देण्यात येउ नये.

ड. उपरोक्त निकषाप्रमाणे किमान विद्यार्थी न मिळाल्यामुळे प्रथम वर्षाचे वर्ग बंद करण्यात आल्यानंतर क्रमशः त्या पुढील वर्षी संबंधित महाविद्यालयातील ज्या त्या विद्याशाखेचे द्वितीय वर्षाचे वर्ग आणि त्यानंतरच्या वर्षी तृतीय वर्ग बंद करण्यात यावेत.

2. प्रथम वर्षाच्या वर्गासाठी विहित किमान विद्यार्थीसंख्येचे निकष पूर्ण होत नसतानाही ते वर्ग सुरु ठेवण्यात आल्यास शासन अशा कोणत्याही वर्गाना संलग्नता व अनुदान देणार नाही.शासनाकडून संलग्नता न मिळताही वर्ग सुरु टेवल्यामुळे विद्यार्थ्यांना परीक्षेला बसण्यास अनुमती न मिळणे आदी संभाव्य परिणामांची तसेचशासकीय अनुदान बंद झाल्यामुळे ओढवणा-या आर्थिक परिणामांची जबाबदारी पूर्णतया संबंधित महाविद्यालयांची व त्यांच्या व्यवस्थापनाची राहील.

3. शासनाचा उपरोक्त निर्णय आपल्या विद्यापीठातर्फेही आपल्या विद्यापीठाला संलग्न असलेल्या सर्व कला,वाणिज्य व शास्त्र महाविद्यालयांना पुरेशी आगाउ पूर्वसूचना म्हणून निदर्शनास आणण्यात यावा व या महाविद्यालयांना संलग्नता पुढे चालू ठेवण्याबाबत आपल्या विद्यापीठाकडे आलेल्या अर्जांची छाननी करताना हे निर्णय लक्षात घेउनच शासनाकडे त्यांसबधी सुयोग्य प्रस्ताव पाठविण्यात यावेत, अशी आपणास विनंती आहे. अर्थात या पत्राची प्रत राज्यातील सर्व कला ,वाणिज्य व शास्त्र महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना त्यांच्या माहितीसाठी व उचित कार्यावाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे.

आपला विश्वासू

सही/-

(द.म.सुकथनकर)

सचिव,महाराष्ट्र शासन

प्रति लिपी माहितीसाठी व योग्य कार्यवाहीसाठी

1. शिक्षण संचालक उच्च शिक्षण, महाराष्ट्रराज्य,सेंट्रल बिल्डिंग पुणे. 411 001
2. सर्व विशेष कार्य अधिकारी, (उच्च शिक्षण अनुदान) आणि
3. राज्यातील सर्व कला वाणिज्य व शास्त्र महाविद्यायांचे प्राचार्य यांना अग्रेषित

अनुदान निर्धारण निकष - शासन निर्णय दि ३ ऑक्टोबर १९७९

Non-Government Arts, Science, Commerce and Education Colleges-- Revision of the formula for assessment of maintenance grant.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Education, Employment and Youth Services Department

Resolution No. NGC.1279/157796-XXV

Mantralaya Annexe, Bombay 400 032, dated 3rd October,1979

Read-(i) G.R.E.D.No. N.G.C. 1253, dated 28th July,1955.
(ii) G.R.,E. & S.W.D.No. NGC.1261-U, dated 12th November,1962
(iii) G.R.,E. & S.W.D. No. NGC,1262-U, dated 13th December,62
(iv) G.R.,E.& S.W.D. No. NGC 1262-U,dated 9th March,1963.
(v) G.R.,E.& S.W.D.No. NGC 1262-U, dated 8th January, 1964
(vi) G.R.,E.& Y.S.D.No. NGC.1762-U,dated 17th August,1964
(vii) G.R.,E.& Y.S.D.No.NGC.2264-E, dated 17th May, 1966
(viii) G.R.,E.& Y.S.D.No. NGC, 1274/1883-XXV, dated 27th February, 1976.
(ix) G.R.E.& Y.S.D.No.NGC.1276/2375/2373/XXV, dated 6th January, 1977
(x) G.R.,E.& Y.S.D.No. NGC. 2377/3029/XXV, dated 3rd February, 1977
(xi) G.R.,E.& Y.S.D.No.NGC. 1277/122166-XXXII (CELL), dated 21st September, 1977
(xii) G.R.,E.& Y.S.D.No. NGC,2375/1222/XXV,dated 15th March 1978
(xiii) G.R.,E.& Y.S.D.No.NGC, 1278/29067/XXXII(CELL), dated 14th April,1978
(xiv) G.R.,E.& Y.S.D.No. NGC.1279/156249/XXXII (CELL), dated 23rd March, 1979
(xv) G.R.E.& Y.S.D.No. NGC.1279/162391-XXXII (CELL) dated 1st June, 1979

RESOLUTION - The question of laying down a revised, unified and integrated grant-in-aid formula for assessment and release of maintenance grant to the non-Government aided Colleges of Arts, Science, Commerce and Education, in lieu of the existing complex structure of multiple grants/ad-hoc assistance, was under the consideration of Government. Government is now pleased to direct that for the existing grant-in-aid formula introduced by G.R.,E.& S.W.D. No. NGC-1262-U, dated 8th January 1964, the following simplified and intergrated new grant-in-aid formula should be substituted:-

Subject to availability of funds, maintenance grant due to a College in a year should be equal to (A) minus (B), that is--

(A)(i) Entire admissible Establishment Expenditure of the College (initially to be estimatedand subject to subsequent adjustment on the basis of actuals) during the year for which the grant is being paid.

PLUS

(ii) Notional expenditure on normal maintenance and current repairs of the College building (a) calculated at approved flat rates as indicated in Appendix 'A' or 75 percent of the expenditure on reasonable rent paid during the preceding year to the landlord where the College building has been obtained on hire from an outside party (i.e. a landlord other than the Management of the College) and notional rent for the residential quarter for the Principal of the College, calculated at approved flat rates as indicated in Appendix 'A' attached.

PLUS

(iii) Entire actual expenditure of the College of the preceding year on admissible items (Appendix'A') Other

-2-

than (i) and (ii) above, subject to a ceiling as follows:-

a) 18 percent. of the admissible Establishment Expenditure of the College of the preceding year, if the College has only Science faculty.

b) 15 per cent. of the admissible Establishment Expenditure of the College of the preceding year, if the College is a multi-faculty College with Science faculty as one of the faculties; and

c) 12 per cent, of the admissible Establishment Expenditure of the College, of the preceding year, if the College is a College of Education or is a purely Arts College or a purely Commerce College or a composite College with Arts and Commerce faculties.

MINUS

(B)(i) Tuition fees at approved rates recoverable by the College during the preceding year from students liable to pay their own fees (i.e. excluding fee-concession holder-students of all approved categories).

(ii) 'Surplus' if any, of the preceding year relating to the Junior College classes xxxxx xxx attached to the College.

Explanation :'Surplus' relating the Junior College classes means the excess of item 'B' over item 'A' of the grant-in-aid formula for Junior College classes approved in sub-paragraph XIX of paragraph 2 of G.R.,E.& Y.S.D. No.HSC.1076/419-XX-XXI, dated 6th May, 1976.

2. Instead of there being, as is the case at present, two different patterns of assessment of maintenance grant, one for Arst, Science and Commerce Colleges and the other for Colleges of Education, there will henceforth be a single uniform grant-in-aid formula as mentioned above, for all these four types of Colleges.

3. A detailed list of "Admissible Items of Expenditure," i.e. items on which expenditure incurred by the College will be considered admissible for the purposes of maintenance grant,is given in Appendix 'A' attached.

4. Maintenance grant in accordance with the above formula will be admissible subject to fulfilment of the following conditions:-

(i) A new College started in a particular year will not be paid any maintenance grant during the first year of its establishment, as has been the rule so far. From the second year, subject to availability of funds, the College will be paid maintenance grant in accordance withe aforesaid grant-in-aid formula, provided it has fulfilled the conditions of affiliation laid down by the University concerned and other conditions, if any, regarding minimum strength of students, etc. imposed by Government.

(ii) From the point of view of ensuring minimum viability of Colleges, certain norms of minimum enrolment of students as mentioned below will be enforced with effect from the financial year 1982-83 (on the basis of enrolment during the preceding year), by which time one year would have alapsed after the full implementation of the new three-year degree course. (The enrolment for this purpose will be the number of students actually on roll of the College on the 1st of February of the academic year concerned or 1st of September in the cases of Colleges affiliated to Universities Which have adopted the Semester system).

Category	Minimum enrolment in single faculty Colleges	Minimum enrolment in double faculty Colleges	Minimum enrolment in triple faculty Colleges
1. Colleges situated in the Municipal Corporation cities and at non-Agricultural University Headquarters town (Bombay, Pune, Nagpur, Solapur, Kolhapur and Aurangabad).	300	500	700
2. Colleges situated in towns with a population of 1 lakh and above (as per latest census), but excluding those covered under category (1) above.	200	350	500
3. Colleges in towns with a population of less than 1 lakh.	100	175	250

In case a College fails to fulfil in any particular year the prescribed level of minimum enrolment of students as mentioned above, from the financial year 1982-83 and thereafter, the grant to be paid to such a College in a year will be calculated on the absis that fee-income had notionally accrued to the College in the preceding year (vide B(i) of the grant-in-aid formula) from the number of students equal to the number by which the College falls deficient in fulfilling the prescribed norms of minimum enrolment of students.

These norms are obviously not applicable to Colleges of Education.

(iii) No existing co-educational or multi-faculty College unit shall be split up into two or more independent units (faculty-wise or as separate units for boys and girls) without the prior permission of the University and the State Government.

5. All the Arts, Science, Commerce and Education Colleges in existence in the year 1978-79 will be eligible for maintenance grant from the current financial year in accordance with the new grant-in-aid formula. Colleges permitted to be opened in future on aided basis will also be aligible for maintenance grant as per this new grant-in-aid formula, except during the first year after their commencement. Colleges which had an accumulated "Surplus" in the past and which were, therefore, termed as "Surplus Colleges" should be paid maintenance grant according to the new grant-in-aid formula, pending examination of the quantum of such accumulated " Surplus" and its utilisation.

6. Detailed procedure regarding release of maintenance grant to non-Government Arts, Science, Commerce and Education Colleges as per the new grant-in-aid formula will be as prescribed in Appendix 'B' attached.

7. The new grant-in-aid formula comes into force from 1st Apxxx April 1979. Consequent to the introduction of the new grant-in-aid formula, there will be no reimbursement of tuition fees from the current year (1979-80) onwards to the non-Government Colleges of Arts, Science, Commerce and Education, on behalf of all categories of approved fee concession holders, such as, E.B.C. fee concession holders, students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Nomadic Tribes and Vimukta Jatis, freedom fighters' children of primary school teachers, etc. Only

-4-

authorised fees other than the tuition fees (e.g. the admission fee, laboratory fee, library fee, gymkhana fee and " other fees " if any) prescribed by the University concerned shall to reimbursed to the Colleges on behalf of the aforesaid authorised fee concession holders, at the rates laid down by the University concerned. From the current year, laboratory fee is chargeable at the rate of Rs. 125 per annum, library and gymkhana fees are chargeable, each at the rate ranging from Rs. 10 to Rs. 20 per annum and "Other fees " if any, are chargeable at the rate not exceeding Rs. 15 per annum, as may be fixed by the University concerned, to students of classes upto the Bachelor's degree level.

8. Every College will have to forward to the DE/HE, M.S., Pune and the O.S.D., (Higher Education Grants) of the region concerned, information in forms and statements that may be prescribed by them or by Government from time to time.

9. Grants will be sanctioned and released according to ~~th~~ these orders to non-Government Colleges of Arts, Science, Commerce and Education by the DE(HE), M.S., Pune, subject to the condition that the sanctioned budgetary provision on account of payment of grants to non-Government Colleges is not exceeded.

10. The expenditure on payment of maintenance grant in accordance with these orders shall be debited to and met from the budget provision made under the respective heads during the financial year, as indicated below :-

(i)" 277-Education-B-Secondary Education(n) Teachers Training-(n)(iv) Assistance to non-Government Colleges of Education (a) Ordinary Maintenance Grants (277 124 9), Demand No. 70 ".

(ii) " 277-Education-E-University and Other Higher Education- (ad) Assistance to non-Government Colleges-ad-I assistance to non-Government Colleges (i) Grants to non-Government Arts, Science, Law and Commerce Colleges ((277 232 5)- Demand No. 70" ; and

(iii)" 277-Education-E-University and other Higher Educations-ad-Assistance to non-Government Colleges (ad)-II Schemes in the Five year Plan (a) Grants for expansion of Non-Government Arts, Science, Law and Commerce Colleges Grant-in-aid (277 235 2)- Demand No. 70."

11. This Resolution issues with the concurrence of the F.D.vide its U.O.R. No. 2349/79 EXP-5, dated 27th September 1979

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

D.M.SUKTHANKAR,
Secretary to Government.

To,

The Secretary to Governor of Maharashtra, Raj Bhavan, Bombay 400 006

2. The Secretary of Chief Minister, Maharashtra State, Mantralaya, Bombay 400 032
3. The Director of Education (Higher Education), Maharashtra State, Central Buildings, Pune- 411 001
4. The Director of Education, Maharashtra State, Central Buildings, Pune- 411 001
5. The Director of Technical Education, Maharashtra State, Bombay 400 001

6. The Registrars of all non-Agricultural Universities in the State.
7. The Chairman, Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education, Shivajinagar, Pune- 411 010
8. The Deputy Directors of Education of All Regions in Maharashtra State.
9. The Education Officers of Zilla Parishads in Maharashtra State.
10. All Officers on Special Duty (Higher Education Grants) in Maharashtra State.
11. The Principals of all non-Government Colleges of Arts, Science, Commerce and Education affiliated to non Agricultural Universities in the State.
12. The Accountant General, Maharashtra (I), Old Central Government Office Building, Maharashi Karve Road, Bombay 400 020
13. The Accountant General, Maharashtra (II), Nagpur.
14. The Chief Auditor, Local Fund Accounts, Bombay.
15. The Pay and Accounts Officer, Bombay.
16. The Treasury Officer, Pune.
17. The Resident Audit Officer, Bombay.
18. All Departments of Mantralya, Bombay
19. The Director General of Information and Public Relations, Mantralaya, Bombay 400 032
20. All Desks of EE & YSD, Mantralaya, Bombay

MMG/NSG/-

APPENDIX-'A'

List of ADMISSIBLE ITEMS ON WHICH EXPENDITURE INCURRED BY THE NON-GOVERNMENT AIDED ARTS, SCIENCE, COMMERCE AND EDUCATION COLLEGES WILL QUALIFY FOR MAINTENANCE GRANT-

I. Establishment Expenditure incurred during the year

(i) Actual expenditure on pay as per sanctioned scales of pay disbursed to the members of the approved teaching staff (including the Principal) and non-teaching staff of the College i.e. those whose posts and appointments have been approved by the concerned University and wherever necessary by the Government :

(ii) Actual expenditure on Dearness Allowance, Compensatory Local Allowance, House Rent Allowance and other allowances and concessions (such as leave travel concession) as may be admissible to the approved members of the teaching staff (including the Principal) and non-teaching staff of the College, at rates and subject to conditions prescribed by Government from time to time.

(iii) Expenditure on Management's contribution to the Contributory Provident Fund of eligible members of the approved teaching staff (including the Principal) and non-teaching staff of the College, calculated at $8\frac{1}{3}$ per cent of the admissible pay (excluding allowances) in the approved scales of pay.

(iv) Expenditure on Management's contribution towards Gratuity Fund constituted with the prior approval of the University & the State Government.

Note : Grants will be initially released on the basis of estimates of admissible expenditure on Establishment during the year reported by the College. The final instalment of grant to the College will be released only after submission by the College of the actuals of such expenditure and their final verification by the O.S.D.,(Higher Education Grants) of the region concerned.

II. Expenditure on normal maintenance and current repairs of College building (s) or on rent for the College building(s) and on the rent for the residential quarter for the Principal of the College.

(i) (A) Notional expenditure on normal maintenance and current repairs of the building (s) used for the College, calculated at flat rates indicated in the following table, when the building (s) belongs) to the College Management.

Rates of admissible expenditure on maintenance and repairs of College building(s) belonging to the College Management

Serial No.	Category		Flat percentage rate on the capital cost of the building Per cent
1.	College buildings constructed prior to 31st March 1948	---	6
2.	College building constructed between 1st April 1948 to 31st March-1962	---	$3\frac{1}{2}$
3.	College buildings constructed between 1st April 1962 to 31st March 1973	---	$2\frac{1}{2}$
4.	College buildings constructed after 1st April 1973	---	2

OR

(B) 75 percent of the expenditure on rent actually paid during the preceding year to the landlord or 75 per cent of the amount of rent certified as reasonable by the Executive Engineer, Public Works Department, whichever is less, where the College building has been obtained on hire from an outside party, i.e. a landlord other than the College Management.

(ii) National rent for the residential quarter for the College Principal (whether owned by the College Management or obtained on hire by the Management for the use of the Principal. calculated at the following flat rates :-

(a) 25 per cent of the basic pay of the incumbent of the post of the Principal of a College located in Greater Bombay, Pune or Nagpur

(b) 20 per cent of the basic pay of the incumbent of the post of the Principal of a College located in a district headquarter town other than Bombay, Pune or Nagpur.

(c) 15 per cent of the basic pay of the incumbent of the post of the Principal of a College, located at aplace not covered by (a) and (b) above.

III. Expenditure actually incurred during the preceding financial year on other essential items of contingencies etc. indicated below.

(i) Expenditure (in excess of the expenditure incurred by utilising the library fee collection) incurred on subscription to reputed educational journals, upto a ceiling of Rs. 3,000 per financial year.

Library

(ii) Expenditure (in excess of the expenditure incurred by utilising laboratory fee collection) incurred on purchase of scientific apparatus and equipment duly certified as essential by the University concerned (replacement as well as new purchases) and current laboratory expenses on chemicals etc., not exceeding Rs. 100 per student per annum in the Science faculty.

Lab

(iii) Expenditure (in excess of the expenditure incurred by utilising the Gymkhana fee and "other fees" Collection) on sports and on extra curricular activities in the College, such as Students' Societies/Associations only for extra curricular activities (for example, Students' Literary/ Dramatic/Music etc. Associations, Planning Forums etc.), not exceeding Rs. 15 per student per annum.

Gym & other

(iv) Expenditure incurred on visiting faculty as prescribed by the Universities from time to time, not exceeding Rs. 1,500 per faculty per financial year; provided that where the College has only one faculty, the ceiling shall be Rs. 2,000

(v) Expenditure incurred on travelling allowance and daily allowance and daily allowance to college teaching and non-teaching staff for college work and for attending conferences, seminars and training courses only of an academic nature.

(vi) Miscellaneous expenditure on the following items:-

(a) College garden.
(b) Botanical garden, herberium and animal house.
(c) Telephone (for college work only).
(d) Electricity and gas
(e) Postage and telegrams (for college work only).
(f) Reading room not covered by any other fee collection.
(g) Binding charges.
(h) Stationery and printing required for office work and College examinations.
(i) Premium on insurance of science apparatus and equipment.

(j) Uniform to peons and washing allowance to them at the rates prescribed by Government from time to time.
(k) Audit fees.
(l) Water charges.
(m) Issue of advertisements for recruiting teaching and non teaching staff for the college and on College admissions.
(n) Affiliation fees.
(o) Premium paid on college Fidality Insurance Policy.
(p) Other petty contingencies such as chalks,dusters etc.
(q) Expenditure on educational excursions and tours undertaken to fulfil the curricular requirements laid down by the University.
(r) Rent of the College playground certified as reasonable by the Executive Engineer, Public Works Department.
(s) Municipal taxes on, and insurance premium paid for the insurance of the college building when the said building belongs to the College Management.

(t) Current repairs to furniture, equipment, internal roads, etc. of the college.
(u) Expenditure on purchase of library books (in excess of library and laboratory), whether as new acquisition and/ or as replacement, not exceeding 2 per cent. of the admissible Establishment Expenditure of the College of the preceding year.

N.B.-(i) Expenditure incurred on the conduct of courses upto M.A./M.Sc./M.Com./M.Ed.,approved by Government on grant-inaid basis, will alone be held admissible for maintenance grant. Expenditure incurred on conduct of other courses of an academic, professional, technical or vocational nature will not be held admissible for maintenance grant.

(ii) Expenditure on items not specified in the list above, as also the expenditure in excess of the earmarked fees collection (except if and to the extent specifically provided in the list above) will not be held admissible for maintenance grant.

(v) Expenditure on merit scholarships/fellowship granted by the Colleges (R No. NGC 1280.5198-XXV, Dtd.28.4.1980

APPENDIX 'B'

PROCEDURE FOR THE RELEASE OF MAINTENANCE GRANT, ASSESSED IN ACCORDANCE WITH THE NEW GRANT-IN-AID FORMULA TO AIDED ARTS, SCIENCE,COMMERCE AND EDUCATION COLLEGES IN THE STATE

I. It will be incumbent on the colleges to credit the entire amount of tuition fee recovered from fee-paying students (i.e. excluding fee-concession-holder students of all approved categories) into the College, Salary Payment Account opened in the Bank as per the Salary Payment Scheme,Similarly the entire "Surplus", if any, of the preceding year relating to the Junior College classes attached to the College should also be credited,to the College Salary Payment Account.

II. Maintenance grant to be released to the Colleges will be devided into two categories, namely (i) salary grant and (ii) non-salary grant. The amounts released as 'salary grant' will have to* to the College Salary Payment account, while the amount released as non-salary grant'will be fully credited to the College non-salary

*be fully credited

III. The salary grant and the non-salary grant will be released) Expd. in 3 four-monthly instalments as under :-) A/c.

1. The first instalment to be released inthe month of April-May of the year will consist of--

(a) Salary grant equal to $\frac{1}{3}$ rd of the estimated admissible Establishment Expenditure during the year minus half of the tution fee collection from fee-paying students during the preceding year.

(b) Naon-salary grant equal to (i) 1/3rd of the amount of grant admissible on the notaional expenditure on normal maintenance and current repairs of the college building or on rent of the College building and the notional rent for the Principal's residential quarter plus, (ii) a 4 per cent of the estimated admissible Establishment Expenditure during the year.

(2) The second instalment to to be released in the month of August-September of the year will consist of --

(a) Salary grant as in (1)(a) above.
(b) Non-salary grant equal to (i)1/3 rd of the amount of grant admissible on the notional expenditure concerned maintenance and current repairs of the college building and the notional rent for the Principal's residential quarter plus, (ii) 3 per cent of the estimated admissible Establishment Expenditure during the year.

(3) The third and final instalment to be released in the remaining four months of the financial year, after the receipt of the audited statement of accounts of the preceding year from the College, will consist of--

(a) Salary grant-- This will be released after a realistic re-assessment of the estimate of admissible Establishment expenditure during the year which was intially made and deducting from the reassessed estimat (i) the aggregate amount of salary grant released in the first two instalments as mentioned at 1(a) and 2(a) above, and (ii) surplus, if any, of the preceding year relating to the Junior College classes attached to the College.

(b) Non-salary grant equal to (i) 1/3 rd of the amount of grant admissible on the notional expenditure on normal maintenance and current repairs of the College building or on rent of the college building and the notional rent for the Principal's residential quarter plus, (ii) the balance of the grant due on the expenditure of the preceding year on the remaining items of admissible expenditure assessed on the basis of the audited statement of accounts (i.e.the balance amount arrived at by deducting the amounts referred to at 1(b) (ii) and 2(b) (ii) above from the total grant assessed as due on admissible expenditure of the preceding year on the remaining items).

IV. In the first year of the coming into force of the new grant-in-aid formula, the salary grant will be released on the basis of estimates of admissible Establishment Expenditure obtained from the college. When the figures of admissible Establishment Expenditure actually incurred during the first year become available during the second year. the difference in the salary grant already paid on the basis of estimates and that really due in the first year (on the basis of actuals of admissible Establishment Expenditure incurred during the said first year) should be adjusted as soon as possible, while releasing the instalments f salary grant during the second year. The same procedure of adjustment of salary grant on the basis of actuals of admissible Establishment Expenditure should be followed in successive future years also.

NSG/-

4. विद्यार्थीसंख्येच्या निकषांबाबत स्पष्टीकरण करणारा शासनाचा निर्देश : अती महत्वाचा

Government of Maharashtra
No. NGC-2381/11493(6754)UNI.2
Education and Employment Department,
Mantralaya Annexe, Bombay 400 032,
Dated 1st June, 1982

To,
The Director of Education,
Higher Education,
Pune.

Subject : Affilation of Non-Government College-Norms of minimum strength of students and requirement of additional teaching staff.
Reference: i) Government Letter No. NGC 2378/4008 XXV, Dated, 14th July, 1978
ii) Government Letter No. NGC 2378/4008 XXV, Dated, 20th June, 1979

Government had laid down the following norms regarding minimum enrolment of students for additional subject as follows.

1) For colleges located in the Municipal Corporation area 15 students per class.

2) For colleges situated in other areas-5 students per class.

These norms were relaxed and it was laid sown that until further orders.

i) there will be no norms as to the minimum number of students in the case of an existing special/optional subject which is already being taught in a college & for which affiliation only to be continued.

ii) While considering the proposals for granting extension of affilation for teaching a new subject, whether special or optional, however the aforeasid norm of minimum 5 students for colleges located in the areas outside Muncipal Corporation areas and of 15 students for colleges located in Municipal Corporation areas must be fulfilled for getting prior permission of Government as well as extension of affilaation for teaching such a new subject to be introduced for the first time.

It was further clarified that if continuation of such an exiting special/ optional subject under the new 3 year Degree course being taught in a college necessitates appointment of additional staff for teaching that subject, recruitment of such fresh additional teaching staff shall be permissible only if a minimum number of 5 students per class for colleges located in the areas must be fulfilled. If this norm of Minimum number of students is not fulfilled, no fresh aditional teaching staff for teaching such special/optional subject shall be recruited and the said teaching work should be managed with the help of the exiting staff only.

Enquiries are being received by Government as to whether the above stated norm of 15/5 students per class should be enforced at the F.Y. Class of the 3 years degree course only or it is to be enforced at the 15/5 should be enforced only at the entry point (i.e. the 1st year or 2nd year or 3red year class of the 3 years degree course) at which the subject is to be introduced and should not be insisted upon when the said subject is to be continued at the higher class as a natural growth. For this purpose, the special/additional/major subject should be treated as an independent one from the general subject already being laught in the college, i.e. if the college is imparting instructions in a particular subject as a general subject and if it is proposed to introduce that subject as special/major subject, the aforesaid norm should be enforced at the 1st, 2ne or 3rd year class of the 3 years degree course at which the special subject is to be introduced.

3. Existing orders regarding ban of making additional appointment for teaching a subject . If the above said norm is not fulfilled should be continued and the college will have to manage the work with exiting staff only.

Sd/-
(G.B.Chore)
Under Secretary to Government

5. २. नवीन महाविद्यालयांना टप्प्याटप्प्याने अनुदान मंजूर करणारा आदेश

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण व सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक : एनजीसी–२०८८ (१६५२)/विशि–२(अ)
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई–४००० ०३२.
दिनांक : ४ जानेवारी, १९८९.

शासन निर्णय : १९७३–७४ या शैक्षणिक वर्षापासून शासनाने नवीन महाविद्यालये सुरु करण्यास परवानगी देण्यावर सर्वसाधा-
रण बंदी घातलेली होती. तथापि या बंदीतून सूट म्हणून काही निवडक प्रकरणी नवीन महाविद्यालयांना वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार
परवानगी देण्यात आलेली आहे. त्यानंतरही काही महाविद्यालयांना विनाअनुदान तत्त्वावर देण्यात आलेली आहे. नविन महाविद्या-
लयांना सर्वसाधारण बंदी घालण्यात आलेली असल्यामुळे १९८३-८४ पासून विनाअनुदान तत्त्वावर परवानगी दिलेल्या महाविद्या-
लयांना आतापर्यंत अनुदान मंजूर करण्यात आले नव्हते. महाविद्यालये नव्याने सुरु करण्यात आल्यानंतर कोणतेही अनुदान मंजूर
करण्यात येणार नाही, असे जे धोरण गेली काही वर्षे अमलात आलेले आहे, ही वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन महाविद्यालये सुरु झाल्या
नंतर टप्प्याटप्प्याने अनुदानात वाढ करण्यात येऊन त्या प्रकारचे अनुदानसत्र पुढील काही वर्षासाठी विहित करता येईल. काय, हा
प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. याबाबतचा विचार करुन विहित अटी व निकष पूर्ण करणाऱ्या महाविद्यालयांना खालील अनुदानसूत्र कायम स्वरुपात मंजूर
करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

अ) मान्यता देण्यात आल्यानंतर पहिल्या ३ वर्षामध्ये महाविद्यालयांना कोणतेही अनुदान मंजूर करण्यात येणार नाही.

ब) ४ वर्षी मान्य खर्चाच्या २५ टक्के

क) ५ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ५० टक्के

ड) ६ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ७५ टक्के

इ) ७ व्या वर्षी व तदनंतर १०० टक्के अशी टप्प्याटप्प्याने अनुदानात वाढ करण्यात यावी.

ई) मात्र विहित अटी व निकष पूर्ण करणाऱ्या महिला महाविद्यालये व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील महाविद्यालये यांना ३
वर्षाचा कालावधी पूर्ण झाल्यास १०० टक्के अनुदान देण्यात यावे.

फ) तसेच ३ वर्षे पूर्ण झालेल्या विनाअनुदान तत्त्वावर सुरु करण्यात आलेल्या विद्याशाखांना १०० टक्के अनुदान देण्यात यावे.

३) वरील निर्णयाप्रमाणे सोबत परिशिष्ट 'अ' मध्ये निर्देशिलेल्या खालील महाविद्यालयांना १–१०–१९८८ पासून त्यांच्यासमोर दर्श-
विलेल्या टक्केवारीप्रमाणे अनुदान मंजूर करण्यात येत आहे.

वर्ष	महाविद्यालये	अनुदान
१) १९८३–८४	३३	७५ टक्के
२) १९८४–८५	४६	५० टक्के
३) १९८५–८६	८	२५ टक्के
	८७	

सोबतच्या परिशिष्ट 'ब' (आदिवासी क्षेत्र) आणि 'क' (महिला) मध्ये दर्शविलेल्या महाविद्यालयांना खालीलप्रमाणे अनुदान
१–१०–१९८८ पासून मंजूर करण्यात येत आहे.

	वर्ष १	प्रकार २	महाविद्यालये ३	अनुदान ४
१.	१९८३–८४	आयिवासी क्षेत्र	४	१०० टक्के
२.	१९८४–८५	आदिवासी क्षेत्र	२	१०० टक्के
३.	१९८५–८६	महिला तहाविद्यालये	४	१०० टक्के
			१०	

सोबतच्या परिशिष्ट 'ड' मध्ये दर्शविलेल्या अनुदान तत्त्वावरील महाविद्यालयातील १० विनाअनुदानित विद्याशाखांना पूर्ण
अनुदान १–१०–१९८० पासून मंजूर करण्यात येत आहे.

४. महाविद्यालयांना १०० टक्के अनुदान देण्यात येईल, त्याच वर्षापासून ती वेतनेतर अनुदान मिळण्यास पात्र राहतील.

५. वरीलप्रमाणे अनुदान नेहमीच्या विहित अटींची तसेच खालील विशेष अटींची पूर्तता करणाऱ्या शर्तीवरच संबंधित महाविद्यालयांना
मंजूर करण्यात येत आहे :

१) अनुदान तत्त्वावर आणण्यासाठी त्यांनी प्रचलित विद्यार्थीसंख्येचे शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी १२७९ । ५७७९६
पंचवीस, २५ सप्टेंबर, १९७९ पस्तीस, दिनांक ३ ऑक्टोबर, १९७९, शासन पत्र क्रमांक : यूएमएम १०७९ । ४९७९ । (३) पंचवीस, २५ सप्टेंबर, १९७९
व शासन पत्र क्रमांक : एनज सी २०४६ । (३३५) विशि–२ अ दिनांक १८ नोव्हेंबर, १९८७मधील आदेशामध्ये विहित केलेले
निकष अनुदान प्राप्त झालेल्या वर्षापूर्वी किमान सलग तीन वर्षे पूर्ण केले असले पाहिजेत.

२) त्यांच्या वर्गासाठी, अभ्यासक्रमांसाठी तसेच नेमणूक केलेल्या शिक्षक कर्मचाऱ्यांसाठी विद्यापीठाची मान्यता मिळाली असली
पाहिजे.

३) महाविद्यालयीन वर्ग, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रीडांगण इत्यादी सोई समाधानकारक असल्या पाहिजेत.

४) संबंधित महाविद्यालयांना व्यवस्थापनाने, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासनाने व विद्यापीठांनी विहित केलेल्या सेवा –
शर्ती व वेतनश्रेण्या लागू केलेल्या असल्या पाहिजेत.

५) संबंधित संस्था मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम १९५० व संस्था नोंदणी अधिनियम १९६० या दोन्ही अधिनियमांखाली
नोंदलेली असावी.

६. सदर महाविद्यालयांनी शासनाच्या वेळोवेळी निघालेल्या । निघणाऱ्या आदेशाचे (उदा. विद्यार्थ्यांच्या प्रवेश इत्यादी) काटेकोर पालन करणे आवश्यक आहे.

या प्रीत्यर्थ होणारा खर्च पुढे दिलेल्या अर्थशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

१) बिगर आदिवासी क्षेत्रातील महाविद्यालये :

'२२०२ सर्व साधारण शिक्षण–०३–विद्यापीठ व उच्च शिक्षण पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना १०४ – (एक) (ब) (१) अशासकीय वाडमय, विज्ञान, विधी व वाणिज्य महाविद्यालयांना विस्तारासाठी अनुदान (२२०२०९०५) मागणी क्र–इ.–३' या अर्थशीर्षाखाली खर्ची दाखविण्यात यावा व तो शासन ज्ञापन, वित्त विभाग क्र. आकनि ११८८ । १२३ । अर्थसंकल्प–६ दि. ३० डिसेंबर १९८८ द्वारे मंजूर केलेल्या आकस्मित निधीतून भागविण्यात यावा.

२) आदिवासी क्षेत्रातील महाविद्यालये :

'२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण–पंचवार्षिक योजनांर्गत योजना –०३–विद्यापीठ व उच्च शिक्षण–१०४–अशासकीय महाविद्यालयांना व संस्थांना सहाय्य (एक) (ए) (१) अशासकीय वाडमय, विधी, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयांना अनुदाने.मागणी क्रमांक टि–८' या अर्थशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. व ती शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्र. आकनि–१०८८।१२४– अर्थसंकल्प १७, दि. ३१ डिसेंबर, १९८८ द्वारे मंजूर केलेल्या आकस्मित निधीतून भागविण्यात यावा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी अग्रीम रकमेतून दि. २८–२–१९८९ पर्यंत केलेल्या खर्चाबाबतचा अहवाल शासनास तसेच महालेखापाल मुंबई। नागपूर यांना पाठवावा.

७. आकस्मित निधीतून घेतलेल्या अग्रीम रकमेचा परतावा करण्यासाठी विधान मंडळाच्या आगामी अधिवेशनात संपूर्ण रकमेची पूरक मागणी सादर करण्यासाठी शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी सविस्तर प्रस्ताव या विभागास त्वरित सादर करण्यात यावा. तसेच १९८९–९० या वर्षापासून लागणाऱ्या तरतुदी अर्थसंकल्पात करण्यात याव्यात.

८. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांनी कोषाधिकारी यांना सादर करण्यात येणाऱ्या देयकावर 'आकस्मिकता अग्रीम शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक : आकनि ११८८ । १२३ । अर्थसंकल्प-६ दि ३० डिसेंबर १९८८ व वित्त विभाग क्रमाक : आकनि १९८८। १२४–अर्थसंकल्प–१७ दि. ३१–१२–१९८८ अन्वये मंजूर' असे लाल शाईने लिहावे.

९. हे आदेश नियोजन विभाग व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. प्र. क्र. २२७५।८८ व्यव–५, दि. १४–१२–८८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही

(गो. तु धनमेहेर)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

---

6. नवीन विद्याशाखा। विषय। अभ्यासक्रम व जादा तुकड्यांना अनुदान मंजूर करण्याबाबत सुधारित आदेश

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण व सेवायोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी २०९१। (३५६७)/विशि–२–अ

मंत्रालय विस्तार विस्तार विभाग भवन मुंबई – ३२.

दिनांक : ८ ऑगस्ट, १९९१

वाचावे . शा. नि. क्र. एनजीसी-२०८८। (१६६२ । वि शि-२ (अ)

दिनांक : ४ जानेवारी, १९८९

शासन निर्णय : नवीन महाविद्यालयांना विना अनुदान तत्वावर परवानगी दिल्यानंतर त्यास टप्प्याटप्प्याने अनुदान देण्याबाबत शासन निर्णय क्र, क्रमांक एनजीसी – २०८८। १६५२ विशि–२ अ/दि. ३–१–१९८९ अन्वये निर्णय घेण्यात आला आहे.

२. शासन निर्णय क्र. एनजीसी–१०८८। १६५२। विशि–२ अ दि.४ जानेवारी, १९८९ परिच्छेद२ (फ) मधील ३ वर्षे पूर्ण झालेल्या विनाअनुदान तत्वावर सुरु करण्यात आलेल्या विद्य शाखांना १०० टक्के अनुदान देण्यासंबंधीची तरतूदी या आदेशान्वये रद्द करण्यात येत आहे.

३. १९९१–९२ या शैक्षणिक वर्षापासून सध्या अस्तित्वात असलेल्या अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांना नवीन विद्याशाखा विषय, अभ्यासक्रम व जादा तुकड्या विनाअनुदान तत्त्वावर मंजूर करुन त्यांना पुढील अनुदानसूत्रानुसार मंजूर करण्यात आहे.

अ) विद्याशाखांना, नवीन, विषय, नवीन अभ्यासक्रम व जादा तुकड्यांना मंजूर केल्यानंतर पहिल्या ३ वर्षामध्ये कोणतेही अनुदान मंजूर करण्यात येणार नाही.

ब) ४ थ्या वर्षी मान्य खर्चाच्या २५ टक्के

क) ५ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ५० टक्के

ड) ६ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ७५ टक्के

ई) ७ व्या वर्षी व तदनंतर १०० टक्के.

अनुदानित व विनाअनुदानित महिला महाविद्यालय व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील महाविद्यालयांना विद्याशाखा, नविन अभ्यासक्रम, नवीन विषय व जादा तुकड्या मंजूर केल्यास त्यांनाही वरील अनुदानसूत्राप्रमाणे अनुदान मंजूर केले जाईल.

हे अनुदान शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी व निकष पूर्ण करणाऱ्या महाविद्यालयांना मंजूर करण्यात येईल,

४. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या तारखेपासून लागू होतील.

५. हे आदेश नियोजन व वित्त विभागाच्या संमतीने व अनौपचारिक संदर्भ प्र, क्र. १२५ । ९१ व्यय–५, दिनांक १८–७–१९९१ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही

(श. श्री देसाई)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

7.नवीन महाविद्यालयांसाठी विद्यार्थीसंख्येचे निकष : शासनाचे आदेश

जून 1993-94 पासून महाविद्यालयांना परवानगी देताना लावावायाचे निकष

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग

शासन परिपत्रक कमांकः एनजीसी.3593/5443/विशि-2

मंत्रालय विस्तार भवन, मुबंई 400 032

दिनांक : 24 सर्प्टेबर, 1993

शासन परिपत्रक : सन 1993-94 या वर्षी विद्यापीठ अधिनियमातील तरतुदीनुसार नवीन महाविद्यालये सुरू करण्यासाठी विद्यापीठाकडून शासनाकडे शिफारशी केलेल्या संस्थांच्या प्रस्तावात,विद्यापीठातर्फे संस्थेची स्वतःची इमारत, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय व क्रीडांगण,वसतीगृह इ. मुलभूत सुविधा दर्शविणारी कोणतीही माहिती प्रस्तावात अंतर्भूत केलेली नसते; त्यामुळे शासन स्तरावर निर्णय घेताना अडचणीचे ठरत आहे. या मूलभूत गोष्टींकडे लक्ष न पुरविल्यामुळे केवळ तदर्थ तत्वावर शिफारस आल्यामुळे महाविद्यालयाला परवानगी दिल्यावर कोर्ट केसेस सुरू होतात. यावर शासन स्तरावर विचार करता असे आढळून येते की, विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील किमान सुविधा उपलब्ध करून देणे अनिवार्य व बंधनकारक आहे. याकरिता 1993-94 या वर्षापासून मंजूर केलेल्या व पुढे मंजूर करण्यात येणा-या नवीन महाविद्यालयांना पहिल्या 3 वर्षात विद्यार्थ्यांना, महाविद्यालयास चांगले ग्रंथालय,क्रीडांगण,शिकविण्यासाठी कर्मचारीवृंद, वसतीगृह, प्रयोगशाळा इ. मूलभूत सोई पुरविणे आवश्यक व बंधनकारक केले आहे. त्यानुसार विद्यापीठांनी आपल्या शिफारशीत वरील गोष्टींचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा. एखाद्या संस्थेला प्राधान्य का द्यावे किंवा देउ नये, याचीही माहिती द्यावी. यापुढील प्राप्त प्रस्तावात याचा उल्लेख नसेल तर त्याची जबाबदारी पूर्णपणे विद्यापीठांची राहील. याकरिता शासनाकडे नवीन महाविद्यालयांचे प्रस्ताव पाठविताना पुढील गोष्टींचा अंतर्भाव असेल असे पाहावे.

1.मागणा-या संस्थेची आर्थिक बाजू
2.संस्थेची स्वतःची इमारत आहे किंवा कसे
3.प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, वसतिगृह इ.सोय आहे का ?
4.नवीन महाविद्यालयाची शिफारस करतान जवळच्या तालुक्यात या सोई आहेत किंवा कसे.
5.एकाच ठिकाणी 2 संस्थाची शिफारस असल्यास त्यांपैकी प्राधान्य कोणत्या संस्थेस आहे इ. सविस्तर माहिती आपल्या प्रस्तावात न चुकता नमूद करावी.

2. नवीन महाविद्यालयांना मंजुरी देण्यात आल्यावर पहिली तीन वर्षे कोणतेही अनुदान मंजूर करण्यात येणार नाही. शासन धोरणानुसार महाविद्यालयांना चौथ्या वर्षी मान्य खर्चाच्या 25 टक्के, पाचव्या वर्षी मान्य खर्चाच्या 50 टक्के , सहाव्या वर्षी 75 टक्के आणि सातव्या वर्षी 100 टक्के असे अनुदान देण्यात येते.

3. ज्या नवीन महाविद्यालयांनी पहिल्या तीन वर्षात जर विद्यार्थ्यांना किमान सुविधा उपलब्ध करून दिल्या नाहीत तर त्या महाविद्यालयांचे अनुदान देणे, संचालक, उच्च शिक्षण यांनी त्या महाविद्यालयांकडून सुविधा पुरविण्यात येईपर्यत लांबणीवर टाकण्यात यावे. संचालक, उच्च शिक्षण यांनी यापुढे देण्यात येणा-या नवीन महाविद्यालयांच्या बाबतीत विशेषकरून काळजी घ्यावी व त्याचप्रमाणे कारवाई करावी.

नवीन महाविद्यालये देताना विद्याशाखानिहाय विद्यार्थीसंख्येचा निकष पुढीलप्रमाणे असावाः

विभाग	विद्यार्थीसंख्येचा निकष
1. शहरी	60
2. आदिवासी	40
3. ग्रामीण	50
4. महिला	50

विद्यापीठाने नवीन महाविद्यालयाच्या प्रस्तावांची शिफारस करताना वरील निकषाप्रमाणे विद्यार्थीसंख्या उपलब्ध होईल असे पहावे.

राज्यातील महाविद्यालय, विशेषतः ग्रामीण भागात अनेक महाविद्यालयांकडून वेगवेगळ्या पदव्युतर अभ्याकमांसाठी सातत्याने मागणी होत असते. या मागणीच्या संदर्भात विद्यार्थीसंख्योचा योग्य प्रमाणात विचार होत नाही. काही महाविद्यालयांत संबंधित विषयासाठी 7 ते 8 विद्यार्थिदेखील नसतात. तरीही नवीन विषय पदवी/पदव्युतर स्तरांवर सुरू करण्याचा या महाविद्यालयांचा आग्रह असतो व विद्यापीठाची शिफारस असेत. याकरिता असे कळविण्यात येते की,

1. ग्रामीण भाग (ग्रामीण म्हणजे जिल्हा परिषद क्षेत्र समजावे.) संबंधित प्रत्येक विषयात पदवी स्तरांवर किमान 24 विद्यार्थ्यापेक्षा विद्यार्थी कमी असल्यास नवीन विषयाची शिफारस करू नये. तसेच पदव्युतर अभ्यासकमाकरिता किमान 16 विद्यार्थी उपलब्ध होउ शकले तरच पदव्युतर अभ्याकमाची शिफारस करावी.
2. पदव्युतर शिक्षणाची सोय ही सर्वसामान्यतः फक्त जिल्हयांच्या ठिकाणी असावी. तसेच पदव्युतर शिक्षणासाठी जिल्हयातील महाविद्यालयामध्ये वेगवेगळे अभ्यासकम दिले जात असतानही जिल्हयात कोणताही एक विषय / अभ्यासकम एकापेक्षा अधिक महाविद्यालयांना दिला जाणार नाही, असे पाहावे.
3. शासनाने जून 1993-94या वर्षी नवीन अध्यापक महाविद्यालयांना परवानगी देवू नये असा धोरणात्मक निर्णय घेतला असल्यामुळे अध्यापक महाविद्यालयचे या वर्षाकरिताचे प्रस्ताव शासनाला शिफारस करून पाठवू नयेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही/-

(डॉ. मुन्शीलाल गौतम)

शासनाचे सहसचिव

8) 31-10-1988 ते 14-7-1992 हया कालावधीतील विनाअनुदान जुन्या तुकडया अनुदानावर आणण्याबाबत शासनाचे निर्देश

महाराष्ट्र शासन

क्रमांकः एनजीसी.1094/7638/मशि-3
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई 4000 032
दिनांक : 21 डिसेंबर 1994

प्रति,

शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

विषय : अशासकीय मान्यताप्राप्त कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांना सुरु असलेल्या तुकडयांना अनुदान मिळण्याबाबत.

संदर्भः- 1.शासन पत्र क. एनजीसी//(3588)/1294/विशि.2, दि. 31.10.1988
2. शासन पत्र क. एनजीसी/(3588)/1294/विशि.2, दि. 14.7.1992

शासन पत्र क. एनजीसी//(3588)/1163/88/विशि.2, दि. 24.5.1988 अन्वये शासनाच्या पूर्वपरवानगी शिवाय अशासकीय मान्यताप्राप्त कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांमध्ये नवीन अतिरिक्त तुकडया सुरु करण्यात येउ नयेत, असे सर्व विद्यापीठांना आदेश देण्यात आले होत. पुर्नविचारांती या बाबतीत शासन स्तरावर शासन पत्र क. एनजीसी/3578/1294/विशि.2, दि. 31.10.1988 अनुसार विहित विद्यार्थीसंख्येचे निकष पूर्ण करणा-या महाविद्यालयाना आवश्यकतेनुसार विद्यापीठाने परस्पर 'विनाअनुदान' तत्वावर नवीन अतिरिक्त तुकडया मंजूर करण्यास परवानगी दिली होती. दि. 31.10.88 पासून दि. 14.7.92 पर्यत विद्यापीठांनी परस्पर परवानगी दिलेल्या 'विनाअनुदान' तत्वावरील पदवी स्तरावरील नवीन अतिरिक्त तुकडयांना अनुदान मिळावे, अशी विनंती शासनाकडे वारंवार करण्यात येत होती. त्यामुळे त्या कालावधीत मंजूर केलेल्या तुकडयांना कोणत्या अनुदानसूत्रानुसार अनुदान द्यावे, याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

याबाबत शासन स्तरावर विचार करून खालील अटीच्या अधील राहून शासन निर्णय कमांक एनजीसी-2091/(3567)/विशि.23अ, दि. 8 ऑगस्ट, 1991 च्या आदेशातील तरतुदीनुसार कला,वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालयातील पदवी स्तरावरील तुकडया टप्प्याटप्प्याने अनुदानावर आणण्यात याव्यात व या तुकडयाना पुढे सुरु ठेवण्यात शासनाची हरकत राहणार नाही.

1. दि. 31.10.1988 पासून दि. 14.7.1992 या कालावधित विद्यापीठांनी मान्य केलेल्या नवीन अतिरिक्त तुकडया (पदवी स्तरावरील)
2. शासनामान्येतेचे पूर्वी सुरु असलेल्या (पदवी स्तरावरील) तुकडया व विद्यापीठांनी मंजूर केलेल्या प्रत्येक अतिरिक्त तुकडीमध्ये संलग्नीकरणासाठी व अनुदानासाठी आवश्यक असलेले विद्यार्थीसंख्येचे निकष पाळले पाहिजेत.
3. अशा वाढीव तुकडयांमध्ये नवीन शिक्षक नेमण्यास शासनाची हरकत असणार नाही व हा शिक्षक वर्ग दि. 8.8.1991 च्या आदेशाप्रामणे टप्प्याटप्प्याने अनुदानावर येईल. अनुदान निर्धारणाच्या अनुषंगाने आपण कृपया उचित कार्यवाही करावी.

सही/-
(वि.ला.भोई)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत

1. सर्व विभागीय सहसंचालक
2. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे

9. तालुक्यामध्ये एकच महाविद्यालय असल्यास त्यास प्रारंभापासून वेतन व वेतनतर अनुदान देण्याबाबत शासन आदेश.

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक-एनजीसी 3595/नमवि (001/95) मशि-3

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032

दिंनाक : 17 जून 1995

प्रस्तावना

राज्यात सध्या 947 वरिष्ठ महाविद्यालये असून त्यांपैकी 765 कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये, 144 अध्यापक महाविद्यालये व 38 विधी महाविद्यालये आहेत. एवढया मोठया संख्येने वरिष्ठ महाविद्यालये उपलब्ध असतानाही प्रतिवर्षी नवीन वरिष्ठ महाविद्यालये, उघडण्यासाठी संस्थांचे अर्ज विद्यापीठांना प्राप्त होउन विद्यापीठे त्यांची शिफारस शासनाकडे करीत असतात. मोठ्या संखेने उपलब्ध असणा-या सदर वरिष्ठ महाविद्यालयांमुळे शासनावर फार मोठा आर्थिक भार पडत असला तरी अद्याप काही तालुके असे आहेत की, जिथे एकही वरिष्ठ महाविद्यालयाची सोय नाही, या तालुक्यांमधून नवीन वरिष्ठ महाविद्यालय सुरु करण्यास संस्था पुढे न येण्याचे कारण हे मुख्यतः संस्थाकडे पुरेसे आर्थिक पाठबळ नसणे व शिक्षणाच्या आनुषंगिक सोईची कमतरता असणे हे आहे असे दिसते. एकही वरिष्ठ महाविद्यालय नसणारे सदर तालुके पुढीलप्रमाणे आहेत.

1. चिखलदरा, जिल्हा अमरावती
2. केळापूर, जिल्हा यवतमाळ
3. श्रीवर्धन जि. रायगड
4. पोलादपूर जि. रायगड
5. मंडणगड, जि. रत्नागिरी
6. लांजा जि. रत्नाागिरी
7. वेल्हे, जि.पुणे.
8. भामरागड जि. गडचिरोली
9. बदनापूर जि. जालना

शासन आता या निर्णयाद्वारे राज्यातील ज्या तालुक्यांमध्ये एकही वरिष्ठ महाविद्यालय नाही अशा खालील 9 तालुक्यांमध्ये 1996-97 या शैक्षणिक वर्षापासून शासनाच्या 100 टक्के अनुदानावर प्रथम वर्षापासूनच किमान एक वरिष्ठ महाविद्यालय मान्य करण्यास मंजूरी देत आहे.

1. चिखलदरा, जिल्हा अमरावती
2. केळापूर, जिल्हा यवतमाळ
3. श्रीवर्धन जि. रायगड
4. पोलादपूर जि. रायगड
5. मंडणगड, जि. रत्नागिरी
6. लांजा जि. रत्नाागिरी
7. वेल्हे, जि.पुणे.
8. भामरागड जि. गडचिरोली
9. बदनापूर जि. जालना

सदर मान्यतेस अनुसरुन ज्या संस्था वरील तालुक्यांमध्ये वरिष्ठ महाविद्यालय सुरु करु इच्छित असतील त्या संस्थांनी त्यांची निवड होण्यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम,1994 मध्ये करण्यात आलेल्या तरतुदींनुसार आपले विहित नमुन्यातील अर्ज दिनांक 31 ऑक्टोबर 1995 पूर्वी संबंधित विद्यापीठांच्या कुलसचिवांना सादर करावेत व अशा अर्जाची नियमानुसार छाननी करुन संबंधित विद्यापीठांनी त्यांच्या होकात्मक अथवा नकारत्मक शिफारशी दिनांक 31डिसेंबर 1995 पूर्वी शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. विद्यापीठाच्या शिफारशी प्राप्त झाल्यावर त्यांची छाननी करुन वरील 9 तालुक्यांसाठी प्रत्येक एका संस्थेची वरिष्ठ महाविद्यालय शासनाच्या 100 टक्के अनुदानावर सुरु करण्यासाठी शासनाकडून निवड करण्यात येईल.

2. सदर निर्णयाबरोबरच शासन असाही निर्णय घेत आहे की, वरील 9 तालुक्यांव्यतिरिक्त राज्यात इतर ठिकाणी नवीन वरिष्ठ महाविद्यालय उघडणे अत्यावश्यक. असल्यास त्याबाबत मा.मुख्यमंत्री व मा.उपमुख्यमंत्री विद्यापीठाकडून आलेल्या शिफारशींची छाननी करुन आवश्यक तो निर्णय घेतील. मात्र शासनाचे 100 टक्के अनुदान फक्त वरील 9 तालुक्यांमध्ये 1996-97 पासून परवानगी मिळणा-या संस्थांपुरते मर्यादित असेल.

3. शासनाचा सदर निर्णय संचालक,उच्च शिक्षण,महाराष्ट्रराज्य, पुणे व कुलगुरु/ कुलसचिव, कृषीतर विद्यापीठे यांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील/ संलग्नित संस्थांच्या निर्देशानास आणावा, ज्या संस्था विहित मुदतीत विद्यापीठाकडे अर्ज न करता परस्पर शासनाकडे अर्ज करतील त्या संस्थांचे अर्ज परवानगी/ निवडीसाठी विचारात घेतले जाणार नाहीत.

4. हा शासन निर्णय वि-त विभागाच्या सहमतीने, वि-त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक 339/ व्यय- 5 दिनांक 23 मे 1995 अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या ओदशानुसार व नावाने,

सही/-

(सु.द.पडवळ)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

10. नवीन तुकडया मंजूर करताना विद्यार्थीसंख्येबाबत निकष स्पष्ट करणारा आदेश.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय कमांक-एनजीसी-1093/(5918) मशि-3
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032
दिनांक : 19 जून 1995

पहाः
1. शासन पत्र : शिक्षण व सेवायोजन विभाग
   कमांक-युएमएफ-1082/126035/6935 विशि-2
   दिनांक : 28 नोव्हेंबर 1994
2. शासन परिपत्रक : उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
   कमांक एनजीसी-3593/(5743)/ विशि-2
   दिनांक : 24 सप्टेंबर 1993
3. शिक्षण संचालक उ.शि. महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे
   पत्र क. एनजीसी-1094/तुकडया /9-अ, दि. 7.2.95

प्रस्तावना

राज्याचा शैक्षणिक विकास झपाटयाने होत असून, प्रतिवर्षी मोठ्या संख्येने नवीन महाविद्यालये सुरू होत असून विद्यार्थ्यांची वाढती संख्या लक्षात घेउन नवीन विषय, नवीन तुकडया यांना परवानगी देणे भाग पडत आहे. अतिरिक्त तुकडयांना मंजूरी देण्याचा प्रश्न हा जरी प्रथम विद्यापीठाच्या कक्षेतील होता, तरी तो अनुदानाशी निगडित असल्यामुळे अशासकीय कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयांमध्ये अतिरिक्त तुकडया मंजूर करताना महाविद्यालयांनी खालीलप्रमाणे अटी पूर्ण केल्याची खात्री विद्यापीठांनी करणे आवश्यक असल्याचे शासन पत्र, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क. युएमएफ-1082/ 126035/ (6935) विशि-2 दिनांक:28 नोव्हेंबर 1994 अन्वये निर्देशित करण्यात आले आहे.

1. तुकडीच्या प्रवेशक्षमतेपेक्षा प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांची संख्या 40 ने जास्त असावी. उदा. जर प्रवेशक्षमता 100 असेल व विद्यार्थीसंख्या 140 होत असेल तर दुसरी तुकडी उघण्यास हरकत नसावी.
2. अतिरिक्त तुकडी सुरू केल्यानंतर अतिरिक्त शिक्षकांची नियुक्ती कार्यभारानुसार करावी.
3. अतिरिक्त तुकडीकरिता आवश्यक त्या सर्व सुविधा महाविद्यालयाकडे उपलब्ध असाव्यात.
4. महाविद्यालय ज्या ठिकाणी असेल त्या शहरातील, गावातील सर्व महाविद्यालयांच्या वर्गाच्या विशिष्ट शाखेची कमाल प्रवेशक्षमता संपलेली असावी.

नवीन महाविद्यालये देताना विद्याशाखानिहाय विद्यार्थीसंख्येचे निकष कोणते असावेत याबाबत शासन परिपत्रक, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क. एनजीसी-3593-(5743) / विशि-2 दि. 24.9.1993 अन्वये निदेश देण्यात आले असून ते खालीलप्रमाणे आहेतः

विभाग	विद्यार्थीसंख्येचा निकष
1. शहरी	60
2. आदिवासी	40
3. ग्रामीण	50
4. महिला	50

याशिवाय ग्रामीण भाग (जिल्हा परिषद क्षेत्र) यामध्ये प्रत्येक विषयात पदवी स्तरावर किमान 24 विद्यार्थी व पदव्युतर अभ्यासकमाकरिता किमान 16 विद्यार्थी उपलब्ध असणे आवश्यक असल्याचेही सदर शासन परिपत्रकाद्वारे स्पष्ट करण्यात आलेले आहे. तसेच शासन पत्र क. एनजीसी-2086/(335)/ विशि-2 अ, दिनांक 18.11.1987 अन्वये ज्या शहराची वस्ती 50000 पेक्षा कमी आहे , अशा ठिकाणी किमान विद्यार्थ्यांची संख्या 10 अशी शिथिल करण्यात आलेली आहे.

शासन निर्णय

प्रस्तावनामध्ये उल्लेख केलेल्या शासन पत्राद्वारे तुकडयांमधील विद्यार्थीसंख्येबाबत शासनाने निदेश दिलेले असले तरी असे दिसून आले की, निरनिराळ्या विद्यापीठ क्षेत्रांमधील अशासकीय महाविद्यालयांकमधील तुकडयामध्ये विद्यार्थीसंख्येच्या बाबतीत एकसूत्रता नाही आणि त्यामुळे अनुदान मंजूर करताना अडचणी निर्माण होत आहेत. तसेच शासनावरील खर्चात अकारण वाढ सोसावी लागत आहे. सदर परिस्थितीत राज्यातील अशासकीय कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयांमधील तुकडयामध्ये विद्यार्थीसंख्येचे निकष निर्धारित करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचारधीन होता.

2. शासन आता या निर्णयाद्वारे राज्यातील कला,वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयामध्ये प्रत्येक तुकडीमध्ये किती विद्यार्थीसंख्या असावी, याबाबतचे परिमाण/निकष खालीलप्रमाणे मंजूर करीत आहे.

तुकडीचा कमांक	शहरी विभागांतील मुला-मुलींची महाविद्यालये	ग्रामीण विभागांतील मुला-मुलींची महाविद्यालये आणि शहरी विभागातील महिला महाविद्यालये	आदिवासी आणि दुर्गम भागातील मुला-मुलीची महाविद्यालये आणि ग्रामीण विभागातील महिला महाविद्यालये
पहिली	60 ते 100	50 ते 100	40 ते 80
दुसरी	121 ते 200	121 ते 160	121 ते 160
तिसरी	221 ते 300	221 ते 240	201 ते 240
चौथी	321 ते 400	281 ते 320	281 ते 320
पाचवी	421 ते 500	361 ते 400	361 ते 400
सहावी	521 ते 600	441 ते 500	441 ते 500

3. वरील निकषांबाबत असे स्पष्ट करण्यात येत की पहिल्या तुकडीमध्ये जी विद्यार्थीसंख्या ठरविण्यात आली आहे. उदा. शहरी भागासाठी पहिल्या तुकडीसाठी 60 ते 100 अशी जी विद्यार्थीसंख्या ठरविण्यात आली आहे, ती त्या विभागांमध्ये कला,विज्ञान व वाणिज्य यांपैकी कोणत्याही विद्याशाखेच्या प्रथम वर्गाच्या प्रवेशासाठी असून 60 पेक्षा कमी विद्यार्थी असल्यास सदर तुकडी उघडता येणार नाही आणि उघल्यास ती अनुदानास पात्र राहणार नाही. तसेच दुसरी तुकडी उघडण्यासाठी कमीत कमी 120 च्या वर विद्यार्थीसंख्या असल्याशिवाय दुसरी तुकडी उघडता येणार नाही व उघल्यास ती अनुदानास पात्र राहणार नाही.

4. पदवी स्तरावर तसेच पदव्युतर अभ्यासकमासाठी प्रत्येक विषयासाठी किमान विद्यार्थीसंख्या पूर्वीच्या अटींप्रमाणे म्हणजेच अनुकमे 24 व 16 अशी राहील. मात्र आदिवासी आणि दुर्गम विभागातील मुला मुलींची महाविद्यालये आणि ग्रामीण विभागातील आणि 50000 पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या शहरातील महिला महाविद्यालये यांच्या बाबतीत ही संख्या किमान 10 विद्यार्थी / विद्यार्थिनी अशी राहील.

5. सदर शासन निर्णयानुसार कृषीतर विद्यापीठे व अशासकीय कला , वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांनी नवीन तुकडया उघडण्यापूर्वी /प्रस्ताव सादर करताना आवश्यक ती दक्षता घ्यावी व सदर निकषांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

6. विनाअनुदान / कायम विनाअनुदान महाविद्यालयांना वरीलप्रमाणे तुकडयांचे निकष लागू असतील. मात्र त्यांना ज्या तत्वावर शासनाकडून परवानगी देण्यात आलेली असेल त्या तत्वावर सदर तुकडया उघडाव्या लागतील.

7. सदर शासन निर्णयानुसार तुकउयांमधील विद्यार्थीसंख्येचे निकष 1995-96 या शैक्षणिक वर्षापासून लागू होतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने
सही/-
(त्रिं. ब. सेन)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

11. विद्यापीठांचे सध्याचे परिनियम / अध्यादेश यांनुसार निर्धारित तुकडीतील विद्यार्थीसंख्येचे निकष यापुढेही लागू राहतील, असा स्पष्ट खुलासा करणारा आदेश

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग

शासन निर्णय कमांक-एनजीसी-1096/(463/96) मशि-3

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032

दिंनाक : 22 फेब्रुवारी 1996

वाचाः 1. शासन पत्र : शिक्षण व सेवायोजन विभाग
कमांक-युएमएफ-1082/126035/(6935) विशि-2
दिनांक : 28 नोव्हेंबर 1994

2. शासन परिपत्रक : उच्च व तंत्रशिक्षण व सेवायोजन विभाग
कमांक एनजीसी-3593/(5743)/ विशि-2
दिनांक : 24 सप्टेंबर 1993

3. शिक्षण संचालक उ.शि. महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे
पत्र क. एनजीसी-1094/तुकडया /9-अ दि. 7.2.95

4. शासन निर्णय क. एनजीसी/ 1093 / (5918)/ मशि-3 दि. 19 जून 1995.

प्रास्ताविक

शासन निर्णय क. एनजीसी- 1093/ (5918)/ मशि -3 दि. 19 जून 1995 अन्वये शासनाने अशासकीय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांतील तुकडया मंजूर करताना त्यातील विद्यार्थीसंख्येबाबत पाळावयाचे निकष मंजूर केले असून त्यासंबधी आवश्यक स्पष्टीकरणही त्याच निर्णयाच्या परिच्छेद कमांक 3 मध्ये दिले आहे. तथापि या आदेशासंबधी काही गैरसमज निर्माण झाल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. वरील शासन निर्णयाद्वारे शासनाने विद्यापीठातील अस्तित्वात असलेल्या Statutes / Ordinance मध्ये बदल केले आहेत की काय अशीसुध्दा विचारणा होत आहे. या बाबतीत कोणत्याही शंकांना वाव राहू नये म्हणून शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय

प्रत्येक वर्गासाठी /अभ्यासकमासाठी विद्यापीठाने परिनियम/ अध्यादेश व इतर कायदेशीर पध्दतीने विद्यार्थीसंख्या यापूर्वीच ठरविलेली आहे. त्यात वरील शासन निर्णयानुसार कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही. मात्र एक वर्ग चालू असताना त्या विद्याशाखेसाठी त्या अथवा दुस-या वर्गात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची एकत्रित संख्या 121 झाल्यावरच त्या विद्याशाखेसाठी दुस-या तुकडीला अनुदान अनुज्ञेय आहे. 121 पेक्षा कमी विद्यार्थी असल्यास त्या विद्याशाखेसाठी दुस-या तुकडीला अनुदान अनुज्ञेय होणार नाही. अनुदानाची पात्रता शासन निर्णय क. एन.जीसी - 1093/ (5918)/ मशि-3,दि. 19 जून 1995 मधील दर्शविलेल्या परिच्छेद 2 मधील आकडेवारीनुसारच राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही/-

(म.अ.सरपोतदार)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

12. तालुक्यामध्ये एकच महाविद्यालय असलेल्या महाविद्यालयांबाबत किमान विद्यार्थीसंख्येचे निकष लागू असणार नाहीत, असे शासनाचे आदेश

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
क्रमांक-एनजीसी 3595/नमवि (134/95) मशि-3
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032
दिनांक : 23 सप्टेंबर 1996

प्रति,
शिक्षण संचालक,
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,
सेंट्रल बिल्डिंग, पुणे 1

विषय :- महाविद्यालय नसलेल्या तालुक्यांमध्ये परवानगी देण्यात आलेल्या नवीन महाविद्यालयाच्या विद्यार्थीसंख्येच्या निकषाबाबत.

संदर्भ:- शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी 3595/ नमवि/ (001/95)/मशि- 3 दिनांक 17 जून 1995
संचालक, उशि महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र
क्रमांक : एजीसी - 1197/31333 - मवि- 1,दि. 20.8.96 चे पत्र

महोदय,

संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये, महाविद्यालये नसलेल्या तालुक्यात सुरुवातीपासूनच 100 टक्के अर्थसाहाय्यावर नवीन महाविद्यालयांना परवानगी देण्यात शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेतला असल्यामुळे, ज्या तालुक्यात एकही महाविद्यालय नाही अशा तालुक्यात मंजुरी देण्यात आलेल्या/ येणा-या नवीन महाविद्यालयांना विद्यार्थीसंख्येचे कोणतेही निकष लागू राहणार नाहीत, असे आपल्याला कळविण्यात येत आहे.

आपण वरील आदेशानुसार कार्यवाही करावी, ही विनंती.

आपला विश्वासू
सही/-
(रा.वि.दुर्वे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रतः
सहसंचालक, उच्च शिक्षण,मुबंई/पुणे/औरंगाबाद/जळगाव/कोल्हापूर/अमरावती/नांदेड/नागपूर विभाग

13 — अनुदान मंजूरीसाठी आवश्यक असलेल्या किमान विद्यार्थीसंख्येचे परिपत्रक

प्रवेशासाठी आवश्यक विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण न केलेल्या परंतु परिक्षेसाठी आवश्यक विद्यार्थी संख्येचे निकष पुर्ण केलेल्या सर्व महाविद्यालयांना नियमानुसार अनुदान मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन परिपत्रक क्र.पुविसं-११९६/विसअ/५०१/९६)मशि-३
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक ५ जून, १९९६

शासन परिपत्रक

राज्यातील शैक्षणिक संस्थाचालक, तसेच प्राचार्य, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयाकडून शासनाकडे विद्यार्थी संख्येत शिथिलता मिळावी व अनुदान मंजूर करावे यासाठी सतत विनंती अर्ज प्राप्त होत होते.

शासनाकडे अशाप्रकारे प्राप्त झालेल्या अर्जावर विचार करुन, शासनाने आता असाही निर्णय घेतला आहे की, राज्यातील ज्या कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांनी प्रवेशासाठी आवश्यक असलेले विद्यार्थी संख्येचे निकष काही अंशी पूर्ण केलेले नाहीत. परंतु परिक्षेसाठी आवश्यक असलेले विद्यार्थी संख्येचे निकष पहिल्या तीन सलग वर्षासाठी पूर्ण केले आहेत, अशा महाविद्यालयांना नियमानुसार देय असलेले अनुदान मंजूर करावे.

संचालक, उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी परिक्षेसाठी आवश्यक असलेले विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण केलेल्या सर्व कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांना नियमानुसार त्यांच्या स्तरावर अनुदान मंजूर करावे. व अशी प्रकरणे शासनाकडे पाठवू नयेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही/- म.अ.सरपोतदार
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

पुणे विद्यापीठ

गणेशखिंड, पुणे-७
दिनांक :२९ जून, १९९६

जा.क्र.सीए/ ८४७
प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सादर रवाना:
पुणे विद्यापीठ कार्यक्षेत्रांतर्गत सर्व संलग्न कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना

कुलसचिवांकरिता.

८११६/१९९६/मो/-

Inward No. 179 Date 2/7/96
Forwarded to/For
File No.
Principal

(24)

१४.अशासकीय कला,वाणिज्य,विज्ञान व विधी महाविद्यालयांतील नैसर्गित विस्ताराच्या अभ्यासक्रमांच्या /विषयांच्या मंजुरीबाबत शिक्षण संचालक पातळीवर कार्यवाही करण्याबाबत निर्देश

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक-शिविस-१०९६/विषयमंजुरी (८३०/96) मशि-३
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिंनाक : १२ फेब्रुवारी १९९७

शासन परिपत्रक

राज्यातील अशासकीय कला,वाणिज्य, विज्ञान व विधी महाविद्यालयातील विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या नैसर्गिक विस्ताराच्या अभ्यासक्रमांना/ विषयांना आतापर्यंत शासन स्तरावर मंजुरीबाबत कार्यवाही करण्यात येत होती.

दरवर्षी नव्याने सुरु होणा-या महाविद्यालयाच्या संख्येतील लक्षणीय वाढीमुळे, तसेच अन्य प्रशासकीय कार्यबाहुल्यामुळे, शासन स्तरावर विषयाधीन प्रकरणी निर्णय घेणे शासनाला शक्य होत नाही. त्यामुळे शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालये यांच्या कामकाजात निर्माण होणा-या अडचणी विचारात घेता, नैसर्गिक विस्ताराच्या अभ्यासक्रमांना / विषयांना मंजुरी वेळेत देणे शक्य व्हावे, म्हणून शासन स्तरावर याबाबत विचारविमर्श करुन, विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या नैसर्गिक विस्ताराच्या अभ्यासक्रमांना/ विषयांना मंजुरी देण्याचे अधिकार शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

यापुढे संबंधित विद्यापीठांनी शिफारस केलेले नैसर्गिक विस्ताराच्या अभ्यासक्रमाचे विषयाचे प्रस्ताव संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राप्त झाल्यावर ते प्रस्ताव निकाली काढण्याबाबतची कार्यवाही संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडून करण्यात येईल. तसेच नैसर्गिक विस्तारांची प्रलंबित प्रकरणेदेखील निकाली काढण्याची कार्यवाही संचालक, उच्च शिक्षण,महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी करावी व अशी प्रकरणे शासनास पाठवू नयेत.

कुलसचिव,सर्व विद्यापीठे ,संचालक,उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, तसेच सर्व विभागीय सहसंचालक यांनी ही बाब त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व अशासकीय महाविद्यालयांच्या (कला वाणिज्य, विज्ञान व विधी) कृपया निर्देशनास आणावी.

महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या ओदशानुसार व नावाने,
सही/-
(म.अ.सरपोतदार)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

15. वेतन अनुदानाचा उपयोग वेतनासाठीच करावा व वेतनातून केलेल्या वजावटी संबंधित प्राधिका-यांकडे वेळेत जमा कराव्यात, याबाबत शासनाचे स्पष्ट निर्देश.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन परिपत्रक कमांक-एनजीसी-1796/8158 (4126) विशि-4
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032
दिंनाक : 19 एप्रिल 1997

वाचा : शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग कः एनजीसी 1277/122166/32 (सेल)दि. 21 सप्टेंबर 1977

शासन परिपत्रक

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग कमांकःएनजीसी-1277/122166/ 1277/122166/32 (सेल)दि. 21 सप्टेंबर 1977अन्वये विद्यापीठांशी संलग्नित असणा-या अशासकीय अनुदानित कला,विज्ञान,वाणिज्य, शिक्षणशास्त्र व विधी इ. मधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना त्यांचे वेतन व भ-ते यांचे वाटप पूर्ण वेळेवर करण्याच्या दृष्टीने योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

2. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शासनाच्या असे निदर्शनास आणून दिले आहे की, विनाअनुदानित महाविद्यालयांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या विविध प्रश्नांबाबतत आणि अशा महाविद्यालयांच्या व्यवस्थापकांकडून होणा-या गैरव्यवहारांबाबत, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या नियुक्त्या करताना व विद्यार्थ्यांना प्रवेश देताना अशा महाविद्यालयांतून ब-याचदा अनुचित प्रकार वारंवार घडतात. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना वेतन अदा करताना अशा संस्थांमधून पूर्ण वेतनावर सही घेउन त्यांना कमी वेतन अदा केले जाते, अशा स्वरूपाच्या तक्रारींकडे आयोगाने राज्य शासनाचे लक्ष वेधले आहे.

3. वरील सर्व बाबी लक्षात घेता, या विभागाच्या नियंत्रणाखाली असणा-या सर्व अशासकीय अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनांच्या निदर्शनास ही बाब आणून देण्यात येत आहे की, महाविद्यालयांतून होणा-या अशा गैरप्रकारांचा परिणाम, शिक्षणाचा दर्जा खालावणे यात होतो, म्हणून सर्व सस्थाचालकांना असे सूचित करण्यात येत की अशा प्रकारचे गैरव्यवहार कर्मचा-यांची नियुक्ती करताना व विद्यार्थ्यांना प्रवेश देताना घडणार नाहीत. याची दक्षता घ्यावी.

4. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वेतन नियमित व पूर्ण स्वरुपात व्हावे म्हणून सर्व अनुदानित व विनाअनुदानित, संलग्नित महाविद्यालयांनी खालील प्रकारच्या कार्यपध्दतीचा अवलंब करावा, असे त्यांना सूचित करण्यात येत आहे.

1. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतनाकरिता महाविद्यालयाने बँकेत स्वतंत्र खाती उघडलेली असतात. सदर खात्यात जमा होणा-या रकमेमधून मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वेतन अदा करणे अपेक्षित आहे. परंतु बहुसंख्य महाविद्यालये वेतन खात्यातून अमान्य बाबींचा खर्च करतात. त्यामुळे अशा बाबी घडू नयेत, याची खबरदारी महाविद्यालयांनी घ्यावी.
2. वेतन अनुदान व शिक्षण/ प्रवेश फीबाबत मिळालेल्या रकमा व धनादेश वेतन खात्यात नियमित भरावेत.
3. मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतनाशिवाय इतर कर्मचा-यांचे वेतन, वेतनखात्यातून अदा करू नये.
4. शासन निर्णय, दिनांक 21 सप्टेंबर 1977 सोबत विहित केलेल्या नमुन्यात कर्मचा-यांना द्यावयाच्या पगाराची माहिती दर महिन्याच्या 5 तारखेपर्यंत संबंधित शिक्षण सहसंचालक,उच्च शिक्षण यांच्याकडे सादर करावी.
5. कर्मचा-यांच्या वेतनातून वजा केलेले आयकर,व्यवसायकर,भविष्यनिर्वाह निधी रक्कम इत्यादींचे हिशेब आवश्यक त्या धनोदशासह संबंधित प्राधिकृत अधिका-यांकडे वेळीच जमा करावेत व त्याबद्दल माहिती, उच्च शिक्षण संचालक यांना नियमित सादर करावी.

या आदेशाचे पालन न करणा-या संस्थाविरूध्द कडक कार्यवाही करण्यात येईल. सदरची कार्यवाही ही देय वेतनेतर अनुदानाच्या किमान 5 टक्के व कमाल 25 टक्के अशी राहील. अनुदानाच्या संदर्भात असलेल्या नियमांचे उल्लंघन झाल्यास त्यानुसार दंडात्मक कार्यवाही करण्याबाबत या आदेशानुसार विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. विनाअनुदानित संस्थाकडून अशा अनियमितता निदर्शनास आल्यास त्यांची अनुदान पात्रता तेवढ्या वर्षानी पुढे ढकलण्यात येईल आणि अनियमितता गंभीर असल्यास त्यांची मान्यता काढून घेण्यात येईल.

शिक्षण संचालक,उच्च शिक्षण,महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना विनंती की, हे आदेश विद्यापीठ व संलग्नित महाविद्यालये यांच्या निर्देशनास आणावेत व या आदेशांचे त्यांच्याकडून काटेकोरपणे पालन होते किंवा नाही याची दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या ओदशानुसार व नावाने,
सही/-
(त्रिं.ब.सेन)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
1. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
2. कुलगूरू, सर्व विद्यापीठे, कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे
3. संचालक,तंत्रशिक्षण,महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
4. सर्व विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण,/सर्व विभागीय सहसंचालक,तंत्रशिक्षण
5. सर्व अशासकीय महाविद्यालयांचे प्राचार्य (शिक्षण संचालक,उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांनी प्रती पाठव्यात.)

2. त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांच्या अधिकार क्षेत्रातील संस्थाना अशाच आशयाच्या सूचना द्याव्यात

16

राज्यातील अशासकीय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांमध्ये विषयांसाठी विद्यार्थी संख्या ..

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी १०९८/वि.संख्या/(४०१/९८)/मशि-३,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १७ मार्च, १९९९.

ACAD...
Inward No 390
Date.. 3/3

वाचा : १) शासन पत्र क्र. एनजीसी २३८१/११४१८३/(६७५४)/विशि-२, दि १ जून १९८२
२) शासन परिपत्रक क्र. एनजीसी ३५९३/५७४३/विशि-२, दि २४ सप्टें., १९९३
३) शासन निर्णय क्र. एनजीसी १०९३/(५९१८)/मशि-३, दि १९ जून, १९९५
४) संचालक (उच्च शिक्षण) यांचे क्र. एनजीसी-१९९८/अनुदान/मवि-२/अ, दि १.१२.९८ चे पत्र.

प्रस्तावना : अशासकीय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयातील तुकड्या मंजूर करताना त्यामधील विद्यार्थी संख्येबाबत पाळावयाचे निकष दिनांक १९ जून, ९५ च्या शासन निर्णयान्वये निर्धारित केले असून याच शासन आदेशामध्ये पदवी स्तरावरील ऐच्छिक व विशेष स्वरुपाच्या विषयांसाठी विद्यार्थी संख्या किती असावी, याबाबतही निकष निर्धारित केला आहे. या आदेशात निर्धारित केलेल्या निकषानुसार पदवी स्तरावरील ऐच्छिक व विशेष स्वरुपाच्या विषयांसाठी शहरी भागाकरिता २४ व ग्रामीण भागाकरिता १० असा विद्यार्थी संख्येचा निकष विहित केला आहे.

२. शासनाने दि. १९ जून, ९५ रोजी या संबंधात निर्गमित केलेले आदेश हे शैक्षणिक वर्ष १९९५-९६ पासून लागू करण्यात आलेले आहेत. तथापि, या शासन निर्णयाची अंमलबजावणी करताना विभागीय सहसंचालकांकडून सन ९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापूर्वी काही महाविद्यालयांमध्ये पदवी स्तरावर विशेष व ऐच्छिक स्वरुपाच्या सुरु करण्यात आलेल्या विषयांनाही सदर आदेशातील तरतुदी लागू करण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. विशेषतः शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर व पुणे विद्यापीठ क्षेत्रातील महाविद्यालयांबाबत ही बाब प्रकर्षाने आणवते.

३. सन १९९५-९६ या शैक्षणिक सत्रापूर्वी राज्यातील ज्या अशासकीय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांमध्ये पदवी स्तरावर ऐच्छिक व विशेष स्वरुपाचे विषय सुरु करण्यात आले आहेत, त्या विषयांना अनुदान मंजूर करताना विभागीय सहसंचालक दि. १९ जून, ९५चे आदेशातील तरतुदी लागू करीत असल्याने सदर महाविद्यालयांच्या व्यवस्थापनामध्ये

..२/-

असलेला असंतोष दूर करण्याच्या दृष्टीने तसेच, या संदर्भात कार्यवाही करताना राज्य स्तरावर एकवाक्यता व सुसुत्रता राहावी, या दृष्टीकोनातून दिनांक १९ जून, ९५ च्या आदेशातील काही तरतुदींबाबत स्पष्टीकरण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : प्रस्तावनेत वर विशद केलेली पार्श्वभूमी विचारात घेऊन, दिनांक १९ जून, ९५ च्या शासन निर्णयातील तरतुदींसंदर्भात खालीलप्रमाणे खुलासा करण्यात येत आहे :-

१) शासनाने दि. १९ जून, ९५ च्या शासन निर्णयान्वये जे आदेश निर्गमित केले आहेत, ते सन १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात आले असल्याने त्यापूर्वी राज्यातील अशासकीय महाविद्यालयांमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांमध्ये पदवी स्तरावर पूर्वपरवानगीने ऐच्छिक व विशेष स्वरुपाच्या सुरु करण्यात आलेल्या विषयांना संदर्भाधीन दि. ६ जून, ८२ च्या पत्राने निर्धारित करण्यात आलेले निकषच लागू राहतील. म्हणजेच, शहरी भागाकरिता १५ व ग्रामीण भागाकरिता ५ असा प्रथम वर्षी विद्यार्थी संख्येचा निकष लागू राहील. ज्या महाविद्यालयांमध्ये सन १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून पदवी स्तरावर विशेष किंवा ऐच्छिक स्वरुपाचे विषय सुरु केलेले आहेत, त्या महाविद्यालयांनी मात्र सन १९९५-९६ पासून पुढे त्याच विषयांसाठी दिनांक १९ जून, ९५ च्या आदेशातील तरतुदींनुसार विहित विद्यार्थी संख्येचा निकष म्हणजे, शहरी भागाकरिता २४ व ग्रामीण भागाकरिता १० असा प्रथम वर्षीविद्यार्थी संख्येचा निकष पूर्ण करणे बंधनकारक राहील.

टीप :- शहरी भाग म्हणजे जेथे **'अ' / 'ब'** वर्ग नगरपरिषद किंवा महानगरपालिका अस्तित्वात असलेले क्षेत्र व ग्रामीण भाग म्हणजे जेथे ग्रामपंचायत किंवा **'क'** वर्ग नगरपारिषद कार्यरत आहे असे क्षेत्र.

२) तसेच, महिला महाविद्यालयांसाठी (जरी ही महाविद्यालये शहरी भागात असली तरीही) व आदिवासी विभागातील महाविद्यालयांसाठी पदवी स्तरावरील विशेष व ऐच्छिक स्वरुपाच्या विषयांना किमान १० विद्यार्थी संख्येचा निकष विहित करण्यात येत आहे.

३) तसेच, अनुदान निर्धारणाच्या दृष्टीने ज्या महाविद्यालयातील नवीन विषय जून १९९५ पूर्वी शासन मान्यतेने सुरु झाले आहेत व ती महाविद्यालये त्या निकषाप्रमाणे ३ वर्षांसाठी विद्यार्थी संख्येची अट पूर्ण करीत असतील तर त्यांना नंतर ४था वर्षी २५ टक्के अनुदान मंजूर करण्यात येईल. जून १९९५ नंतर पुढील टप्प्यातील ५० टक्के, ७५ टक्के व १०० टक्के अनुदान मंजूर करण्यासाठी सुधारित निकषाप्रमाणे अनुक्रमे चौथ्या, पांचव्या व सहाव्या वर्षी विद्यार्थी संख्या प्रथम वर्षी असणे आवश्यक राहील. हे

..३/-

आदेश निर्गमित होण्यापूर्वी एखाद्या प्रकरणात जुने निकष पूर्ण झाले आहेत म्हणून संबंधित सहसंचालकांनी नवीन निकष (म्हणजे, दिनांक १९ जून, १९९५ चे निकष) पूर्ण न करता संबंधित महाविद्यालयाला अनुदान मंजूर केले असल्यास अशा प्रकरणात मात्र वसुली करण्याची आवश्यकता राहणार नाही.

४) वरील परिच्छेद ३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे ज्या महाविद्यालयांनी अद्यापि नवीन निकष पूर्ण करीत नाहीत आणि ज्या महाविद्यालयांना यापूर्वी अनुदान मंजूर करण्यात आले आहे त्या महाविद्यालयांना प्रथम वर्षी विद्यार्थी संख्या नवीन निकषाप्रमाणे पोहोचण्याकरिता चालू शैक्षणिक वर्षासहित तीन वर्षांकरिता अर्थात जून २००१ पर्यंत कालावधी दिला जाईल. हा कालावधी संपल्यावर अर्थात शैक्षणिक वर्ष २००१-२००२ मध्ये नवीन निकषाप्रमाणे प्रथम वर्षी ते विद्यार्थी संख्या मिळवू शकले नाहीत तर त्या वर्षापासून अनुदानाकरिता पूर्णपणे अपात्र ठरतील.

५) शैक्षणिक वर्ष सन १९९५-९६ व तदनंतर सुधारित निकषानुसार परवानगी दिलेल्या विषयांना नवीन निकषाप्रमाणे विद्यार्थी संख्या उपलब्ध असेल तरच टप्प्याटप्प्याने अनुदान देय होईल.

२. सदर शासन निर्णयातील सूचना सर्व विद्यापीठांनी त्यांच्या अधिक्षेत्रात असलेल्या सर्व महाविद्यालयांच्या जाणीवपूर्वक निदर्शनास आणाव्यात व त्यांचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत संबंधितांना कळवावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपालांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(म. अ. सरपोतदार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे.
संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण), मुंबई, पुणे, कोल्हापूर, जळगांव, औरंगाबाद, नांदेड, नागपूर, अमरावती.
उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातील सर्व उप सचिव, अवर सचिव व कार्यासन अधिकारी.
निवड नस्ती / मशि-३

पुणे विद्यापीठ   गणेशखिंड, पुणे-४११००७.
[illegible]
जा.क्र. [illegible]
प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी [illegible] रवाना.
पुणे विद्यापीठाशी [illegible] सर्व कला, [illegible], विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना
[illegible] शासन निर्णयाचे काटेकोरपणे पालन करावे.
[illegible]

17. तालुक्यामध्ये एकच महाविद्यालय असल्यास, अशा महाविद्यालयामध्ये नव्याने सुरु करावयाच्या विद्याशाखा,विषय व अतिरिक्त तुकडयांना प्रारंभापासून अनुदान देण्याबाबत शासनाचे आदेश.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

शासन पूरक पत्र कमांक-मविसं/ 1098/विस्तार -नूतनी (247/98)

मशि-3

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032

दिंनाक : 26 मे 1999

वाचा : शासन निर्णय कः एनजीसी 3595/नमवि/मशि-3 दि. 17 जून, 1995

पूरकपत्र

शासनाने संदर्भाधीन दिनांक 17 जून,1995 रोजी घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयानुसार राज्यामध्ये ज्या तालुक्याच्या ठिकाणी एकही महाविद्यालय अस्तित्वात नव्हते,अशा ठिकाणी सुरुवातीपासून 100 टक्के अर्थसाहाय्यावर विद्यापीठामार्फत प्राप्त झालेल्या शिफारशीनुसार सक्षम संस्थांना नवीन महाविद्यालये सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे,अशा महाविद्यालयांमध्ये कालांतराने सुरु करण्यात येणा-या नवीन विद्याशाखा, नवीन विषय (ऐच्छिक व विशेष स्तरावर) व नवीन तुकडया यांना अनुदानाबाबत कोणती कार्यपध्दती अवलंबावी,याबाबत क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये संभ्रमाची अवस्था निर्माण झाली होती. या संदर्भात शासन स्तरावर सांगोपांग विचार करण्यात आला असून त्या अनुषंगाने खालील सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

2. शासनाने दि. 17 जून 95 अन्वये ज्या तालुक्यांच्या ठिकाणी एकही महाविद्यालय नाही, त्या तालुक्यांच्या ठिकाणी सुरुवातीपासून 100 टक्के शासकीय अर्थसाहाय्यावर नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यात यावे, असे धोरण निश्चित केले आहे. सदर धोरण निश्चित करताना नवीन महाविद्यालय सुरु करणे म्हणजे किमान कला,वाणिज्य व विज्ञान या विद्याशाखा असलेले नवीन महाविद्यालय सुरु करणे अपेक्षित होते, त्यामुळे जरी केवळ एक किंवा दोन विद्याशाखांसहीत महाविद्यालय सुरु करण्यात आले व त्याच महाविद्यालयाला कालांतराने पारंपरिक विद्याशाखांपैकी दुसरी किंवा तिसरी विद्याशाखा सुरु करण्यात आली तर त्यानंतर अस्तित्वात येणा-या विद्याशाखांनासुध्दा सुरुवातीपासून 100 टक्के अनुदान अनुज्ञेय होईल.

3. तसेच अशा महाविद्यालयांमधील विद्याशाखांमधून नव्याने सुरु करावयाच्या ऐच्छिक व विशेष स्तरावरील विषयांनादेखील सुरुवातीपासून 100 टक्के अनुदान अनुज्ञेय होईल. मात्र ज्या व्यावसायिक अभ्यासकमांना किंवा विषयांना आजमितीस कायम विनाअनुदान तत्वावर शासनाकडून मंजुरी देण्यात येते, असे विषय /अभ्यासकम वरील धोरणानुसार अस्तित्वात आलेल्या महाविद्यालयांमध्ये सुरु करावयाचे झाल्यास त्या विषयांना/ अभ्यासकमांना कायम विनाअनुदान त-त्वाचे धोरण अनुसरण्यात येईल.

4. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी वरील खुलासा विचारात घेउन आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या ओदशानुसार व नावाने,

सही/-

(म.अ.सरपोतदार)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

1. संचालक, उच्च शिक्षण,महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
2. कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे
3. विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण, मुंबई,पुणे,कोल्हापूर,जळगांव,औरंगाबाद,नांदेड,नागपूर अमरावती

18. अकृषि विद्यापीठांशी संलग्नित अशासकीय अनुदानित कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षण शास्त्र महाविद्यालये

अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांना अनुदाने

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी १०९९/[३६३/९९]मशि-३

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- २९ डिसेंबर १९९९

वाचा :- १. शा. नि. शि. से. व. यू. से. वि. क्र. एनजीसी १२७९/१५७७९६/२५, दिनांक ३. १०. १९७९
२. शा. पी. शि. रो. वयु. से. विक्र. युएमएफ १०७९/४९७९/[३] पंचवीस दिनांक २५. ९. १९७९
३. शा. प. शि. व रो. वि. क्र. एनजीसी २३८१/११४९८३/[६७५४]/युनि-२ दिनांक १. ६. १९८२
४. शा. नि. से. यो. वि. क्र. एनजीसी२०८८/[१६५२]विशि२[अ] दिनांक ४. १. १९८९
५. शा. नि. शि व से. यो. वि. क्र. एनजीसी २०९१/[३५६७]/विशि-२ अ दिनांक ८. ८. १९९१
६. शा. नि. शि. व से. यो. वि. क्र. एनजीसी १०९१[३५६७विशि२ अ दिनांक २४. ९. १९९१
७. शा. नि. शि. व से. यो. वि. क्र. एनजीसी ३५८८/१२९४/विशि-२ दिनांक दिनांक १४. ५. १९९२
८. शा. प. उ. व ते. शि. आ. से. यो. वि. क्र. एनजीसी ३५९३/५४४३/विशि२ दिनांक २४. ९. १९९३
९. शा. प. उ. व ते. शि. आ. से. यो. वि. क्र. एनजीसी१०९८/७६३८/मशि३, दिनांक २१. १२. १९९४
१०. शा. नि. उ. व तं. शि. आ. से. यो. वि. क्र. एनजीसी१०९३/[५९१८]/मशि३ दिनांक १९. ६. १९९५
११. शा. नि. उव. तं. शि. आ. से. यो. वि. क्र. बीयुसी१०८८/[२०२९]/मशि३ दिनांक १०. १. १९९६
१२. शा. नि. उ. व. तं. शि. आ. से. यो. वि. क्र. मुविसं १९९६/विसअ[५०१/९६] मशि ३ दिनांक ५. ६. १९९६

प्रस्तावना :- अकृषि विद्यापीठांशी संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना नियमित व पूर्ण वेतन व भत्ते मंजूर दराने मिळण्यासाठी शासनाने बँकेमार्फत पगार देण्याची योजना मंजूर केली आहे. तसेच संलग्नित महाविद्यालयांतील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वेतनावरील अनुदान देण्याचे धोरण शासनाने ठरविल्यानंतर अशासकीय महाविद्यालयांना १. ४. १९७९

.. २ ..

पासून वेतन अनुदान योजना लागू करण्यात आली आहे. या वेतन योजना विचारात घेऊन व इतर बाबीबाबत वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशाचा विचार करून संकलित आदेश काढण्याचा प्रश्न विचाराधीन होता .

शासन निर्णय :- संदर्भिय शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये अकृषि विद्यापीठांशी संलग्नित अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयातील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वेतन व अनुदान योजना शासनाने लागू केली आहे. या वेतन योजनेच्या आदेशांचे एकत्रिकरण करून शासन आता एकत्रित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहे.

१. अशासकीय अनुदानित कला, विज्ञान, वाणिज्य, शिक्षणशास्त्र व विधी महाविद्यालय

१. अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या आस्थापनावरील खर्चाची संपूर्ण जबाबदारी शासनाने घेतली आहे. त्यास अनुसरून महाविद्यालयांना परिरक्षण अनुदान देण्याकरिता शासनाने दिनांक ३ ऑक्टोबर १९७९ रोजी नियम जारी केले आहेत. या नियमान्वये सर्व महाविद्यालयांकरिता सुधारित व समान असे अनुदान सूत्र १९७९-८० या सालापासून लागू करण्यात आले आहे. या सूत्राप्रमाणे परिरक्षण अनुदान खालीलप्रमाणे अनुज्ञेय असेल.

रक्कम उपलब्ध असेल त्याप्रमाणे अ-ब इतके अनुदान देण्यात येईल.

अ. महाविद्यालयाचा आस्थापनावरील संपूर्ण खर्च त्या वर्षाच्या [प्रथम अंदाजित खर्चावर व नंतर समायोजन केल्याप्रमाणे] यामध्ये मान्यता प्राप्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या अनुज्ञेय पगारावरील खर्चावर पूर्ण अनुदान.

अधिक

२. महाविद्यालयाच्या इमारतीवरील काही दुरुस्ती खर्च ठराविक दराने अथवा भाड्यापोटी दिलेल्या रकमेवर ७५% इतके अनुदान आणि महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांच्या निवासासाठी होणा-या भाड्यावरील खर्चावर ठराविक दराने अनुदान विवरण पत्र "अ" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे.

अधिक

३. वरील २[अ] [१] व [२] वगळून महाविद्यालयाने मागील वर्षात विवरणपत्र "अ" मध्ये दर्शविलेल्या बाबींवर प्रत्यक्ष खर्च केलेल्या रकमेच्या खालील टक्केवारीच्या मर्यादेप्रमाणे अनुदान देय राहिल.

[अ] जर महाविद्यालय हे पूर्णपणे विज्ञान महाविद्यालय असेल तर पूर्ण अनुज्ञेय पगारावरील खर्चाच्या १८% इतके.

[ब] जर महाविद्यालय विज्ञान शाखेबरोबर इतरही शाखा असतील तर पूर्ण अनुज्ञेय पगारावरील खर्चाच्या १५ % इतके.

[क] जर महाविद्यालये ही शिक्षण महाविद्यालय अथवा पूर्णपणे कला/वाणिज्य महाविद्यालय असतील तर, किंवा जर त्या दोन्हीही शाखा त्या महाविद्यालयात असतील तर पूर्ण अनुज्ञेय पगारावरील खर्चाच्या १२ % इतके.

वजा

[ब]१. फी द्वारे मिळालेले उत्पन्न [शासनाच्या मान्य दराप्रमाणे] ज्या विद्यार्थ्यांनी स्वत: फी भरली असेल ते [या फी मध्ये सर्व स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या फी माफीचा समावेश नसेल]

२. वरिष्ठ महाविद्यालयांना कनिष्ठ महाविद्यालये जोडली असतील तर त्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील जादा उत्पन्न.

स्पष्टीकरण कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या बाबतीत माध्यमिक शाळा अनुदान संहिते प्रमाणे ज्या बाबींवर खर्च अनुज्ञेय असेल व त्या बाबी वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या बाबी पेक्षा निराळ्या असतील तर त्या बाबींचा खर्च आदा उत्पन्न म्हणून धरण्यात येईल.

२. या आदेशाप्रमाणे यापुढे कला, वाणिज्य, विज्ञान व विधी महाविद्यालसाठी वरील प्रमाणे एकच समान अनुदान सूत्र अंमलात येईल.

३. परिरक्षण अनुदानासाठी महाविद्यालयानी विवरणपत्र "अ" मध्ये दर्शविलेल्या बाबींवर खर्च केलेली रक्कम अनुज्ञेय धरली जाईल.

४. परिरक्षण अनुदानाच्या अटी खालीलप्रमाणे राहतील.
[अ] महाविद्यालयास विद्यापीठाने संलग्निकरण मंजूर केले असले पाहिजे. तसेच शासनाने विहीत केलेली विद्यार्थी संख्या आवश्यक असली पाहिजे.

[ब] महाविद्यालय स्वयं:पूर्ण होण्यासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे कमीत कमी विद्यार्थी संख्या विहीत करण्यात आलेली आहे. ही विहीत संख्या मोगील वर्षाची राहील व तीन वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाकरिता असेल. [ही विहीत संख्या १ फेब्रुवारी रोजी प्रत्यक्ष प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची राहील व तिथे सिमीस्टर पध्दत आहे तीथे ती १ सप्टेंबर रोजी ही धरली जाईल]

प्रकार	एक शाखा कमीत कमी विद्यार्थी संख्या	दोन शाखा असताना	तीन शाखा असताना
१.	२.	३.	४.
१. महानगरपालिकेच्या शहरातील किंवा बिगर शेतकी विद्यापीठाची मुख्यालय असलेल्या गावची महाविद्यालये	३००	५००	७००
२. जी शहरे वरील क्रमांक १ मधील नाहीत व ज्या शहराची लोकसंख्या १ लाखाचे वर आहे अशा शहरातील महाविद्यालये.	२००	३५०	५००*
३. १ लाखापेक्षा लोकसंख्या कमी असलेल्या शहरातील महाविद्यालये	१००	१७५	२५०

शैक्षणिक वर्ष १९८२ – ८३ व त्यानंतर महाविद्यालयाने विहीत कमीत कमी विद्यार्थी संख्येची अट पूर्ण केली नाही तर मागील वर्षाच्या विद्यार्थी संख्येची फी उत्पन्नाची रक्कम जमेस धरून अनुदानाचा विचार करावा व [ब] [१] प्रमाणे]

वरील अट शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांबाबतीत लागू राहणार नाही.

५. नवीन अनुदानित महाविद्यालयांना परवानगी दिल्यावर वरील अनुदान सूत्रा प्रमाणे त्यांना अनुदान अनुज्ञेय राहील, मात्र त्यांना प्रथम वर्षाला अनुदान ग्राह्य धरले जाणार नाही.

६. अनुदानित अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना या नवीन अनुदान सूत्राप्रमाणे अनुदान देण्याची पध्दत विवरणपत्र "ब" मध्ये देण्यात येत आहे.

७. नवीन अनुदान सूत्र १.४.१९७८ पासून अंमलात आल्यावर सर्व वर्गातील वि- विद्यार्थ्यांना देण्यपत येणाऱ्या शैक्षणिक फी सवलतीची रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येणार नाही, सर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांमध्ये आर्थिक दृष्टया मागासवर्गीय - अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीतील बौध्द धर्म स्वीकारलेल्या व्यक्ती, अनुसूचित जमाती विमुक्त जाती भटक्या जमाती स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्य प्राथमिक शिक्षकाची मुले इत्यादिंचा समावेश असेल, शैक्षणिक फी सोडून विद्या- पीठांनी व शासनाने मान्य केलेली इतर फी [प्रवेश फी, प्रयोगशाळा फी, ग्रंथालय फी जिमखाना फी व इतर मान्य बाबींवरील फी] जर वरील वर्गातील फी सवलत मिळणाऱ्या विद्यार्थ्यांची फी ची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल.

८. अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयाचे संलग्निकरण व त्यांना द्यावयाची शासकीय अनुदान त्रिवर्षीय पदवी अभ्याक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गासाठी किमान विद्यार्थी संख्येचे निकष खालील प्रमाणे राहतील.

१. आदिवासी विभाग क्षेत्रात व ज्या पंचायत समिती क्षेत्रात एकच महाविद्यालय आहे. अशा महाविद्यालयातून अस्तित्वात असलेल्या प्रत्येक विद्याशाखेत पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गात किमान ३० विद्यार्थी असावेत इतर क्षेत्रातील महाविद्यालयातून अस्तित्वात असलेल्या प्रत्येक विद्याशाखेत पदवी अभ्याक्रमाच्या प्रथम वर्षाच्या वर्गात किमान ४० विद्यार्थी असावेत.

२. विहीत किमान ३० किंवा ४० विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्षाच्या वर्गात प्रवेश घेतल्यामुळे तो वर्ग सुरु करण्यात आल्यानंतर प्रथम वर्षाच्या अखेरीस होणाऱ्या परीक्षेस उपरोक्त दोन प्रकारच्या महाविद्यालयामधून प्रत्येकी अनुक्रमे किमान २२ व ३० विद्यार्थी परिक्षेला न बसल्यास पुढील वर्षी महाविद्यालयाला या वर्गासाठी झालेल्या खर्चावर [प्रमाणानुसार] शासनाकडून अनुदान देण्यात येणार नाही.

[२] विशेष जादा विषयासाठी विद्यार्थ्यांची संख्येचे निकष

१. विशेष जादा विषयासाठी कमीत कमी विद्यार्थी संख्या खालील प्रमाणे राहील.

[अ] नगरपालिका क्षेत्रात — १५ विद्यार्थी प्रती विषय

["क" नगरपरिषद वगळून]

[ब] इतर क्षेत्रात — ५ विद्यार्थी प्रती विषय

वरील विद्यार्थी संख्या प्रथम प्रवेश वर्षाकरिता राहील. म्हणजेच ३ वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमास विशेष जादा विषयाची सोय १ ल्या वर्षी केली किंवा दुस-या वर्षी केली किंवा तिस-या वर्षी केली तर त्या त्या वर्षाच्या प्रवेशासाठी वरील विद्यार्थी संख्येची अट राहील. मात्र एखादा वर्गात प्रवेश दिल्यानंतर तो विषय नैसर्गिक वाढ म्हणून दुस-या किंवा तिस-या वर्गात शिकवित असाल तर अशा वेळी वरील विद्यार्थी संख्येच्या मर्यादेची अट राहणार नाही.

३] नवीन विना अनुदानित महाविद्यालये तसेच नवीन विद्याशाखा/विषय/अभ्यासक्रम/ जादा तुकडयांना टप्प्याटप्प्याने अनुदान सूत्र.

१९८३-८४ पासून विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेल्या महाविद्यालयाना टप्प्याटप्प्याने अनुदान देण्याचा धोरणात्मक निर्णय शासनाने घेऊन विहीत अटी व निकष पूर्ण करणा-या महाविद्यालयांना खालील अनुदानसूत्र कायम स्वरूपात मंजूर करण्यात

अ. मान्यता देण्यात आल्यानंतर पहिल्या ३ वर्षात नवरेनील महाविद्यालय, नवीन विद्याशाखा, नवीन विषय, नवीन अभ्याक्रम व जादा तुकडया यांना कोणतेही अनुदान मंजूर करण्यात येणार नाही.

ब. ४ थ्या वर्षी मान्य खर्चाच्या २५ टक्के

क. ५ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ५० टक्के

ड. ६ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या ७५ टक्के

इ. ७ व्या वर्षी मान्य खर्चाच्या १०० टक्के अशी टप्प्याटप्प्याने अनुदान वाढ करण्यात यावी.

ई.१. मात्र विहीत अटी व निकष पूर्ण करणा-या नवीन महीला महाविद्यालये-... ... व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील महाविद्यालये यांना ३ वर्षाचा कालावधी पूर्ण झाल्यास १०० टक्के अनुदान देण्यात यावे.

ई.२. अनुदानित व विनाअनुदानीत महिला महाविद्यालय व आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील महाविद्यालयांना विद्याशाखा नवीन अभ्यासक्रम नवीन विषय व जादा तुकडया मंजूर केल्यास त्यांनीही वरील ब,क,ड,व इ मधील अनुदानसूत्रा प्रमाणे अनुदान मंजूर केले जाईल.

२. महाविद्यालयांना १००%टक्के अनुदान देण्यात येईल, त्याच वर्षापासून ती वेतनेतर अनुदान मिळण्यास पात्र राहतील.

३. अनुदान तत्वावर आणण्यासाठी प्रचलित विद्यार्थी संख्येची अट राहील तसेच इतर महाविद्यालयासाठी विहीत केलेले विद्यार्थी निकष अनुदान प्राप्त झालेल्या वर्षापूर्वी किमान ३ वर्षे पूर्ण केले असले पाहीजे.

४. त्यांच्या वर्गासाठी अभ्यासक्रमासाठी तसेच नेमणूक केलेल्या शिक्षक कर्मचा-यासाठी विद्यापीठाची मान्यता मिळाली असली पाहीजे.

५. महाविद्यालयीन वर्ग, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, क्रिडांगण इत्यादी सोई समाधानकारक असल्या पाहीजेत.

६. संबंधित महाविद्यालयांना व्यवस्थापनाने, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना - शासनाने व विद्यापीठांनी विहीत केलेल्या सेवाशर्ती व वेतनश्रेण्या लागू केलेल्या असल्या पाहिजेत.

७. संबंधित संस्था मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम १९५० व संस्था नोंदणी अधिनियम १९६० या दोन्ही अधिनियमाखाली नोंदलेली असावी.

८. सदर महाविद्यालयांनी शासनाच्या वेळोवेळी निघालेल्या/निघणा-या आदेशाचे [उदा. विद्यार्थ्यांचा प्रवेश इत्यादी] काटेकोट पालन करणे आवश्यक आहे.

९. त्या नवीन महाविद्यालयांनी आपल्या महाविद्यालयांत पहिल्या तीन वर्षात जर विद्यार्थ्यांना किमान सुविधा उपलब्ध करून दिल्या नाहीत तर त्या महाविद्यालयाला अनुदान अनुज्ञेय राहणार नाही.

१०. कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयास अनुदान मिळणा-या प्रत्येक तुकडीमध्ये खालील विद्यार्थी संख्येची अट राहील.

तुकडीचा क्रमांक	शहरी विभागातील मुली मुलांची महाविद्यालये	ग्रामीण विभागातील मुला-मुलींची महाविद्यालये आणि शहरी विभागातील महिला महाविद्यालये	आदिवासी आणि दुर्गम विभागातील मुला-मुलींची महाविद्यालये आणि ग्रामीण विभागातील महिला महाविद्यालये.
१.	२.	३.	४.
पहिली	६० ते १००	५० ते १००	४० ते ८०
दुसरी	१२१ ते २००	१२१ ते १६०	१२१ ते १६०
तिसरी	२२१ ते ३००	२०१ ते २४०	२०१ ते २४०
चौथी	३२१ ते ४००	२८१ ते ३२०	२८१ ते ३२०
पाचवी	४२१ ते ५००	३६१ ते ४००	३६१ ते ४००
सहावी	५२१ ते ६००	४४१ ते ५००	४४१ ते ५००

[४] <u>विधी महाविद्यालयांना अनुदान सूत्र</u>

प्रचलित अनुदान सूत्रानुसार कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात स्थापनेपासून पहिल्या ३ वर्षासाठी अनुदान दिले जात नाही. व चवथ्या वर्षापासून २५ टक्के, पाचव्या वर्षी ५० टक्के, सहाव्या वर्षी ७५ टक्के व सातव्या वर्षापासून १०० टक्के अनुदान दिले जाते. सदर अनुदान सूत्रानुसार जी महाविद्यालये पूर्वी चालू होती ती विधी महाविद्यालये १०० टक्के अनुदानासाठी १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून अनुदानासाठी पात्र ठरतील अशा महाविद्यालयांना १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षाच्या पुर्वी अनुदानापोटी कोणतीही थकबाकी मिळणार नाही.

इतर महाविद्यालयासाठी अनुदानाकरिता जे विहीत निकष आहेत त्या - अतिरिक्त खालील निकषही विधी महाविद्यालयांना अनुदान देण्यासाठी लागू राहतील.

[अ] संबंधित विधी महाविद्यालयास शासनाची मान्यता आहे.

आणि किंवा

संबंधित विधी महाविद्यालयास "बार कौन्सिल ऑफ इंडिया" ची मान्यता आहे.

[ब] संबंधित विधी महाविद्यालयास विद्यापीठाशी संलग्नित आहे आणि विद्यापीठ/शासन यांनी विहीत केलेल्या प्रमाणकांची पूर्तता केली आहे.

[क] सदर विधी महाविद्यालये मान्यता संलग्नता देणाऱ्या प्राधिकरणांनी शिक्षक, कर्मचारी वर्ग यांचे सेवा प्रवेश, सेवाशर्ती, पाठ्यक्रम, शिक्षकांचा दर्जा व शिस्त यासंबंधी विहीत केलेल्या व इतर सर्व नियम आणि विनियमांचे पालन करत असतील.

[ड] विधी शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्यासाठी विद्यापीठ,बार कौन्सिल ऑफ इंडिया , बार कौन्सिल ऑफ महाराष्ट्र व तत्सम मंडळाचे मार्गदर्शन घेऊन विधी महाविद्यालयातील सोयी सुविधा राखल्या जातील

५. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे व सहसंचालक, उच्च शिक्षण संबंधित विभागीय विभाग यांनी विहीत केलेल्या विवरणपत्रात प्रत्येक महाविद्यालयांनी आवश्यक माहिती शासनास सादर करणे बंधनकारक राहील.

६. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण हे महाविद्यालयांना वरील आदेशातील अटी व तरतूदीनुसार अनुदान मंजूर करतील मात्र अनुदाना पोटी देण्यात येणारी रक्कम प्रत्येक वर्षी त्यासाठी करण्यात आलेल्या - तरतूदीपेक्षा जास्त असणार नाही.

७. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च पुढे दिलेल्या अर्थशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

१. २२०२-सर्वसाधारण शिक्षण-०३-विद्यापीठे व उच्च शिक्षण अशासकीय महाविद्यालयांना सहाय्य-अशासकीय वाङ्मय विज्ञान,विधी व वाणिज्य महाविद्यालयांना अनुदान

२. २२०२-सर्वसाधारण शिक्षण-०२ माध्यमिक शिक्षण-१०५ शिक्षण प्रशिक्षण-अशासकीय शिक्षण शास्त्र महाविद्यालयांना सहाय्य

८. हे आदेश स्वतंत्र स्वरूपाचे नसून यापूर्वी निर्गमित करण्यात आलेल्या आदेशांचे केवळ एकत्रितकरण आहे. त्यामुळे या आदेशां संदर्भात काही शंका किंवा संदिग्धता उ- उपस्थित झाल्यास त्यांचे निरसन संबंधित मूळ आदेशांच्या आधारे करण्यात येईल संचालक [उच्च शिक्षण] व सर्व विभागीय सहसंचालक यांनी योग्य ती नोंद घ्यावी.

हे एकत्रित आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने संदर्भाधीन शासन निर्णयास त्या विभागानी वेळोवेळी दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात आले आहेत. वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ खालील प्रमाणे आहेत.

१. प्र.क्र. २३४९/७९/एक्सपो-५ दिनांक २७ सप्टेंबर १९७९

२. प्र.क्र. २२७५/८८/व्यय -५ दिनांक १४. डिसेंबर १९८८

३. प्र.क्र. १२५/९१/व्यय- ५ दिनांक १८ जुलै १९९१

४. वित्त विभागाने व राज्य मंत्रिमंडळाने दिनांक २७ डिसेंबर १९९५ रोजी दिलेली मान्यता.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सही/-
[अ. अ. सरपोतदार]
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपाल आणि कुलपती यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/अमरावती/जळगांव/कोल्हापूर/नांदेड
महालेखापाल [लेखा व अनुज्ञेयता] महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर
महालेखापाल [लेखा परीक्षा] महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
सर्व कोषागार अधिकारी
कुलसचिव, सर्व कृषितर विद्यापीठे
प्राचार्य सर्व अशासकीय संलग्नित महाविद्यालय
विभागातील सर्व कार्यासने
सामान्य प्रशासन विभाग
वित्त विभाग-सेवा-४

विवरणपत्र अ

अशासकीय महाविद्यालयानी खर्च केलेल्या मान्य बाबी अनुदानासाठी अनुज्ञेयम धरण्याबाबत.

वर्षामध्ये आस्थापनावर केलेला खर्च

१. विद्यापीठानी व शासनानी ज्यांच्या नियुक्त्या मान्य केल्या आहेत. अशा शिक्षक [प्राचार्यासह] व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या मान्य वेतन श्रेणीतील वेतन.

२. महागाई भत्ता, स्थानिक पुरक भत्ता, घरभाडे भत्ता, रजेच्या काळातील प्रवास खर्चाची सवलत, रजा वटवण्याची सोय, शासनाने वेळोवेळी सुधारल्या प्रमाणे.

३. व्यवस्थापनाच्या अंशदायी भविष्य निर्वाह निधीवरील १/३ टक्केवाटा.

४. विद्यापीठ वा शासनाच्या पूर्व परवानगीने उपदान योजना मंजूर केलेली असेल त्या-अशाच्या बाबतीत उपदानावरील व्यवस्थापनाच्या हिश्याची रक्कम.

टिप : महाविद्यालयांना आस्थापनावरील प्रस्तावित मान्य खर्चाच्या तत्वावर अनुदान प्रथम देण्यांत येईल व अनुदानाचा शेवटचा हप्ता प्रत्यक्ष खर्चाच्या टाळेबंद जमेस धरुन समावेश करण्यात येईल.

२. महाविद्यालयाच्या इमारतीचा देखभाल खर्च व दुरुस्तीसाठी खर्च किंवा इमारतीच्या भाड्यापोटीचा खर्च आणि महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांच्या निवासासाठी होणाऱ्या भाड्यावरील खर्चावर ठराविक दराने अनुदान

१. [अ] महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनाच्या मालकीच्या इमारतीच्या देखभाल व दुरुस्ती करिता खालील प्रमाणे सरसकट टक्केवारी प्रमाणे अनुदान.

अ.क्र.	प्रकार	इमारतीच्या खर्चावरील अनुदानाची टक्केवारी.
१.	३१ मार्च १९४८ पूर्वीच्या महाविद्यालयची इमारत	६%
२.	१ एप्रिल १९४८ ते ३१ मार्च १९६२ या कालावधीत बांधलेल्या महाविद्यालयाच्या इमारती	३ १/२%
३.	१ एप्रिल १९६२ ते ३१ मार्च १९७३ या कालावधीत बांधलेल्या महाविद्यालयाच्या इमारती.	२ १/२%
४.	१ एप्रिल १९७३ नंतर बांधलेल्या महाविद्यालयाच्या इमारती.	२%

[ब] जेव्हा महाविद्यालयाकरिता इमारत किंवा व्यवस्थापना व्यतिरिक्त इतरांकडून भाडे तत्वावर घेतली आहेत. तेव्हा इमारतीच्या मालकाला भाड्यापोटी दिलेल्या रक्कमेच्या ७५ टक्के किंवा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना प्रमाणित केलेल्या भाड्याच्या ७५ टक्के यापैंकी जे कमी असेल तेवढी रक्कम.

[२] व्यवस्थापनाने/संस्थेने त्यांच्या प्राचार्यांसाठी निवासस्थान पुरविले असल्यास अशा निवासस्थानासाठी संबंधित व्यवस्थापनेला/संस्थेला त्या प्राचार्याकडून त्यास अनुज्ञेय होणारा घरभाडे भत्ता अधिक संबंधित प्राचार्यांना पुरविलेल्या - निवासस्थानासाठी असे निवासस्थान तर शासकीय अधिका-यांना पुरविले असते तर शासनाकडील तरतूदीनुसार वसूल केल्या जावू शकणा-या अनुज्ञप्ती शुल्काच्या रक्कमेइतकी अनुज्ञप्ती शुल्काच्या रक्कम अशा एकूण रकमेएवढी रक्कम वसूल करता येईल व ही रक्कम प्राचार्यांच्या निवासी इमारतीच्या व्यवस्थापन निधी म्हणून राखीव निधीत जमा करावी.

३. खाली दर्शविलेल्या आवश्यक बाबीवर मागील वर्षी केलेल्या प्रत्यक्ष आकस्मिक खर्च.

१. शैक्षणिक जरनल साठी केलेला खर्च रुपये ३०००/- पर्यंतच्या मर्यादेपर्यंत.

२. विद्यापीठाने मान्यता दिल्याप्रमाणे प्रयोगशाळेसाठी आवश्यक वैज्ञानिक साहित्य [नवीन खरेदी किंवा बदली खरेदी] प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी रुपये १००/- प्रमाणे विज्ञान शाखेसाठी फक्त प्रतिवर्षी.

३.३. जिमखाना व इतर फी पेक्षा जास्त खर्च महाविद्यालयाने क्रिडा आणि इतर जादा करीक्युलर ॲक्टीव्हीटीसाठी जसे वाड:मय/नाटके/म्युझीक इत्यादीसाठी केला असेल तर असा खर्च प्रत्येक विद्यार्थ्यामागे प्रतिवर्षी रुपये १५/- प्रमाणे या - मर्यादेपर्यंत.

४. विद्यापीठाने विहीत केली असल्यास व्हीजीटींग फॅकल्टी साठी रुपये १५००/- प्रमाणे प्रती फॅकल्टी प्रती शैक्षणिक वर्षात किंवा जर महाविद्यालयामध्ये एकच फॅकल्टी असेल तर रुपये २०००/- मर्यादेपर्यंत.

५. शैक्षणिक प्रकारचे सेमिनार प्रशिक्षण अभ्यासक्रम,कॉनफरन्स इत्यादीमध्ये सहभागासाठी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना मान्य प्रवासभत्ता व दैनंदिन भत्ता यासाठी झालेला खर्च

६. खालील किरकोळ बाबीवरचा खर्च.

अ] महाविद्यालयाचा बगीचा
ब] बॉटॅनिकल गॉर्डन, हरबेरीयम आणि प्राण्याचे घर
क] टेलीफोन खर्च [फक्त महाविद्यालयाच्या कामासाठी]
ड] इलेक्ट्रिकल आणि गॅस.
इ] पोस्टेज आणि टेलीग्राम [फक्त महाविद्यालयाच्या कामासाठी]
फ] फी घेत नसलेल्या वाचनालयाची जागा
ग] बाईडींग चार्जेस
ह] महाविद्यालयाच्या कार्यालयीन व परिक्षा संबंधातील स्टेशनरी व प्रिंटींग
ई] वैयक्तिक उपकरणे व साहित्याचा हप्ता.
ज] शासनाची मान्यता असलेले शिपायांना गणवेश व धुलाई भत्ता.
ख] ऑडिट फी.
ल] पाणी पट्टी.
म] कर्मचा-यांच्या नियुक्तीसाठी व प्रवेशासाठी दिलेल्या जाहिरातीचा खर्च.

सॅलग्निोकरणाचो फो

न] कॉलेज फिडलिटी इन्स्यूरन्स पॅालिसोचा हप्ता

ब] खडू, इस्टर इत्यादो सारखे आकस्मिक बाबोचा खर्च

प] विद्यापोठानो विहोत केलेल्या करिक्युलर ॲक्टोव्हीटोज प्रमाणे शैक्षणिक संशोधन व सहलोचा खर्च

र] कार्यकारो अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनो प्रमाणित केलेल्याप्रमाण महाविद्यालयाने भाडयाने घेतलेल्या खेळाच्या मैदानाचे भाडे.

स] महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनाचो स्वत:चो इमारत असेल तर त्या इमारतोचे नगरपालिकेचे भाडे पटटो व इन्स्युअरन्सचा हप्ता.

ट] महाविद्यालयाच्या आवारातोल रस्त्याचो दुरूस्तो, तसेच फर्निचर व उपकरणे यावरोल दुरूस्तो खर्च.

ऊ] ग्रंथालयांतोल पुस्तकांचा खर्च ग्रंथालयाचो फो पेक्षा जास्त केला असेल तर, फर्निचर उपकरणे शैक्षणिक वस्तु [कार्यालयोन कामकाजासाठो ग्रंथालयासाठो व प्रयोगशाळेसाठो] नवोन किंवा बदलो खरेदो यासाठोचा अनुज्ञेय खर्चाच्या २ टक्के मर्यादिपर्यंत प्रतोवर्षो.

टिप :[१]शासनाने अनुदान तत्वावर मान्यता दिलो असेल अशा एम.ए/एम.एस.सो/एम.कॉम/एम.एड.डो या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचा खर्च अनुदानासह धरला जाणार नाहो.

[२] वरोल बाबो व्यतिरिक्त इतर बाबोवरोल खर्च तसेच विहोत फो पेक्षा त्या विषयात जास्त खर्च केला असेल असा सर्व खर्च परिरक्षण अनुदानासाठो ग्राहय धरला जाणार नाहो.

विवरणपत्र 'ल'

१. वेतन अनुदान योजनेप्रमाणे संबंधित महाविद्यालयांनी फी देणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून वसूल केलेली सर्व फीची रक्कम (सर्व फ्रावरील फी माफी असलेल्या विद्यार्थ्यांची फी सोडून) वेतन बाह्य खाते यामध्ये जमा करावी. तसेच ज्या वरिष्ठ ज्या वरिष्ठ महाविद्यालयाची मागील वर्षाची जादा रक्कम.

२. आस्थापनावरील खर्चाच्या परिरक्षणअनुदानाचे दोन प्रकार असेल.

१. वेतन अनुदान व २) वेतनेतर अनुदान.

कर्मचाऱ्यांच्या वेतनापोटीचे अनुदान हे वेतन अनुदान खाती व वेतनेतर अनुदानाची रक्कम वेतनेतर अनुदान खाती जमा करावयाची आहे.

19. महाविद्यालयांना नवीन वेतनेतर सूत्र लागू करणारा आदेश

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-एनजीसी-2003/(354/3)/ मशि-3
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032
दिंनाक : 23 सप्टेंबर,2003

संदर्भः 1. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन आणि युवक सेवा विभाग क्रमांक एनजीसी 1279/157796-एक्सएक्सव्ही दि. 3.10.1979
2. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक बीयुसी 1088/2029-/मशि-3 दि. 10.1.1996

शासन निर्णय

अकृषी विद्यापीठांशी संलग्नित अशासकीय अनुदानित कला,वाणिज्य,विज्ञान,विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना उपरोक्त संदर्भ क्रमांकः 1 व 2 अन्वये अनुदान योजना लागू केली आहे. शासन निर्णय दिनांक 3.10.1979 अन्वये लागू केलेल्या वेतनेतर अनुदान सूत्रात बदल करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचारधीन होता. आता अशासकीय अनुदानित कला,वाणिज्य,विज्ञान,विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांतील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतनावर शासनाकडून महाविद्यालयाला जे वेतन अनुदान दिले जाते, त्या वेतन अनुदानाच्या 5 टक्के इतका निधी वेतनेतर अनुदान म्हणून देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

हे आदेश वि-त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक 1183/सेवा-5 दिनांक 26.8.2003 अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने
सही/-
(अ.अ.कारखानीस)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

---

20. महाविद्यालयांच्या वेतनेतर अनुदानासाठी शिक्षणशुल्क समायोजन करण्याबाबत आदेश

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-एनजीसी-2003/(354/3) मशि-3
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-400 032
दिंनाक : 16फेब्रुवारी 2004

संदर्भः 1. शासन निर्णय, शिक्षण सेवायोजन आणि युवक सेवा विभाग क्रमांक एनजीसी 1279/157795-एक्सएक्सव्ही दि. 3.10.1979
2. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक बीयुसी 1088/2029-मशि-3 दि. 10.1.1996
3. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांकःएनजीसी 2003/(354/03) मशि- 3 दिनांक 23 सप्टेंबर 2003

शासन निर्णय

अकृषी विद्यापीठांशी संलग्नित अशासकीय अनुदानित कला,वाणिज्य,विज्ञान,विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना उपरोक्त संदर्भ क्र. 3 अन्वये या महाविद्यालयातील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या वेतनावर शासनाकडून महाविद्यालयाला जे वेतन अनुदान दिले जाते, त्या वेतन अनुदानाच्या 5 टक्के इतका निधी वेतनेतर अनुदान म्हणून देण्याबाबतचे आदेश शासनाने काढले आहेत, हे अनूदान कशा पध्दतीने द्यावे, याबाबतची कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे ठरवून देण्यात येत आहे.

अशासकीय अनुदानित कला,वाणिज्य,विज्ञान,विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांनी प्रत्येक वर्षी जमा झालेल्या शुल्काचे समायोजन करताना मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या पाचव्या वेतन आयोगानुसार मान्य असलेल्या वेतन अनुदानाच्या 5 टक्के एवढी रक्कम वेतनेतर खर्चासाठी समाविष्ट करून समायोजन करावे, अंतिम समायोजनाच्या वेळी वेतन अनुदानांत त्रुटी आढळून आल्यास संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांच्याकडे संबंधित विभागीय सहसंचालकांमार्फत संपर्क साधावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने
सही/-
(अ.म.भट्टलवार)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

21. वेतनेतर अनुदानाच्या आदेशाबाबत काही मुद्दे स्पष्ट करणारे परिपत्रक

क्रमांक बीयुडी -2004/वेतनेतर अनुदान/लेखा-2
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे 411001
दिनांक : 22 एप्रिल, 2004

प्रति,
सर्व विभागीय सहसंचालक
(उच्च शिक्षण)

विषयः1. अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांना वेतनेतर अनुदान मंजूर करण्याबाबत.
संदर्भः 1. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांक एनजीसी - 2003 (354/03)/ मशि - 3, दिनांक 23 सप्टेंबर 2003
2. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्रमांकः एनजीसी - 2003 (354/03)/ मशि - 3, दिनांक 16 फेब्रुवारी 2004

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन आणि युवक सेवा विभाग क्रमांक : एनजीसी - 1279/157796 दिनांक 3.10.1979 नुसार, तसेच शासन निर्णय, उच्च शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक बीयुसी- 1088/2029/मशि-3, दिनांक 10.1.1996 अन्वये राज्यातील 100 टक्के अनुदानित सर्व अशासकीय वाङ्मय, विज्ञान,वाणिज्य व विधी आणि शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना त्यांच्या विद्याशाखानुसार वेतनेतर अनुदान देय होते.

परंतु संदर्भात नमूद केलेल्या क्रमांक 1 च्या शासन निर्णयान्वये या वेतनेतर अनुदानाच्या सूत्रांत बदल करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार यापुढे राज्यातील 100 टक्के अनुदानित अशासकीय कला,वाणिज्य,विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांतील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर पदांसाठी जे वेतन अनुदान दिले जाते, त्या वेतन अनुदानाच्या 5 टक्के एवढी रक्कम वेतनेतर अनुदान म्हणून देण्याबबातचे शासनादेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

संदर्भ क्रमांक 1 मध्ये नमूद केलेल्या आदेशान्वये अशासकीय महाविद्यालयांना द्यावयाचे वेतनेतर अनुदान कशा पध्दतीने परिगणित करण्यात यावे, हयाबाबत शासनाने संदर्भ क्रमांक 2 च्या पत्रान्वये त्याबाबतचे शासन ओदश निर्गमित केलेले आहेत.

त्यानुसार शासनाने असे कळविले आहे की, राज्यातील अशासकीय अनुदानित कला,विज्ञान,वाणिज्य,विधी आणि शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांनी प्रत्येक वर्षी जमा झालेल्या शिक्षण व इतर अनुज्ञेय शुल्काचे समायोजन करताना मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना पाचव्या वेतन आयोगानुसार मागील वर्षीच्या मान्य असलेल्या वेतन अनुदानाच्या 5 टक्के एवढी रक्कम वेतनतर खर्चासाठी समाविष्ट करून समायोजन करावे.

वर नमूद केल्याप्रमाणे संदर्भ क्रमांक 2 मधील शासन निर्णयाची अंमलबजावणी करताना खालील मुद्दे विचारात घ्यावेत.

1. जी महाविद्यालये संबंधित आर्थिक वर्षात योजनेतर योजनेखाली 100 टक्के अनुदानावर आहेत, त्यांनाच फक्त वेतनेतर अनुदान देय राहील.
2. महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क (Tution Fee) व इतर अनुज्ञेय शुल्क (उदा. ग्रंथालय फी व प्रयोगशाळा फी इत्यादी) महाविद्यालयाच्या वेतन अनुदान खात्यात जमा करावयाची आहे. याबाबत महाविद्यालयाने अनियमितता करता कामा नये.
3. संदर्भ क्रमांक 2 मध्ये नमूद केलेल्या शासन निर्णयानुसार 100 टक्के अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांकडे जमा होणा-या शिक्षक व इतर अनुज्ञेय शुल्कामधून 5 टक्के शुल्क हे वेतन अनुदान खात्यातून वेतनेतर अनुदान खात्यामध्ये विभागीय सहसंचालक कार्यालयाच्या मान्यतेनंतरच वर्ग करून उर्वरित रक्कम वेतन अनुदानातून समायोजित करण्यात यावी.
4. वेतनतर अनुदानाचे परिगणन करताना सहसंचालकांनी त्यांच्या कक्षेतील अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर पदांसाठीच्या कार्यभारानुसार (Work Load) मागील वर्षी पाचव्या वेतन आयोगानुसार देय होणारी रक्कम निश्चित करणे आवश्यक आहे. ही रककम निश्चित करताना त्यामध्ये मान्य पदांपेक्षा जास्त पदांच्या पगारावरील खर्चाचा अंतर्भाव होणार नाही यासाठी विभागीय सहसंचालकांनी व्यक्तिशः दक्षता घ्यावी.
5. वरील पध्दतीने मान्य शिक्षक व शिक्षकेतर पदांसाठीच्या पगाराची रक्कम निश्चित केल्यानंतर या रकमेच्या 5 टक्के मर्यादेतच वेतनतर अनुदान संबंधित महाविद्यालयास देय होईल. त्याबाबतचे ओदश सहसंचालकांनी महाविद्यालयनिहाय निर्गमित करणे आवश्यक आहे व त्याची प्रत या संचालनालयास सोबत जोडलेल्या प्रपत्रामध्ये पाठविणे आवश्यक आहे.
6. सहसंचालकांनी वेतनेतर अनुदानाच्या रक्कम मंजुरीचे ओदश काढल्यानंतरच महाविद्यालयांना वेतन अनुदान खात्यातून वेतनेतर अनुदान खात्यात सदरहू रक्कम वर्ग करता येईल. विभागीय सहसंचालकांच्या आदेशाव्यतिरिक्त एखाद्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी वेतन अनुदान खात्यातून वेतनेतर अनुदान खात्यात रक्कम वर्ग केल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित महाविद्यालयावर शिस्तभंगाची कार्यवाही होउ शकते.
7. तासिका तत्वावर/अर्धवेळ अधिव्याख्यात्यांना दिलेल्या वेतन अनुदानाची रक्कम वेतनेतर अनुदानाचे परिगणन करण्यासाठी ग्राहय धरण्यात येउ नये. ज्या अर्धवेळ अधिव्याख्यात्यांना विद्यापीठाची कायमस्वरूपी मान्यता आहे, अशा अधिव्याख्यातांचे वेतन मात्र वेतनेतर या परिगणनेसाठी ग्राहय धरण्यात येईल.
8. ज्या अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयांकडे शुल्काची रक्कम जमा होत नसेल, अशा महाविद्यालयांचे बाबतीत स्वतंत्र प्रस्ताव या संचालनालयास सादर करण्यात यावेत म्हणजे त्यावर तत्काळ शासनादेश प्राप्त करून घेणे सोईचे होईल.
9. हे आदेश सन 2004-05 या अर्थिक वर्षापासून लागू राहतील.

सही/-

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य,पुणे. 1

२२- शिक्षण संचालकांचे अनुदान निर्धारणाबाबतचे परिपत्रक -

क्रमांक: एनजीसी/१९९९/लेखा परीक्षण/अनुदान निर्धारण/मवि-१.
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.
दिनांक : १५/१/१९९९.
२७ जाने.१९९९.

विषय:- अशासकीय महाविद्यालयांचे अनुदान निर्धारण.
सनदी लेखापाल यांच्या वार्षिक लेखा परिक्षण अहवालासोबत प्रमाणित करून द्यावयाच्या बाबी.

संदर्भ:- १) शासन निर्णय क्रमांक एचएससी-१०७६/४१९/२०,२१, दिनांक ६ मे ७६.
२) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी-१२७९/१५७७९७/२५, दिनांक ३/१०/७९.
३) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी-२०८८(१६५२)/विशी-२अ, दिनांक ४/१/१९९८.

शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी-१२७९/१५७७९७/२५, दिनांक ३/१०/७९ अन्वये अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, शिक्षणशास्त्र व विधी महाविद्यालयाचे अनुदान निर्धारण विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात येते. त्यासाठी मागील आर्थीक वर्षाचे ऑडिट सनदी लेखापालांकडून (चार्टर्ड अकाऊंटंट) करून घेऊन लेखापरिक्षण अहवालाच्या प्रती त्यासोबत विहित पत्रातील माहितीसह दरवर्षी ३१ जुलै पूर्वी विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयास सादर करावयाच्या असतात. त्यानुसार देय अनुदानाची रक्कम महाविद्यालयांना मंजूर करण्यात येते. यामध्ये शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन व भत्ते यावर झालेल्या खर्चावरील अनुदानाचा समावेश असतो. मान्य पदावरील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वेतन व भत्त्यावरील खर्चावर प्रचलित नियमानुसार १०० टक्के अनुदान मंजूर केले जाते.

२/- वेतन व भत्त्यावरील एकूण मान्य खर्चावर टक्केवारीनुसार वेतनेतर अनुदान मंजूर केले जाते, ते खालीलप्रमाणे.

		वेतनेतर अनुदान
(अ)	ज्या महाविद्यालयात कला, किंवा वाणिज्य किंवा कला व वाणिज्य, विधी शाखा आहेत.	१२%
(ब)	ज्या महाविद्यालयात केवळ विज्ञान शाखा आहे.	१८%
(क)	ज्या महाविद्यालयात कला, विज्ञान व वाणिज्य या तिन्ही शाखा आहेत.	१५%

३/- शासन निर्णय दिनांक ३/१०/१९७९ अन्वये महाविद्यालयाच्या स्वत:च्या मालकीची इमारत असल्यास त्या इमारतीच्या देखभालीसाठी खालीलप्रमाणे अनुदान मंजूर करण्यात येते.

(अ) दिनांक ३१/३/४८ पूर्वी बांधण्यात आलेल्या महाविद्यालयीन इमारतींच्या बांधकामावरील एकूण खर्चाच्या शेकडा ६%.

(ब) दिनांक १/४/४८ ते ३१/३/६२ या कालावधीत बांधलेल्या इमारती $३^१/_२$%.

(क) दिनांक १/४/६२ ते ३१/३/७३ या कालावधीत बांधलेल्या इमारती $२^१/_२$%.

(ड) दिनांक १/४/७३ नंतर बांधलेल्या इमारती २%.

४/- महाविद्यालयाने इमारत भाड्याने घेतली असल्यास इमारत भाड्यापोटी झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चाच्या किंवा बांधकाम खात्याने प्रमाणित केलेल्या भाड्यावरील एकूण खर्चाच्या ७५% यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम मंजूर केली जाते.

..... २

Sahale
Note the change

Inward No 83 12/5/99
(45)

५/- आतापर्यंत प्रैत्यक्ष महाविद्यालयाच्या खर्चावरील अनुदान निर्धारणाचे काम विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात येते. हे काम सुलभ व्हावे म्हणून यापुढे सदनी लेखापालांनी महाविद्यालयाच्या वार्षिक् लेखा परिक्षण अहवालासोबतच खाली नमूद केलेली प्रमाणपत्रे जमाखर्चाची पडताळणी करून देणे आवश्यक ठरविण्यात येत आहे.

५.१ महाविद्यालयाच्या वार्षिक लेखा परिक्षण अहवालात वेतन व भत्त्यावरील जो खर्च दर्शविला आहे तो विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी मान्य केलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भत्त्यावरच झालेला असून त्याचा समावेश वेतन या बाबीखाली करण्यात आलेला आहे. या वेतन खर्चामध्ये विनाअनुदानित विद्याशाखा, तुकड्या, विषय यासाठी नेमलेले शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा अंतर्भाव केलेला नाही.

५.२ महाविद्यालयाची इामरत स्वत:च्या मालकीची/भाड्याने घेतलेली असुन इमारतीच्या देखभालीवरील खर्च/इमारतीचे भाडे हे नियमानुसार असून त्यासाठी बांधकाम खात्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त केलेले आहे.

५.३ मागील आर्थिक वर्षात महाविद्यालयाने खरेदी केलेले फर्निचर, साहित्य सामुग्री, यंत्रसामुग्री, स्टेशनरी इत्यादी सर्व साहित्य शासनाने विहित केलेल्या कार्यपध्दतीचा अवलंब करून (कोटेशन, टेंडर इत्यादी मागवून) खरेदी करण्यात आलेले आहे. तसेच खरेदी करण्यात आलेल्या सर्व फर्निचर, साहित्य सामुग्री, यंत्रसामुग्री इत्यादींची नोंद महाविद्यालयाच्या डेड स्टॉक रजिस्टरमध्ये घेतलेली आहे.

५.४ महाविद्यालयाच्या वार्षिक लेखा परीक्षण अहवालात दर्शविलेल्या वेतन व वेतनेतर बाबींवरील खर्चापैकी मान्य बाबींवर व अमान्य बाबींवर झालेल्या खर्चाचा तपशील सोबत जोडलेल्या तक्त्यात देण्यात आलेला आहे.

६/- शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन आदेशाद्वारे व या संचालनालयाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रके व सूचनांद्वारे अनुदानासाठी ग्राह्य धरण्यात येणाऱ्या व ग्राह्या धरण्यात न येणाऱ्या बाबींची यादी **प्रपत्र-अ**, **प्रपत्र-ब** मध्ये यासोबत जोडली आहे. सर्व महाविद्यालयांनी नियुक्त केलेल्या सनदी लेखापालांना या परिपत्रकाची प्रत व त्यासोबत परिपत्रकात नमुद केलेल्या निर्णयाच्या या संचालनालयाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रकाच्या/सुचनांच्या प्रती उपलब्ध करून घ्याव्यात. त्यानुसार सनदी लेखापालांनी वार्षिक लेखा परिक्षण अहवालासोबत आवश्यक प्रमाणपत्रे व अनुदानासाठी ग्राह्य धरण्यात येणाऱ्या व अनुदानास ग्राह्य न धरता येणाऱ्या बाबींवरील तपशील बाबनिहाय खर्चाच्या रकमेसह स्वतंत्रपणे देण्याबाबत कार्यवाही करावी. ही कार्यवाही सन १९९८-९९ या आर्थिक वर्षाच्या लेखा परिक्षणाच्या वेळी करणे अपेक्षित आहे. त्यानुसार सन १९९८-९९ या वर्षाचे लेखा परिक्षण अहवाल व त्यासोबतची प्रमाणपत्रे व विवरणपत्रे सनदी लेखापालांकडून प्राप्त करून घ्यावीत व ती विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांचेकडे दिनांक ३१ जुलै, १९९९ पूर्वी सादर करावीत.

७/- ज्या संस्थांचे १९९७-९८ आणि त्या पूर्वीच्या वर्षाचे लेखा परीक्षण त्यांनी यापूर्वी सादर केले आहे व ज्यांचे अनुदानाचे निर्धारण अजून काही कारणास्तव प्रलंबित आहे, त्यांनीही अनुदानाचे निर्धारण लवकर पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने त्यांच्या संबंधित सनदी लेखापालांकडून वरीलप्रमाणे यापूर्वीच्या कालावधीकरीता प्रमाणपत्र, ते देण्यास तयार असल्यास त्यांच्याकडून तसे प्रमाणपत्र मागून घेण्याची व्यवस्था करावी.

वर उल्लेखित कार्यपध्दतीप्रमाणे कार्यवाही करतेवेळेस हेही स्पष्ट करणे आवश्यक आहे की, विभागीय

..... ३

सहसंचालक कार्यालयाचे संबंधित कर्मचारी/प्रशासकीय अधिकारी यांना सनदी लेखापालांकडून जरी वरीलप्रमाणे प्रमाणपत्र उपलब्ध झाले तरी संबंधित कर्मचारी/प्रशासकीय अधिकारी यांनी प्रमाणपत्र बरोबर देण्यात आले आहे किंवा नाही, उणिवा राहिल्या आहेत, हे तपासून घेण्याची जबाबदारी त्यांच्यावरच राहील. मात्र प्रत्येक प्रकरणात १०० टक्के पडताळणी करण्याची आवश्यकता भासणार नाही आणि गरजेप्रमाणे प्रत्येक प्रकरणात किती तपासणी करणे आवश्यक आहे, याबाबतचा निर्णय सहसंचालक घेऊ शकतील.

सही/-XXX
(के.पी.सोनवणे)
शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

प्रति,

१) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.

२) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे.

या परिपत्रकातील सूचना आपल्या विभागातील सर्व अशासकीय महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांच्या नजरेस आणाव्यात, तसेच सोबत जोडलेली प्रपत्र ''अ'' आणि ''ब'' मधील अनुदानासाठी ग्राह्य धरण्यात येणाऱ्या व अनुदानासाठी ग्राह्य न धरण्यात येणाऱ्या बाबींची यादी त्यांना देण्यात यावी व यापुढे परिपत्रकातील सुचनांनुसार कार्यवाही होईल हे पहावे.

<u>खरी नक्कल</u>.

Annexture "A"

III. LIST OF ADMISSIBLE ITEM :

(i) Expenditure (in excess of the expenditure incurred by utilising the library fee collection) incurred on subscription to reputed education journals, upto a ceiling of Rs. 3,000 per financial year.

(ii) Expenditure (In excess of the expenditure incurred by utilising laboratory fee collection) incurred on purchase of scientific apparatus and equipment duly certified as essential by the University concerned (replacement as well as new purchases) and current laboratory expenses on chemical etc., not exceeding Rs.100 per student per annum in the Science faculty.

(iii) Expenditure (In excess of the expenditure incurred by utilising the Gymkhana fee and "other fees" collection on sports and on extra curricular activities in the college such as students' Societies/Association only for extra curricular activities (for example students Literary/Dramatic/Music etc. Association, Planning Forums etc.) not exceeding Rs.15 per student per annum.

(iv) Expenditure incurred on visiting faculty as prescribed by the Universities from time to time, not exceeding Rs.1,500 per faculty per financial year provided that where the college has only one faculty, the ceiling shall be Rs.2,000/-.

(v) Expenditure incurred on traveling allowance and daily allowance to College teaching and non-teaching staff for college work and for attending conferences, Seminars, and training Courses only of an academic nature.

(vi) Miscellaneous expenditure on the following items:

a) College garden.
b) Botanical garden, herbarium and animal house.
c) Telephone (for college work only)
d) Electricity and gas.
e) Postage and telegrams (for college work only)
f) Reading room not covered by any other fee collection.
g) Binding charges.
h) Stationery and printing required for office work and college examination.
I) Premium on insurance of science apparatus and equipment.
j) Uniform to peons and washing allowance to them at the rate prescribed by Government from time to time.
k) Audit fees.
l) Commission charged by the bank for transaction of cheques, drafts on account of payment of salary grants of any covered staff.
m) Water charges.
n) Issue of advertisements for recruiting teaching and non-teaching staff for the college and on college admissions.
o) Affiliation fees prescribed by University upto 1990-91.
p) Premium paid on college Fidelity Insurance Policy.
q) Other petty contingencies such as chalks, dusters etc.
r) Expenditure on educational excursions and tours undertaken to fulfill the Curricular requirements laid down by the University.
s) Rent of the college playground certified as reasonable by the Executive Engineer, Public Works Department.

t) Municipal taxes on, and insurance premium paid for the insurance of the college building when the said building belongs to the college management.

u) Current repairs to furniture, equipment, internal roads, etc. of the college.

v) Expenditure on purchase of library books (in excess of library fee collection), furniture, equipment, teaching aids etc. for the use of the college (inclusive of its office, library and laboratory) whether as new acquisition and/or as replacement not exceeding 2 per cent for the admissible establishment expenditure of the college of the preceding year.

w) Expenditure incurred on maintenance of roads upto Rs.10,000/- per year, and expenditure if incurred once in two years upto Rs.20,000/-

N.B. (I) Expenditure incurred on the conduct of course upto M.A./M.Sc./M.Com./M.Ed. approved by Government on grant-in-aid basis will alone be held admissible for maintenance grant. Expenditure incurred on conduct of other courses of an academic, professional, technical, vocational nature will not be held admissible for maintenance grant.

(II) Expenditure on item not specified in the list above, as also the expenditure in excess of the earmarked fees collection (except if and to the extent specifically provided in the list above) will not be held admissible for maintenance grant.

Annexture "B"

LIST OF INADMISSIBLE ITEM : SALARY.

Sr. No.	Item.
1.	U.G.C. Substitutes.
2.	Un-approved post.
3.	Consolidated Pay-Daily Wages.
4.	Difference between the pay scales.
5.	Conveyance allowance to Principal.
6.	Excess Payment of H.R.A.
7.	Payment of excess Bonus.
8.	Payment of excess D.A.
9.	Payment of excess increments arrears.
10.	Excess payment due to No. of excess staff as per staffing pattern.
11.	Payment of daily wages.
12.	Appointment in ban period (No. of post).
13.	Mass Casual leave.
14.	Disallowance of pay for strike period.
15.	Overage appointments.
16.	Appts. with lower qualifications, (Below prescribed).
17.	Washing allowance paid from salary.
18.	Vacation pay paid to Teachers not eligible as per statutes.
19.	Over-payment due to erroneous pay-fixation at college level.
20.	House-Rent paid to part-time teachers (Scale Holders).
21.	House-Rent paid to employees residing in quarters provided by management.
22.	Pay and allowances paid for strike period.
23.	Pay and allowances drawn for un-authorised absence.
24.	House-rent paid for encasement of leave at the time of surrender-leave.
25.	Pay and allowances paid after superannuation.
26.	Promotional pay without approval of fixation from Regional Joint Director.

LIST OF GENERAL INADMISSIBLE ITEMS FOR NON-SALARY GRANT :

1) JOURNALS, PERIODICALS & BOOKS :

1. Expenditure incurred over and above the ceiling limit. (transferable to 2% capital expenditure)
2. Books purchased from U.G.C. grant.
3. Books purchased for Book-bank.

2) PURCHASE OF SCIENTIFIC APPARATUS AND EQUIPMENTS :

a) University Certificate for purchase of instruments.

b) Expenditure incurred over and above ceiling limit. (transferable to 2% capital expenditure)

3) GYMKHANA & EXTRA CURRICULAR ACTIVITIES :

a) Expenditure incurred over and above fee prescribed.

4) VISITING FACULTY :

Expenditure incurred over and above ceiling limit.

5) TRAVELING ALLOWANCES :

a) Traveling for Management work.
b) Excess amount of account of D.A.
c) Ticket Nos. for Ist Class Traveling.
e) Traveling U.G.C. grant.
f) Traveling for court case.
g) Educational tour-More than admissible teacher for 20 students.
h) T.A.D.A. paid to students.
i) One teacher for one subject for seminar for one year.
j) Seminar fee.
k) Rickshaw charges.
l) Conveyance charges.
m) Admission fee for non-teaching staff payment.
n) Internal Audit Traveling expenditure.
o) Taxi-fare limited to luxury charges.

6) (A) MISCELLANEOUS EXPENDITURE :

a) Labour Charges.
b) Capital Expenditure on Pipe-line and fencing.
c) Expenditure on Tea and Refreshments.
d) Rent of Building constructed from U.G.C. grants.

(B) BOTANICAL GARDEN :

a) Labour Charges.
b) Capital Expenditure on Pipe-line and fencing.

(C) TELEPHONE CHARGES :

To be admitted as per ceiling laid down by Government in Government letter dated 5.12.94.

(D) ELECTRICITY & GAS :

a) Fitting material with fitting charges.
b) Use of electricity for Management Office.
c) Pro-rata expenditure for Junior and Senior College.
d) Penalty(delay) charges paid to M.S.E.B.

(E) POSTAGE AND TELEGRAMS :

a) Greeting postage and telegram.
b) Correspondence pertaining to management.
c) Pro-rata expenditure for Junior and Senior College.

(F) READING ROOM EXPENDITURE :

a) Duplication of News papers.

(G) BINDING CHARGES :

a) Book-bank text book.

(H) STATIONERY AND PRINTING :

a) Prospectus and Admission Forms.
b) Pro-rate expenditure for Junior and Senior College.

(I) PREMIUM ON INSURANCE ON SCIENCE APPARATUS AND EQUIPMENTS:

a) Premium of items purchased from U.G.C. grant.

(J) UNIFORM AND WASHING ALLOWANCE TO CLASS IV EMPLOYEES

a) Uniform to non confirmed class IV employees.
b) Washing allowance during long-leave and surrender leave paid.
c) More expenditure incurred than Rs.280/- once in two year.

(K) AUDIT FEE :

a) Internal Audit Fee.
b) Utilization Certificate fee for U.G.C. grant.

(L) WATER CHARGES :

a) Capital expenditure on pipe-line.
b) Purchase of Motor (Elec.)
c) Pro-rate charges for Junior and Senior College.
d) Bore-well expenditure.

(M) ADVERTISEMENT :

a) Junior College Advertisement.
b) Greeting Advertisement.
c) Advertisement regarding specialties of college.
d) Advertisement charges paid to management and University for Smaronika and Magazine.

(N) AFFILIATION FEES :

a) Affiliation fees for Non-grant Post graduate courses.
b) Fees for non-grant faculties/subjects.
c) Affiliation fees for future courses.
d) Affiliation fees increased by University after 1991-92.

(O) PREMIUM PAID ON FIDELITY INSURANCE POLICY :

(P) OTHER PETTY-CONTINGENCIES :

a) Expenditure on Tea and Refreshments.
b) Building maintenance charges.

(Q) EXPENDITURE OF EDUCATIONAL EXCURSION AND TOURS UNDERTAKEN AS LAID DOWN BY UNIVERSITY :

a) Expenditure on tours which are not prescribed in Syllabus.
b) More than admissible numbers of Teachers (Batchwise)
c) T.A.D.A. expenses for students.
d) T.A.D.A. paid to Principals/Teachers/Librarians attending conference of different associations.

(R) RENT FOR COLLEGE PLAYGROUND :

a) Owned by Management : Expenses over and above 1% of the purchase cost.
b) Hired from third Party : Expenditure on rent paid over and above reasonable rent certificate paid by the Executive Engineer, B & C Dept.

(S) MUNICIPAL TAXES AND INSURANCE PREMIUM BELONGING TO MANAGEMENT :

a) Proportionate amount for municipal taxes and Insurance for Building utilised for purpose other than Senior College.

(T) CURRENT REPAIRS TO FURNITURE EQUIPMENT AND INTERNAL ROAD:

a) New construction of roads.
b) As flatting roads.
c) Expenditure incurred without quotations and tenders.

(U) EXPENDITURE ON MERIT SCHOLARSHIP GRANTED BY COLLEGE:

a) Per classes 3 students as per merit limited to (2% of the total fee collection)
b) Students for merit scholarship should not be in receipt of any other scholarships or concession.

7) **EXPENDITURE ON PURCHASE OF FURNITURE FOR COLLEGE :**

A) OFFICE LIBRARY LABORATORY :

1. Purchases without quotations and tenders.
2. Entry to Deed-stock register.
3. Allotment of Dead-stock numbers on purchased item.

B) EQUIPMENT :

1. Purchases without quotations and tenders.
2. Entry to Deed-stock register.
3. Allotment of Dead-stock numbers on purchased item.

C) TEACHING AIDS :

1. Purchases without quotations and tenders.
2. Entry to Deed-stock register.
3. Allotment of Dead-stock numbers on purchased item.

23 दूरध्वनी खर्चाबाबत वेतनेतर अनुदानाची मर्यादा ठरविणारे परिपत्रक

महाराष्ट्र शासन

क्रमांकः एन्जीसी.3594/(7651)/मशि-3
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई 4000 032
दिनांक : 5 डिसेंबर 1994

प्रति,
शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

विषय : राज्यातील अशासकीय कला, विज्ञान,वाणिज्य व अध्यापक महाविद्यालयांच्या प्राचार्याच्या कार्यालयीन व निवासी दूरध्वनी खर्चाबाबत.

संदर्भः- शि.स. (उ.शि.) म.रा. पुणे यांचे पत्र क्र.एनजीसी.3593/7211/विशि-2 दि.8.12.93
शि.स. (उ.शि.)म.रा. पुणे यांचे पत्र क्र.एनजीसी.1093/23300/94 दि.17.1.94

अशासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्यांच्या दूरध्वनी (निवासी व कार्यालयीन) खर्चावर नियंत्रण राहावे व एकसूत्रता राहावी म्हणून शासनाने संदर्भातील पत्र दिनांक 8.12.93 अन्वये सूचना दिल्या होत्या. त्या संदर्भात असे कळविण्याचे मला निर्देश आहेत की महाविद्यालयांची खालीलप्रमाणे तीन विभागांत विभागणी केली असता त्या त्या विभागांतील महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना महाविद्यालयीन कामासाठी निवासी व कार्यालयीन दोन्ही मिळून दूरध्वनी खर्च वेतनेतर अनुदानास पात्र राहील.

अ. महानगरपालिका क्षेत्रात असणा-या महाविद्यालयांना प्रतिवर्षी रू. 15000 किंवा प्रत्यक्ष आलेला खर्च यांपैकी जी रक्कम कमी असेल, ती रक्कम वेतनेतर अनुदानास ग्राह्य समजण्यात यावी.

ब. जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी असणा-या महाविद्यालयांसाठी रू. 10000 प्रतिवर्षी किंवा प्रत्यक्ष आलेला खर्च यांपैकी जी रक्कम कमी असेल, ती रक्कम वेतनेतर अनुदानास ग्राह्य समजण्यात यावी.

क. तालुक्याच्या किंवा अन्य ग्रामीण भागांतील महाविद्यालयांसाठी रू. 7000 प्रतिवर्षी किंवा प्रत्यक्ष आलेला खर्च यांपैकी जी रक्कम कमी असेल, ती वेतनेतर अनुदानास पात्र समजण्यात यावी.

सही/-
(वि.ला. भोई)
कक्ष अधिकारी,महाराष्ट्र शासन

२४ महाविद्यालयाकडे जमा असलेल्या कॉलेज कॉशनची रक्कम परत करणेबाबत

1 DEC 2000

क्रमांक:एनजीसी/१९९५/(१९९५)अनु/पीआर/मवि-१,
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),
महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १.

दिनांक:- 29 NOV 2000

परिपत्रक:-
======

विषय:- महाविद्यालयाकडे जमा असलेल्या कॉशन मनीची रक्कम परत करण्याबाबत.

संदर्भ:- संचालनालयाचे पत्र क्रमांक एनजीसी/१९९५/(१९९५)/अनु/मवि-१, दिनांक ६.९.९५ व २.४.९६.

महाविद्यालयात प्रवेश घेताना विद्यार्थ्यांकडून काही रक्कम तारण (कॉशन मनी) म्हणून घेतली जाते. महाविद्यालयीन शिक्षण पूर्ण करुन विद्यार्थी ज्हा महाविद्यालयातून बाहेर पडतो, त्यावेळी ही रक्कम त्या विद्यार्थ्यास तात्काळ परत देणे अपेक्षित आहे. तथापि काही वेळा विद्यार्थ्यांना ही रक्कम परत दिली नसल्यामुळे ती महाविद्यालयाकडेच शिल्लक पडून रहाते. अशी जी रक्कम महाविद्यालयाकडे पडून रहते, त्या रकमेचा विनियोग कसा करावा, याबाबत यापूर्वी वेळोवेळी संचालनालय स्तरावरुन मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. त्या सर्वांचे एकत्रिकरण करुन पुढीलप्रमाणे कळविण्यात येत आहे.

१) महाविद्यालयाने ग्रंथालयासाठी उपयुक्त अशी पुस्तके खरेदी करणे.

२) प्रयोग शाळेकरिता आवश्यक ती उपकरणे खरेदी करणे व त्यांची नोंद महाविद्यालयाकडील संबंधित नोंदवहयामध्ये स्वतंत्रपणे ठेवण्यात यावी.

३) अशा जमा रकमेकरिता महाविद्यालयांनी स्वतंत्र रेकॉर्ड, कॅशबुक ठेवण्यात यावे.

४) अशी जमा रक्कम महाविद्यालयाच्या अनुदान निर्धारणाच्या वेळी उत्पन्नाची बाब म्हणून विचारात घ्यावी व ती वेतनेतर अनुदानातून वजा करुन अनुदान अदा करावे.

५) शासनाकडून ज्या विषयासाठी/उपकरणासाठी अनुदान मंजूर केले जात नाही अथवा कायम विना अनुदान तत्वावर असणा-या विषयासाठी/अभ्यासक्रमासाठी कॉशन मनीच्या रकमेचा विनियोग करण्यात येवू नये.

(56)

..२..

आपल्या अधिपत्याखालील सर्व शासकीय/अशासकीय वरिष्ठ महाविद्यालयांचे प्राचार्य/संस्था प्रमुख यांचे निदर्शनास सदर आदेश आणून द्यावेत. सदर कार्यवाही तत्परतेने करण्यात यावी व त्याचा अहवाल संचालनालयास सादर करण्यात यावा, ही विनंती.

स्थळ प्रतीवर मा. शि. सं. (उशि)
यांनी स्वाक्षरी केली आहे.

शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण),
यांचेकरिता

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.

२. श्री. श्रावण पाटील, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२ यांना माहितीस्तव सादर.

एसके/२५११२०००

२५. शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतीबंध

अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये

शिक्षकेतर कर्मचारी वर्गाचा आकृतीबंध

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२२९९/[४७९५]/विशी-४
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक : २६ ऑगस्ट १९९९

वाचा : १] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. युसेवि क्रमांक एन.जी.सी.१२८०/१५०१६३/३२ सेल दि. २२ फेब्रुवारी, १९८०.

२] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक एन.जी.सी.१२८१/५४५/विशि-४ दि. २ डिसेंबर १९८५.

३] शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युसेवि क्र. एन.जी.सी.१२९६/६७५६३/[४०३७] विशि -४ दि. ४ मार्च, १९९६.

प्रस्तावना : विद्यापीठ कायदा अस्तित्वात आल्यानंतर त्या कायद्यान्वये विद्यापीठांना दिलेल्या अधिकाराप्रमाणे त्यांनी संलग्नित महाविद्यालयातील निरनिराळ्या संवर्गातील शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या सेवाशर्ती विशेषता त्या पदाची शैक्षणिक अर्हता, कर्तव्ये व कार्यभार बाबत अधिनियम करणे आवश्यक होते. परंतु याबाबत कार्यवाही न झाल्याने व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या संघटनांनी मागणी केल्याप्रमाणे आणि विशेषता, शासनाने महाविद्यालयांना वेतन अनुदान योजना लागू केल्यानंतर सर्व विद्यापीठांशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयात शिक्षकेतर कर्मचा-यांचा समान आकृतिबंध लागू करणे आवश्यक झाले.

शासन निर्णय : संदर्भाधिन शासन निर्णया अन्वये अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य आणि शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी पदाचे मानक ठरवून देण्यात आले आहे. या मानकाच्या आदेशाचे एकत्रिकरण करुन शासन आता खालील प्रमाणे समान कर्मचारी आकृतीबंध लागू करण्याचे आदेश देत आहे.

१] अशासकीय कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालये -

१] वरील महाविद्यालयात शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे खालीलप्रमाणे चार प्रवर्ग राहतील.

अ] प्रशासकीय कार्यालया [मुख्य] साठी लिपिक वर्ग/प्रशासकीय पदे

ब] महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयासाठी लागणारे कर्मचारी

क] विज्ञान शाखा असलेल्या महाविद्यालयातील प्रयोग शाळेसाठी लागणारे कर्मचारी

ड] वरील [ब] व [क] सोडून इतर सर्वसामान्य कामासाठी लागणारा वर्ग चार मधील कर्मचारी.

२] महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्या, महाविद्यालयातील आर्थिक उलाढाली इमारत, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा यांचा सर्व विचार करुन वरील वर्गवारीचा क्रम खालीलप्रमाणे राहील.

..२..

पदांची कर्गवारी :-

१] कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
२] वरिष्ठ लिपिक / वरिष्ठ लेखा लिपिक
३] मुख्य लिपिक / उपलेखापाल
४] अधिक्षक / लेखापाल
५] कुलसचिव

वरील पदाचे कर्गवारी प्रमाणे महाविद्यालयातील [वरिष्ठ व कनिष्ठ विभाग धरुन] विद्यार्थ्यांच्या संख्येप्रमाणे प्रत्येक महाविद्यालयात अनुज्ञेय असलेल्या कर्मचारी कर्गाची माहिती विवरणपत्र "अ" मध्ये देण्यात येत आहे. महाविद्यालयातील प्रशासकीय कर्मचारी लेखा विषयाचेही कामकाज पहातील. याप्रमाणे अनुज्ञेय असलेल्या कर्मचारी कर्गास विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांची मान्यता घेणे आवश्यक राहील. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे / विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना या निर्णयाप्रमाणे विद्यार्थी संख्येच्या निकषावाराप्रमाणे पदे मान्य करण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.

३] वरील निकषाप्रमाणे लिपिक कर्ग / प्रशासकीय पदे धरुन खालीलप्रमाणे लघुलेखनासाठीही पदे अनुज्ञेय राहतील.

१	५०० ते १५०० पर्यंत विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	पूर्वीचे टंकलेखक पदाचे रूपांतर लघूटंकलेखक पदामध्ये करून त्यास शासकीय दराने वेतन भत्ते देय राहील.
२	१५०१ ते ३००० पर्यंत विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	कनिष्ठ लघुलेखक पद अनुज्ञेय
३	३००० च्या वर विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालय	वरिष्ठ लघुलेखक पद अनुज्ञेय

२] महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयासाठी आवश्यक कर्मचारी -

प्रत्येक संलग्नित महाविद्यालयात विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेल्या वेतनश्रेणीत व त्यांनी विहीत केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेसह ग्रंथालय पद अनुज्ञेय राहील. [वरिष्ठ व कनिष्ठ स्तरावर तसेच ग्रंथालयासाठी आवश्यक तांत्रिक व लिपिक कर्ग / चतुर्थश्रेणी कर्ग पदेही खालीलप्रमाणे अनुज्ञेय राहतील.

१] सहाय्यक ग्रंथपाल - महाविद्यालयात विद्यार्थी संख्या २००० पेक्षा जास्त असेल तर विहीत शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे सहाय्यक ग्रंथपालाचे एक पद.

२] पुरक ग्रंथालय पदे - १००० विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयासाठी २५० विद्यार्थ्यांमागे १ प्रमाणे ग्रंथालय परिचर पदे अनुज्ञेय राहतील. १००० च्या वर विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयासाठी आवश्यकता असेल तर ग्रंथालय परिचरांपैकी एक पद कनिष्ठ लिपिक संवर्गातील असेल.

३] विज्ञान शाखा असलेल्या महाविद्यालयातील प्रयोग शाळेसाठी कर्मचारी -

विज्ञान विषयांच्या प्रयोगशाळांसाठी प्रयोगशाळा सहाय्यक व प्रयोगशाळा परिचराची पदे विवरणपत्र "ब" मध्ये दिल्याप्रमाणे अनुदानास पात्र धरण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी यापुढे अनुदान निर्धारण करताना हे निकष अंमलात आणावे.

४] इतर सर्वसामान्य कामासाठी चतुर्थश्रेणी पदे –

अ] महाविद्यालयाच्या प्राचार्य, शिक्षक तसेच प्रशासकीय कार्यालयासाठी व विद्यार्थ्यांच्या करिक्युलर ॲक्टीव्हीटीसाठीही चतुर्थश्रेणी संवर्गातील पदाची आवश्यकता आहे. त्यासाठी २५० विद्यार्थ्यांमागे एक चतुर्थश्रेणी पद अनुज्ञेय राहील. या चतुर्थश्रेणी संवर्गात शिपाई, पहारेकरी, उदवाहक, माळी, स्वच्छक इत्यादींचा समावेश असेल व महाविद्यालयांनी त्यांच्या सोयीप्रमाणे व आवश्यकतेनुसार नियुक्ती करावी.

ब] वरील २] ३] व ४] मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागांसाठीचा कर्मचारी विचारात घेऊन ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असलेल्या महाविद्यालयात खालीलप्रमाणे वर्ग ४ ची पदे अनुज्ञेय राहतील.

१] कलाशाखा किंवा वाणिज्य शाखा किंवा कला व वाणिज्य शाखा असलेल्या महाविद्यालयात ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असेल तर वरील २] ३] व ४] मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागाकरीता अनुज्ञेय असलेल्या पदासह फक्त चतुर्थश्रेणीची ५ पदे अनुज्ञेय राहतील.
२] विज्ञान शाखा सह असलेल्या महाविद्यालयात ५०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असेल तर [परिच्छेद एक मधील] ब] क] व ड] मध्ये दिलेल्या निरनिराळ्या विभागांकरीता अनुज्ञेय असलेल्या पदासह फक्त चतुर्थश्रेणीची ७ पदे अनुज्ञेय राहतील.

५] अशासकीय शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतिबंध –

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतिबंध शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयात लागू नाही. त्यासाठी अशासकीय शिक्षण महाविद्यालयांना खालीलप्रमाणे समान आकृतीबंध लागू करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

विद्यार्थी संख्या	कर्मचारी वर्गवारी	पदांची संख्या
२५० पर्यंत पदसंख्या असलेली महाविद्यालये	१] मुख्य लिपिक/लेखापाल	१
	२] वरिष्ठ लिपिक/लेखा लिपिक	१
	३] कनिष्ठ लिपिक/टंकलेखक	१
	४] चतुर्थश्रेणी	५
	१] ग्रंथपाल [विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता व वेतनश्रेणी लागू राहील.]	१
	२] ग्रंथालय चतुर्थश्रेणी कर्मचारी	१

वरील कर्मचा-यां व्यतिरिक्त ज्या महाविद्यालयामध्ये प्रयोगशाळा असेल तेथे एक प्रयोगशाळा सहाय्यक – नि – दृकश्राव्य यंत्र चालक ही पदे अनुज्ञेय राहतील. मात्र त्यासाठी शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण यांच्या पूर्व संमतीची आवश्यकता राहील.

६] वरील पदांना शासनाने वेळोवेळी मान्य केलेल्या वेतनश्रेणी देय ठरतील.

७] शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण हे समान कर्मचारी आकृतिबंधाची अंमलबजावणी करतील व विद्यापीठे / महाविद्यालये / व्यवस्थापने यांना जर काही स्पष्टीकरणे पाहिजे असतील तर प्रसृत करतील. सदरहू बाबतीत शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण आवश्यकता वाटेल तेव्हा शासनाकडून आदेश प्राप्त करून घेतील.

.. ४ ..

८] याबाबतचा खर्च [१] " २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण -०३ विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण १०४ अशासकीय महाविद्यालयांना व संस्थांना सहाय्य [एक] [ए] अशासकीय महाविद्यालयांना सहाय्य [एक] बिनसरकारी वाङ:मय ; विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयांना अनुदाने व [२] एक [चार] बिनसरकारी शिक्षण शास्त्र महाविद्यालयांना अनुदान [ए] सर्वसामान्य परिरक्षण अनुदान या शीर्षाखाली दाखविण्यात यावा.

९] हा शासन निर्णय संदर्भाधिन शासन निर्णयास वित्त विभागाने दिलेल्या सहमतीने व खालील अनौपचारीक संदर्भाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१] ४३१ / इएक्सपी-५ दि. ८ फेब्रुवारी, १९८०
२] ११७० / इएक्सपी-५ / ८२ दि. २२ जून १९८२

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही/-

[अ.मा.भट्टलवार]
अवर सचिव ,महाराष्ट्र शासन

प्रति,
राज्यपाल व कुलपती यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण , महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
विभागीय सहसंचालक,उच्च शिक्षण,मुंबई/नागपूर/पुणे/औरंगाबाद/कोल्हापूर/जळगाव/अमरावती/नांदेड.
विभागीय उपसंचालक,शिक्षण बृहन्मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/अमरावती/नाशिक/कोल्हापूर
महालेखापाल [लेखा व अनुज्ञेयता] महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर.

विवरणपत्र "अ"

कला, विज्ञान व वाणिज्य [वरिष्ठ व कनिष्ठ] महाविद्यालयांतील प्रशासकीय कार्यालयासाठी, लिपिक वर्ग / प्रशासकीय पदे यांचे प्रमाण खालीलप्रमाणे राहील.

टिप :- महाविद्यालयातील ग्रंथालय व प्रयोगशाळेसाठी जो चतुर्थश्रेणी कर्मचारी लागेल त्या पदांचा प्रशासकीय पदामध्ये समावेश नाही.

वरिष्ठ वं कनिष्ठ महाविद्यालयाचे विभाग धरुन

१] ५०० विद्यार्थी संख्या असलेले महाविद्यालये

१ मुख्य लिपिक
१ वरिष्ठ लिपिक
१ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
३ तीन

२] ५०१ ते १००० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ अधिक्षक
१ मुख्य लिपिक
१ वरिष्ठ लिपिक
२ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
५ पाच

३] १००१ ते १५०० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ अधिक्षक
१ मुख्य लिपिक
२ वरिष्ठ लिपिक
३ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
७ सात

४] १५०१ ते २००० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ अधिक्षक
१ मुख्य लिपिक
२ वरिष्ठ लिपिक
४ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
८ आठ

५] २००१ ते २५०० विद्यार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [कनिष्ठ श्रेणी]
१ अधिक्षक
१ मुख्य लिपिक
१ वरिष्ठ लिपिक
५ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक
९ नऊ

.. २ ..

[illegible] २५०१ ते ३००० विधार्थी संख्या असलेले महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [कनिष्ठ श्रेणी]

१ अधिक्षक

१ मुख्य लिपिक

२ वरिष्ठ लिपिक

६ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

११ अकरा

[illegible] ३००१ ते ४००० विधार्थी संख्या असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [कनिष्ठ श्रेणी]

१ अधिक्षक

१ मुख्य लिपिक

३ वरिष्ठ लिपिक

७ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

१३ तेरा

[illegible] ४००० संख्या पेक्षा विद्यार्थी असलेली महाविद्यालये

१ कुलसचिव / प्रबंधक [वरिष्ठ श्रेणी]

२ अधिक्षक

१ मुख्य लिपिक

३ वरिष्ठ लिपिक

७ कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखक

अधिक पुढील प्रत्येक ३०० विद्यार्थ्यामागे १ कनिष्ठ लिपिक व ३ कनिष्ठ लिपिकांच्या वरील १ पद वरिष्ठ लिपिकाचे पदश्रेणीत अनुज्ञेय.

विवरणपत्र " ब "

विद्यार्थी संख्या	प्रयोगशाळा सहाय्यक	प्रयोगशाळा परिचर
१	२	३
पहिल्या १५० विद्यार्थी संख्येपर्यंत	१	४
१५० ते १९०	१	४
१९१ ते २३०	१	५
२३१ ते २७०	२	६
२७१ ते ३००	२	७
३०१ ते ३४०	२	८
३४१ ते ३८०	२	९
३८१ ते ४२०	३	१०
४२१ ते ४५०	३	११
४५१ ते ४९०	३	१२
४९१ ते ५२०	३	१३
५२१ ते ५६०	४	१४
५६१ ते ६००	४	१५
६०१ ते ६४०	४	१६
६४१ ते ६८०	४	१७
६८१ ते ७२०	५	१८
७२१ ते ७५०	५	१९
७५१ ते ७९०	५	२०
७९१ ते ८३०	५	२१
८३१ ते ८७०	६	२२
८७१ ते ९००	६	२३
९०१ ते ९४०	६	२४
९४१ ते ९८०	६	२५
९८१ ते १०२०	७	२६
१०२१ ते १०५०	७	२७
१०५१ ते १०९०	७	२८
१०९१ ते ११३०	७	२९
११३१ ते ११७०	८	३०
११७१ ते १२००	८	३१
१२०१ ते १२४०	८	३२
१२४१ ते १२८०	८	३३
१२८१ ते १३२०	९	३४
१३२१ ते १३५०	९	३५
१३५१ ते १३९०	९	३६
१३९१ ते १४३०	९	३७
१४३१ ते १४७०	१०	३८
१४७१ ते १५००	१०	३९

वरिष्ठ लेखा परिक्षकांना महाविद्यालयाचे लेखापरिक्षण करताना उपलब्ध करून द्यावयाची कागदपत्र

१. रोख वही :-

महाविद्यालयाचे रोख वही

अ) रोख वहीचे पहिले व शेवटचे पानावर रोख वही मध्ये किती पाने आहेत या बद्दलचे प्रमाणपत्र प्राचार्यांच्या सहीने नोंदविलेले असावे तरी हे प्रमाणपत्र प्राचार्यांच्या सहीने नोंदवावे.

ब) रोख वही दररोज लिहिण्यात यावी व लिहिलेल्या रोख वहीमध्ये प्राचार्यांची सही घ्यावी.

क) महिन्याच्या शेवटी रोख वही मध्ये दाखवलेली रक्कम तपासुन ही रक्कम बरोबर आहे असे प्रमाणपत्र प्राचार्यांनी त्यांचे सहीने नोंदवावे

ड) रोख वही ठेवण्याची एकच पद्धत नसते. उदा. काही महाविद्यालयात रोख वही मध्ये जमा व नावे खाती चार कॉलम केलेले आहेत. पुढीलप्रमाणे १. वेतन अनुदान २. वेतनेतर अनुदान ३. संकीर्ण ४. रोख

काही महाविद्यालयांमध्ये एकच कॉलम केलेला आहे. ज्या महाविद्यालयांनी एकच कॉलम केलेला आहे त्या रोख वही मध्ये बँकेत वेतन व वेतनेतर खाती किती रक्कम शिल्लक आहे हे दररोज कळू शकत नाही. महिन्याचे शेवटी बँकेतील शिल्लक रक्कमेशी ताळमेळ कसे करतात हे कळू शकत नाही. सर्व महाविद्यालयांनी एकाच पद्धतीने नवशी खात्याप्रमाणे रोख वहीत रकाने करावेत.

रकाने खालील प्रमाणे ठेवावे.

१. वेतन अनुदान
२. वेतनेतर अनुदान
३. संकीर्ण – यामध्ये शिष्यवृत्ती ठेवरक्कम, प्रयोगशाळा ग्रंथालय ठेव रक्कम व इतर अनुदान.
४. रोख रक्कम.

ई) ३१–३ रोजीची रोख वही लवकर बंद करावी.

फ) खतावणी मध्ये व्हौचर क्रमांक लिहिण्यात यावे.

२. बँक पासबुकाप्रमाणे ताळमेळ करणे –

बँक पासबुकामध्ये व रोख वही मध्ये दाखविलेली महिना अखेरीस शिल्लक रकमेचे ताळमेळ दर महिन्यात खालील प्रमाणे करण्यात यावे.

१. बँक पासबुका प्रमाणे शिल्लक
२. अधिक दिलेले धनादेश परंतू न वटलेले धनादेश.
३. कमी भरणा केलेले धनादेश परंतू पास बुकामध्ये जमा न केलेले धनादेश.
४. एकूण
५. रोख वही प्रमाणे शिल्लक (वरील २ व ५ ची रक्कम जुळली पाहिजे)

३. जड संग्रह वस्तु नोंद वही

महाविद्यालयात जड संग्रह वस्तु नोंद वही, विहीत नमुन्यात ठेवण्यात यावी. वर्षं निहाय जड संग्रह वस्तुंची एकत्रीत नोंद केलेली असते. प्रत्येक खरेदी समोर प्राचार्यांनी सही करावी प्रत्येक वस्तुंकरिता स्वतंत्र पानाचा वापर करावा. म्हणजे प्रत्येक वस्तू किती प्रमाणात आहे ते चटकन समजू शकते. दरवर्षी ३१-३ पर्यंत शिल्लक असलेल्या वस्तू ३०-६ पर्यंत तपासून रजिस्टर प्रमाणे बरोबर असल्याचे प्रमाणपत्र प्राचार्यांच्या सहीने दरवर्षी नोंदविणे आवश्यक आहे. हे प्रमाणपत्र बहुतेक महा–विद्यालयांमध्ये नोंदविलेले नसते. जडसंग्रह वस्तूंची स्वतंत्र विभागवार यादी करण्यात यावी.

४. प्रयोगशाळा वस्तुंची नोंद वही

बहुतेक महाविद्यालयात प्रयोगशाळा वस्तू नोंद वही एकत्रच ठेवली जाते विभागनिहाय नोंद वही ठेवण्यात यावी. टिकाऊ वस्तु व नाशवंत वस्तू करीता वेगवेगळी नोंदवही ठेवण्यात यावी, तरी स्वतंत्र दोन नोंद वह्या ठेवण्यात याव्यात. प्रत्येक खरेदी समोर विभाग प्रमुखानी सही करावी. टिकाऊ वस्तू रजिस्टर मध्ये वर्षाचे शेवटी वस्तु तपासून रजिस्टर प्रमाणे बरोबर असल्याचे प्रमाणपत्र विभाग प्रमुखाच्या व प्राचार्यांच्या सहीने नोंदवावे टिकाऊ वस्तू साठी जडसंग्रह वस्तु नोंद वही वापरावी

५. लायब्ररी पुस्तक नोंदवही

महाविद्यालयात लायब्ररी पुस्तक नोंदवहीत सर्व पुस्तके क्रमाने नोंदविलेली असतात. प्रत्येक खरेदीसमोर ग्रंथपालाने स्वाक्षरी करावी. विद्यार्थ्याकडून पुस्तक हरविले असल्यास किंमत वसूल केली आहे किवा नाही हे लायब्ररी पुस्तक नोंदवहित नोंदवावे वर्षाचे शेवटी पुस्तके रजिस्टर प्रमाणे बरोबर असल्याचे प्रमाणपत्र प्राचार्यांच्या सहीने व ग्रंथपालाच्या सहीने नोंदविणे आवश्यक आहे.

६. दैनिक वृत्तपत्र नोंद वही

महाविद्यालयात विहित नमुन्यात दैनिक वृत्तपत्र नोंदवही ठेवण्यात यावी म्हणजे दररोज नियमित सर्व वृत्तपत्रे महाविद्याल–यात आली की नाही हे समजते. जर एखादे दिवशी वृत्तपत्र आले नाही तर ते संबंधितांच्या लक्षात येते. रद्दी विकून येणारी रक्कम शासनाकडे जमा करावी.

७. खेळ साहित्य नोंद वही

महाविद्यालयात खेळ साहित्य नोंदवही ठेवण्यात आलेली असते. परंतु टिकाऊ साहित्य व नाशवंत खेळ साहित्य असे वेगवेगळे रजिस्टर ठेवणे आवश्यक आहे प्रत्येक खरेदी समोर शारिरीक शिक्षण सचालक यांनी सही करावी. टिकाऊ वस्तू रजिस्टर वेगळे ठेऊन वर्षांचे शेवटी वस्तू तपासून रजिस्टर प्रमाणे बरोबर असल्याचे प्रमाणपत्र प्राचार्य व शारिरीक शिक्षण संचालक यांच्या सहीने नोंदविण्यात यावे

८. वार्षिक वेतनवाढ नोंदवही

महाविद्यालयात वार्षिक वेतनवाढ नोंद वही ठेवण्यात यावी. महाविद्यालयात एकत्रित तक्ता ठेवण्यात येतो. मासिकवार वेतनवाढ नोंद वही ठेवण्यात यावी. त्यामुळे प्रत्येक महिन्याचे पगारपत्रक तयार करताना सदर महिन्यात कोणाची वेतनवाढ आहे हे चटकन लक्षात येईल व वेतनवाढ काढावयाची राहून जाणार नाही.

९. सर्व प्रकारचा खर्च मंजूरी आदेश

महाविद्यालयात विभाग प्रमुखाकडून मागणी आल्यानंतर प्राचार्यांची मंजूरी घेऊन दरपत्रक मागविण्यात यावीत. कमीत कमी दरपत्रक सादर करणाऱ्यांकडून खरेदी केली जावी. ही कागदपत्रे बिलासोबत ठेवावी.

१०. सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नोंदवही

महाविद्यालयात सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नोंदवही ठेवण्यात यावी, तरी वर्षनिहाय नोंदवही ठेवण्यात यावी. त्यामुळे प्रत्येक कर्मचारी केव्हा सेवानिवृत्त होत आहे ते समजू शकते. कर्मचाऱ्याचे सेवानिवृत्ती दिनांकाचे दोन वर्ष राहिले असताना त्यांचे सेवापुस्तक, वेतननिश्चिती सेवेत काही सेवाखंड असतील तर ते क्षमापित झाले किंवा नाही हे पहावे. तसेच पूर्वी जर सेवा शासनाकडे किंवा इतर महाविद्यालयात अथवा माध्यमिक शाळेकडे किंवा इतर ठिकाणी जेथे निवृत्ती वेतन योजना लागू आहे अशा ठिकाणी सेवा केली असेल तर संबंधित प्रशासन अधिकारी, शिक्षणधिकारी, जिल्हा परिषद व इतर संबंधित अधिकाऱ्यांकडून सेवा दाखला मागविण्यात यावा.

सेवानिवृत्त वेतन प्रकरण, सेवानिवृत्तीचे सहा महिने आधी मा. शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांचेकडे पाठविणे आवश्यक आहे. जेणे करून संबंधितास निवृत्ती वेतन लवकर मिळू शकेल सेवानिवृत्ती वेतन प्रकरणास विलंब झाल्यास सेवानिवृत्त प्रकरण उशिरा सादर करणाऱ्यास जबाबदार असणाऱ्या कर्मचाऱ्याला जबाबदार धरून धरून त्याचे विरूद्ध कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच व्याजाची रक्कम संबधितांकडून वसूल करण्यात येईल.

११. दूरध्वनी नोंद वही

प्रत्येक महाविद्यालयाने दूरध्वनी नोंद वही ठेवणे आवश्यक आहे. काही महाविलयानी ही नोंदवही ठेवली नाही. या नोंदवहीत नोंदवूनच प्रत्येक दूरध्वनी करण्यात यावा. खाजगी दूरध्वनी करावयाचा असेल तर त्यासाठी आकार आकारण्यात यावा. व ही रक्कम शासनाकडे जमा करण्यात यावी.

१२. निरुपयोगी वस्तुंची नोंद वही

कोणत्याही महाविद्यालयात निरुपयोगी वस्तूंची नोंदवही ठेवण्यात आलेली नाही. महाविद्यालयात जर कोणतीही वस्तू निरुपयोगी झाली तर प्रथम या रजिस्टर मध्ये नोंद करावी. अशा निरुपयोगी वस्तूंची वर्षांतून एकदा यादी करुन खरेदी समिती समोर या वस्तूंची जाहिर लिलावाद्वारे विक्री करण्यासाठी मंजूरी घेण्यासाठी ठेवावी. ती यादी एस. टी स्टॅंडवर, ग्रामपंचायती च्या कार्यालयासमोर अथवा जेथे लोकांचा संपर्क जास्त असेल अशा ठिकाणी लावावी. व यादीतील वस्तू घसारा किंमती नुसार लिलावाद्वारे विकण्यात यावीं. काही वस्तूंची घसारा किंमतीपेक्षा कमी किंमत येत असेल तर घसारा किंमत व विक्री किंमत मधील फरकाची रक्कम निर्लेखन करण्यास खरेदी समितीची परवानगी घेण्यात यावी. व नंतर सदर वस्तूंची डेडस्टॉक रजिस्टर मध्ये नोंद घेऊन कमी करण्यात यावी.

१३. टपाल खर्च नोंद वही

महाविद्यालयात स्वतंत्र टपाल खर्च नोंदवही ठेवण्यात येत नाही. जावक रजिस्टर मध्येच तिकीटांचा हिशेब लिहिला जातो, संबंधित कर्मचाऱ्यांस तिकीटा करीता अगाऊ रक्कम दिली जाते. टपाल खर्च नोंद वही नमुना फॉर्म "अ" व "ब" मध्ये ठेवावी दररोज किती रकमेची तिकीटे लागली ह्याची नोंद जावक रजिस्टर मध्ये केलेली आहे. परंतु कोणत्या प्रकारची तिकिटे लागली आहेंत याची नोंद जावक रजिस्टर मध्ये ठेवली जात नाही. टपाल खर्च नोंद वही नमुना फॉर्म "अ" व "ब" मध्ये ठेवावी. सदर नोंदवहीत महिन्याच्या शेवटी प्राचार्यांनी स्वाक्षरी करावी.

१४. स्वग्राम घोषित केल्याचे प्रमाणपत्र

महाविद्यालयात स्वग्राम घोषित केल्याचे पत्र कर्मचाऱ्याकडून प्राप्त करुन घेण्यात यावे. तरी शासन निर्णय क्र. युएसजो/ ११८२ (७२०) युएनआय/१४ दिनांक ३०-११-८२ नुसार स्वग्राम घोषित केल्याचे पत्र प्राप्त करुन घ्यावे. वरील शासन निर्णयात जे चार मुद्दे आहेत ते विचारात घेऊनच स्वग्राम घोषित करावे व सदर पत्रावर प्राचार्यांची प्रतिस्वाक्षरी घेऊन सेवापुस्तकास जोडण्यात यावे.

१५. किरकोळ रजा रजिस्टर

महाविद्यालयात किरकोळ रजा रजिस्टर स्वतंत्र ठेवण्यात येत नाही. हजेरी पुस्तकातच प्रत्येक कर्मचाऱ्यांच्या नावासमोर किरकोळ रजेचा हिशेब नोंदविण्यात येतो. तरी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे किरकोळ रजा रजिस्टर ठेवण्यात यावे.

१६. हजेरीपत्रक

महाविद्यालयात शिक्षकांचे व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे असे वेगवेगळे रजिस्टर ठेवण्यात येते. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे हजेरी पत्रक रोज प्रबंधक/अधीक्षक/मुख्यलिपिक यांनी तपासुन सर्वांत खाली सही करावी. शिक्षकांचे हजेरीपत्रक रोज प्राचार्यांनी तपासून त्याखाली सही करावी काही महाविद्यालयात हजेरी पुस्तकात काही कर्मचाऱ्यांनी त्यांचे नावासमोर सह्या केल्या नाहीत व कोणताही शेरा मारला नाही. त्यामुळे त्यादिवशी सदर कर्मचारी रजेवर होता किंवा कसे हे समजू शकत नाही. म्हणून प्राचार्यांनी शिक्षकांचे व प्रबंधक / अधीक्षक / मुख्यलिपिक यांनी शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे हजेरीपत्रक रोज तपासून सर्वात शेवटी सह्या करावी.

१७. स्टेशनरी खरेदी रजिस्टर व वाटप रजिस्टर

महाविद्यालयात स्टेशनरी खरेदी रजिस्टर व त्याचे वाटप रजिस्टर ठेवण्यात यावे. महाविद्यालय फार मोठ्या प्रमाणात स्टेशनरीवर खर्च करतात. स्टेशनरीचा हिशेब लागला पाहिजे. त्यासाठी स्टेशनरी रजिस्टर व वाटप रजिस्टर ठेवणे आवश्यक आहे प्रत्येक वस्तुकरीता स्वतंत्र पान वापरावे. मागील शिल्लक चालू खरेदी व एकूण शिल्लक असे कॉलम करावेत व तसेच त्यांचे वाटप दाखवावे. ज्या व्यक्तीस स्टेशनरी दिली असेल त्याचेकडून पावती घेऊन वर्षनिहाय फाईल करावी. प्रत्येक विभागाकरीता किती स्टेशनरी लागणार आहे. त्याचे मागणीपत्रक विभाग प्रमुखाकडून घेतल्यानंतरच स्टेशनरी पुरवावी.

१८. व्यक्तिगत ठेव खाते (पीएलए)

समाज कल्याण खात्यामार्फत येणारी शिष्यवृत्तीची रक्कम या खात्यावर वर्ग केली जाते. काही महाविद्यालयांनी कोषागार कार्यालयात अद्याप खाती उघडली नाहीत. शिष्यवृत्ती रक्कम वर्ग करण्याकरिता राष्ट्रीयकृत बँकेत खाती उघडली आहेत. तरी ज्या महाविद्यालयानी अद्याप कोषागार/उपकोषागार या ठिकाणी खाती उघडली नसतील तरी ही खाती उघडावीत. या खात्यामध्ये शिल्लक रक्कम एक वर्षापेक्षा जास्त शिल्लक राहिल्यास ही रक्कम संबंधित अधिकाऱ्यांकडे परत करण्यात यावे.

१९. विद्यार्थ्यांना परत करावयाची ठेव

शिक्षण संचालक, उ.शि. महाराष्ट्र राज्य, पुणे १ यांचे पत्र क्र. एन.जी.सी./ १९९५/अन/९५/मवि-१ दि. २-४-९६ अन्वये विद्यार्थ्यांकडून ठेव रुपाने घेतलेली रक्कम शिल्लक राहिल्यास (विद्यार्थ्यांनी परत नेली नाही) ही रक्कम अनुदान निर्धारणाच्या वेळी फी म्हणून जमा करण्यात येईल म्हणून या रक्कमेचे स्वतंत्र हिशेब ठेवण्यात यावेत.

२०. जडसंग्रह वस्तुंची खरेदी समिती नेमणे

महाविद्यालयासाठी पुस्तके विविध प्रकारचे साहित्य इत्यादी जडसंग्रह वस्तुंची खरेदी करण्यासाठी शिक्षण संचालक, उ.शि. यांच्या दि. ३-६-९५ च्या पत्रान्वये स्थानिक खरेदी समिती नेमावी. महाराष्ट्र शासन उद्योग उर्जा व कामगार विकास मुंबई यांचा निर्णय दि. २-१-९२ मधील तरतुदानुसार खरेदी ९५-९६ पासून करण्यात यावी.

२१. खरेदीसाठी अवलंबवयाची पद्धत

१. दर करारा व्यतिरिक्त एक वेळी रू. ५०० ते १००० पर्यंत किंमतीची एकूण खरेदी करावयाची झाल्यास कमीत कमी ३ दरपत्रके मागविण्याची गरज नाही अशी खरेदी शक्यतो मान्यता प्राप्त सहकारी भांडारातून करणे आवश्यक आहे.
२. एकावेळी खरेदी रु. १०००/- किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल किंवा वार्षिक खरेदी रु ५०,००० पेक्षा कमी असेल अशा वेळी मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेच्या वैध नोंदणीकृत किंवा पंजीकृत पुरवठा धारकाकडून दरपत्रके मागवून प्रचलीत नियमानुसार खरेदी करण्यात यावी
३. जर वस्तूंची एकूण वार्षिक खरेदी रु. ५०,०००/- किंवा त्यापेक्षा अधिक असेल अशा वेळी जिल्हा विभागीय स्तरावरील निविदाची जाहिरात मोजक्या शब्दात वृत्तपत्रात देणे आवश्यक आहे.

२२. सेवापुस्तके

१. सेवापुस्तकातील पहिल्या पानावर सर्व रकान्या समोर माहिती पूर्ण भरावी.
२. जन्मतारीख माध्यमिकशालांत परिक्षा प्रमाणपत्र शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावरुन तपासून तसा दाखला प्राचार्यांच्या सहीने सेवापुस्तकात नोंदवावे.
३ पाहिल्यापानावर वैद्यकीय तपासणीचा अहवाल नोंदवावे.
४, सेवापुस्तकात नेमणुकीचा आदेश व दिनांक नोंदवावे, कायम केल्याची नोंद वेतनवाढ, वेतन निश्चिती ची नोंद करावी.
५. रजेचा प्रकार, कालावधी, रजा ज्या आदेशान्वये मजूर केली त्याचा क्रमांक व दिनांक सेवापुस्तकात नोंदवावे.
६. शेवटचे पानावर सेवा पडताळणी दरवर्षी १|४ रोजी करावी.
७. रजेचे हिशेब बरोबर लिहावे.
   अ. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे बाबतीत १-५-८५ पूर्वी विद्यापीठ नियमाप्रमाणे व १-५-८५ पासून प्रमाणित आचार संहिता प्रमाणे व दि. १-७-९५ पासून शासनाचे नोटीफिकेशन दि. ३०-६-९५ प्रमाणे लिहावे.
   ब. शिक्षकांचे बाबतीत विद्यापीठाचे परिपत्रक क्रमांक ३११ दि. ३-१-८६ (स्टॅंडर्ड कोड नं. ४२४) प्रमाणे लिहावे.
८. शिक्षा किंवा बक्षीस. पदोन्नती, पदावनती व रिफ्रेशर कोर्सेसची नोंद घ्यावी

२३. महालेखापाल यांनी लेखापरिक्षणांचे वेळी काढलेले आक्षेप

महालेखापाल यांनी लेखा परिक्षणाचे वेळी काढलेले आक्षेपाचे उत्तर त्यांना त्वरीत पाठविण्यात यावे. व त्याची एक प्रत मा. शिक्षण सहसंचालक व वरिष्ठ लेखापरिक्षक (उच्च शिक्षण अनुदान) पुणे विभाग, पुणे यांना पाठविण्यात यावे.

उच्च शिक्षण संचालनालयांतर्गत वरिष्ठ लेखा परिक्षक या लेखापरिक्षा पथकाचे तपासणीसाठी महाविद्यालयांनी उपलब्ध करून द्यावयाचे दप्तर। नस्ती। नोंदवह्या इत्यादींची यादी.

अनुदान विषयक शासन निर्णयाची स्थाई नस्ती सोबतचे संचालक व उच्च शिक्षण यांचे आदेशाचे स्थाई नस्ती.
शिष्यवृत्तीबाबत शासन निर्णय व संचालकांचे आदेशाची स्थायी नस्ती.
सन मध्ये केलेल्या अनुदान निर्धारणाची नस्ती.
सन मध्ये शासनाकडून मिळालेल्या अनुदानाच्या नोंदवह्या.
सन चे महाविद्यालयाचे लेखा (अंकेक्षण) विवरणपत्रे.
सन सर्व खाते नोंद वह्या.
सन च्या व्यवहाराचे रोख पुस्तके.
बँक लेख्याची सर्व पुस्तके, वापरलेल्या धनादेश पूस्तकासह (वेतन व वेतनेतर खात्याचे पासबुक)
वैयक्तिक ठेव लेखापुस्तक व धनादेश पुस्तके कोषागार पासबुक. P.L A.(Govt Scholorship)
सन मध्ये प्रदान केलेल्या वेतन देयकाच्या स्थळप्रती (वेतनपथक मुद्रांक) Paysheets.
सन मधील वेतनेतर खर्चाच्या देयकाच्या स्थळप्रती (सर्व पावत्यासह प्रमाणांकासहित)
सन चे महाविद्यालयाचे अर्थसंकल्पिय अंदाजपत्रकाची नस्ती.
चलनाद्वारे शासनाकडे भरणा केलेल्या रुपयांची नोंद वही चलनाच्या प्रतीसह. PLA व इतर Prof Tax/ I Tax
इमारत भाडे / देखभाल व दुरुस्ती खर्चाची नोंदवही
म.र्च अखेर महाविद्यालयासाठी खरेदी केलेल्या जड संग्रह वस्तुची नोंदवही.
लायब्ररी पुस्तके खरेदी नोंद वही.
प्रयोगशाळा वस्तु निहाय नोंदवही.
खेळ साहित्य, खरेदी नोंद वही.
शासनाकडून प्राप्त झालेल्या शिष्यवृत्ती नोंद वही.
शुल्क देणाऱ्या विद्यार्थ्याकडून वसुल केलेल्या विविध शुल्कांच्या नोंद वह्या- (शासनाचे आदेश दि. १४-७-९२ प्रमाणे ई.बी.सी. सवलत मिळालेल्या विद्यार्थ्यांकडून शिक्षण शुल्क आकारावे)
दैनिक वृत्तपत्रे नोंदवही.
महाविद्यालयात प्रवेश दिलेल्या विद्याशाखा निहाय दाखलाखेरीज नोंदवह्या.
सन मध्ये नियुक्ती केलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक नस्ती.
सर्व सेवापुस्तके व त्याच्या नोंद वहीसह व वेतन निश्चिती तक्त्यासह.
वार्षिक वेतनवाढ मंजूरीची नोंद वही (वेतनवाढ मंजूरीचे प्रमाणपत्रासह)
सर्व प्रकारच्या खर्च मंजूरीबाबतच्या नस्ती.
कर्मचाऱ्यांचे (शिक्षक व शिक्षकेतर) दैनिक हजेरी पुस्तके.
प्रवास भत्याची देयके
सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नोंद वही.
टेलीफोन नोंद वही.
निरुपयोगी वस्तुंची यादी.
टपाल खर्च नोंद वही.
विद्यार्थ्यांना परत केलेल्या शुल्कांची नोंद वही तसेच अनामत रक्कम रजिस्टर
महाविद्यालय स्थानिक व्यवस्थापान सभेच्या बैठकांचे इतिवृत्त पुस्तके.
जडसंग्रह (डेड स्टॉक) ची यादी (दि. ३१-३- रोजी) रजिस्टरप्रमाणे,
स्वग्राम सवलत देयके, स्वग्राम घोषित केल्याचे पत्र.
अर्जित रजा, अर्ज वेतन रजा, परावर्तीत रजा, मंजूरीचे आदेशाची प्रत.
किरकोळ रजा नोंद वही.
जून ८९ नंतर सुरु झालेल्या नविन विद्याशाखा, विषय, तुकड्या यांची माहिती
स्टेशनरी रजिस्टर व त्यांचे वाटप रजिस्टर.
रोस्टर नोंद वही

दिनांक : ३-६-१९९५

प्रति,

सर्व विभागीय शिक्षण सहसंचालक,
उच्च शिक्षण.

विषय :- अशासकीय महाविद्यालयामार्फत दरपत्रके व निविदा मागविण्याबाबत..

अशासकीय महाविद्यालयांना यंत्रसामुग्री, उपकरणे, पुस्तके, साहित्य आदिबाबी आवश्यक असतात. त्यावर झालेला खर्च नियमानुसार वेतनेतर अनुदानास ग्राह्य धरला जातो. महाविद्यालयांनी अशा वस्तु खरेदी करताना शासकीय कार्यालयाप्रमाणे विहित पद्धत अनुसारून निविदा / दरपत्रके वगैरे मागविणे आवश्यक असते. तीच पद्धत अशासकीय महाविद्यालयांनी अनुसरणे आवश्यक आहे. तरी याबाबत आपल्या विभागातील सर्व अशासकीय महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना खालीलप्रमाणे सूचना द्याव्यात.

(१) दरकराराव्यतिरिक्त एका वेळी रुपये ५०० ते १००० पर्यंत किमतीची एकूण खरेदी करावयाची झाल्यास कमीत कमी ३ दरपत्रके मागविण्याची गरज नाही. अशी खरेदी शक्यतो मान्यता प्राप्त सहकारी भांडारातून करणे आवश्यक आहे.

(२) एका वेळी खरेदी रुपये १००० किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल किंवा वार्षिक खरेदी रुपये ५०,००० किंवा त्यापेक्षा कमी असेल अशा वेळी मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेच्या वैध नोंदणीकृत किंवा पंजीकृत पुरवठा धारकाकडून दरपत्रके मागवून प्रचलित नियमानुसार खरेदी करण्यात यावी.

(३) दर कराराव्यतिरिक्त वस्तूंची खरेदी करतांना एका वस्तुंची एकूण वार्षिक खरेदी ५०,००० किंवा त्यापेक्षा अधिक असेल अशा वेळी जिल्हा / विभागीय स्तरावरील निविदाची जाहिरात मोजक्या शब्दात योग्य त्या एका वृत्तपत्रात देणे आवश्यक आहे.
३ दरपत्रके मागविण्यासंबंधी / निविदा सूचना देण्यासंबंधी तसेच दरपत्रके व निविदा सूचना याद्वारे प्राप्त झालेली पाकीटे उघडण्यासंबंधी, वस्तु खरेदी करण्यासंबंधी व या प्रकरणी आवश्यक तो निर्णय घेण्यासंबंधी खालील सदस्यांची एक " परचेस कमिटी " नेमण्यात यावी.

१) महाविद्यालयाचे प्राचार्य – प्रमुख.
२) महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनातील / संस्थेतील एक सदस्य.
३) महाविद्यालयातील वाणिज्य शाखेचा अधिव्याख्याता.
४) महाविद्यालयातील वाणिज्य शाखा वगळता कला किंवा विज्ञान शाखेतील एक अधिव्याख्याता अथवा ज्या विभागासाठी खरेदी करावयाची आहे. त्या संबंधित विभागाच्या विभागप्रमुख.
५) महाविद्यालयाचे प्रबंधक / अधिक्षक / लेखापाल – सदस्य सचिव

या समितीने महाविद्यालयासाठी आवश्यक ती पुस्तके, साहित्य, स्टेशनरी इ. खरेदी करताना वर नमूद केल्यानुसार कार्य - अवलंबून खरेदी करावी.
अनुदाननिर्धारण करताना या कार्यपद्धतीचा अवलंब झाला नसल्यास सदरचा खर्च अनुदानास ग्राह्य धरु नये.
आपल्या विभागातील सर्व अशासकीय महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना वरील प्रमाणे सुचनानिर्गमित करुन यावी कार्यवाही १९९५-९६ या आर्थिक वर्षापासुन करावी.

सही
शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण)

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता.:-

विद्यापीठ मान्यता/ संलग्नीकरण तपशिल प्रपत्रक क्र. 01

अ. न.	विद्याशाखा/वर्ग/विषय	मान्यता वर्ष	विद्यापीठ पत्र क्र.	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्षः-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

शासन मान्यता तपशिल प्रपत्रक क्र. 2.

अ. न.	विद्याशाखा/वर्ग/विषय	मान्यता वर्ष	शासन ओदेश/पत्र क्र.	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्षः-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ताः-

अनुदान मंजुरी तपशिल प्रपत्रक क. 3.

अ.न.	विद्याशाखा/वर्ग/ विषय	अनुदान मंजुरीचा टप्पा	वर्ष	मंजूरी आदेश पत्र क.	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

विषयांचा कार्यभार व पदोंबाबतचा तपशिल प्रपत्रक (अनुदानावरील) क्र. 6

अ.	विषय विशेष	विद्याथ	मंजूर		मंजूर पदे			प्रत्यक्षात		प्रत्यक्षात			शेरा
			तुकडया	कार्यभार	F.T	P.T.	C.H.B.	तुकडया	कार्यभार	F.T.	P.T.	C.H.B.	
1	वाणिज्य												
2	इंग्रजी												
3	मराठी												
4	हिन्दी												
5	अर्थशास्त्र												
6	इतिहास												
7	भूगोल												
8	राज्यशास्त्र												
9	मॅथेमॅटिक्स												
10	फिलॉसॉफी												
11	सायकॉलॉजी												
12	फिजीक्स/												
13	केमेस्ट्री												
14	फिजीक्स												
15	झुलॉजी												
16	बॉटणी												
17	इलेक्टॉनिक्स												

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ताः-

अनुदान निर्धारण वर्षामध्ये नव्याने अनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेला विषय तपशिल प्रपत्रक.क्र.4

अ.नु.	विषय	कालावधि	विद्यापीठ मंजुरी पत्र क्र. व दिनांक	शासन मान्यता पत्र क्र. व दिनांक	शेरा

अनुदान निर्धारण वर्षात नव्याने नियुक्त केलेल्या व्याख्यातांचा तपशिल प्रपत्र

अं.न.	व्याख्यात्याचे नांव	पूर्ण वेळ/अर्धवेळ	नियुक्तीचा दिनांक	विषय	दिलेला कार्यभार	विद्यापीठ मान्यता पत्र क्र.	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

मंजूर कार्याभारानुसार नियुक्त केलेल्या व्याख्यातांचा तपशिल

प्रपत्रक क्र.7

अ.न.	अनुदान निर्धारण वर्षापूर्वीची संख्या	पद	अनुदान निर्धारण वर्षातील संख्या
1		प्राचार्य	
2		शा.शि.सं.	
3		गंथपाल	
4		पुर्णवेळ व्याख्याते	
5		अर्धवेळ व्याख्याते	
6		**C.H.B.**व्याख्याते	
	एकूण		

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता

शिक्षक प्रवर्ग आरक्षण तपशिल प्रपत्रक क्र. ४

अ. न.	अनुदान निर्धारण वर्षापुवीची संख्या	पद तपशिल	मंजूर पदाची संख्या	आरक्षण तपशिल		प्रत्यक्षात भरलेली पदे		शेरा
				आरक्षित पदे	खुली पदे	आरक्षित पदे	खुली पदे	
1		प्राचार्य						
2		शा.शि. संचालक						
3		ग्रंथपाल						
4		व्याख्याते विषयनिहाय						
		1.वाणिज्य						
		2.इंग्रजी						
		3.मराठी						
		4.हिन्दी						
		5.अर्थशास्त्र						
		6.इतिहास						
		7.भुगोल						
		8.राज्यशास्त्र						
		9.मॅथेमॅटिक्स						
		10.फिलॉसॉफी						
		11.सायकॉलॉजी						
		12.फिजीक्स/ [illegible]						
		13.केमेस्ट्री						
		14.फिजीक्स						
		15.झुलॉजी						
		16.बॉटणी						
		17.इलेक्टॉनिक्स						

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

शिक्षकेतर कर्मचारी नियुक्ती प्रपत्रक क्र. 9

वरिष्ठ महाविद्यालय शास्त्रशाखा विद्यार्थी संख्याः- वरिष्ठ महाविद्यालय अनुदानित वर्गाची विद्यार्थी संख्याः-

कनिष्ठ महाविद्यालय शास्त्रशाखा विद्यार्थी संख्याः- कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्याः-व26

अ.न.	पदाचा तपशिल	मंजूर पदांची संख्या	आरक्षण तपशिल		प्रत्याक्षात भरलेली पदे		शेरा
			आरक्षित	खुली	आरक्षित	खुली	
1	प्रबंधक						
2	अधिक्षक						
3	मुख्य लिपीक						
4	वरिष्ठ लिपीक						
5	कनिष्ठ लिपीक						
6	ज्यु.स्टेनो						
7	उपग्रंथपाल						
8	ग्रंथालय परिचर						
9	प्रयोगशाळा सहाय्यक						
10	प्रयोगशाळा परिचर						
11	सेवक						

अनुदान निर्धारण वर्षात नव्याने नियुक्त /पदोन्नती ने नियुक्ती बाबतची शिक्षकेतर कर्मचारी वर्गाची माहिती प्रपत्रक क्र. 10

अ. न.	कर्मचा-यांचे नांव	नियुक्ती दिनांक	नियुक्तीचे पदे	पदोन्नती कि नव्याने नियुक्ती	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

अनुदानित विद्यार्थी संख्येचा तपशिल प्रपत्रक

अ.न.	वर्ग	प्रवेशित विद्यार्थी संख्या	EBC सवलतधारक	PTS/ STC/ FF सवलतधारक	Govt.Scho / Freeship सवलतधार	शिक्षणशुल्क भरणारे विद्यार्थी	शेरा
1	प्रथम वर्ष कला						
2	द्वितीय वर्ष कला						
3	तृतीय वर्ष कला						
4	प्रथम वर्ष वाणिज्य						
5	द्वितीय वर्ष वाणिज्य						
6	तृतीय वर्ष वाणिज्य						
7	प्रथम वर्ष शास्त्र						
8	द्वितीय वर्ष शास्त्र						
9	तृतीय वर्ष शास्त्र						
10	पदवीस्तर एकुण						
11	प्रथम वर्ष एम.ए						
12	द्वितीय वर्ष एम.ए						
13	प्रथम वर्ष एम.कॉम						
14	द्वितीय वर्ष एम.कॉम						
	पदवी-तर एकुण						

शिक्षणशुल्क व प्रवेश फी जमापत्रक

1	पदवीस्तर	Govt.Scho विद्यार्थी संख्याः शि.शु. व		पेईग विद्यार्थी सेख्या		एकूण शिक्षण शुल्क	
	पदवी-तर	Govt.Scho विद्यार्थी संख्याः शि.शु. व		पेईग विद्यार्थी सेख्या		एकूण शिक्षण शुल्क	
		एकूण रक्कम					

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता

वेतन अनुदान निर्धारण वर्षामध्ये पदोन्नती/वरिष्ठश्रेणी/निवडश्रेणी (Ph.D.) इ.मुळे केलेली वेतन निश्चिती इ. संदर्भात तपशिल प्रपत्रक क्र. 12

अ. न.	कर्मचा-याचे नांव	कशासाठी वेतन निश्चिती केली आहे.	केव्हापासून वेतन निश्चिती केली आहे ?	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

शिक्षक कर्मचारी वर्ग माहिती तपशिल तक्ता प्रपत्र क्र. 13

अ.न.	शिक्षकाचे नांव	पद	शै.पात्रता	नियुक्तीचा दिनांक	दिलेला कार्यभार	खुल्या पदावर/आरक्षित पदावर नियुक्ती	शिक्षका चा प्रवर्ग	हंगामी /कायम	विद्यापीठ मान्यता पत्र क्र.	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ताः-

शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग माहिती तपशिल तक्ता प्रपत्रक क. 14

अ.न.	कर्मचा-याचे नांव	पद	शै. पात्रता	नियुक्तीचा दिनांक	दिलेला कार्यभार	कर्मचा-याचा संवर्ग	खुल्या/ आरक्षित पदी नियुक्ती	हंगामी/ कायम	शेरा

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

मान्य वेतन खर्च तपशिल तक्ता प्रपत्रक 16

अ.न.	वेतन खर्च तपशिल	मार्च	एप्रिल	मे	जुन	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	फरक	एकुण
		200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200		
1	मुळ वेतन														
2	आय.आर.I,II,III														
3	महागाई वेतन														
4	महागाई भत्ता														
5	घरभाडे भत्ता														
6	वाहन भत्ता														
7	शहर पुरक भत्ता														
8	इतर भत्ते														
	एकुण														

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

वेतन खर्चावरील तपशिलवार माहिती तक्ता (वार्षिक एकुण पगार खर्च) प्रपत्रक क. 18

अ.न.	कर्मचा-यांचे नांव	पद	मुळवेतन	आय आर I,II, III	महागाई वेतन	महागाई भत्ता	घरभाडे भत्ता	वाहन भत्ता	इतर भ-ते	एकुण
	एकुण									

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

मान्य शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचारी वेतन तक्ता प्रपत्रक क. 15

अ.नं.	कर्मचा-याचे नांव	पदे	मार्च	एप्रिल	मे	जुन	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	फरक	एकूण
			200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	मेडीकल केल्म	
	एकूण															

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

मुळवेतन/महागाई वेतन/आय आर/घरभाडे भत्ता/ महागाई भत्ता/ वाहन भत्ता/शहरपूरक भत्ता/ इतर भत्ते इ. खर्चाचा तपशिल तक्ता (प्रत्येक हेडसाठी स्वतंत्र तक्ता तयार करावा.) प्रपत्रक क्र. 17

अ.न	कर्मचा-यांचे नांव	मार्च	एप्रिल	मे	जुन	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	फरक	एकुण
		200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200		
	एकुण														

वेतन अनुदान निर्धारण वर्ष :-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता :-

वेतन अनुदान निर्धारण वर्षात आदा केलेल्या वेतन फरकाचा तपशिल तक्ता प्रपत्रक क. 19

अ. नं.	कर्मचा-याचे नांव	पद	कशासाठीचा फरक आदा केला त्याचा तपशिल	त्यास मंजुरी घेतलेचा तपशिल	मुळवेतन	महागाई वेतन	महागाई भत्ता	घरभाडे	वहान भ-ता	शहरपुरक भ-ता	इतर भ-ते	रक्कम्

वेतन अनुदान निर्धारण वर्षः-

महाविद्यालयाचे नांव व पत्ताः-

अनुदान निर्धारण वर्षात प्राप्त झालेले वेतन अनुदान तपशिल प्रपत्रक क्र. 20

अ.न.	महिना	रक्कम	डी.डी. क्र. व दिनांक
1	मार्च 200		
2	एप्रिल 200		
3	मे 200		
4	जुन 200		
5	जुलै 200		
6	ऑगस्ट 200		
7	सप्टेंबर 200		
8	ऑक्टोबर 200		
9	नोव्हेंबर 200		
10	डिसेंबर 200		
11	जानेवारी 200		
12	फेब्रुवारी 200		
13	D.P.D.C ची रक्कम		
14	फरक		
15	वैद्यकीय देयेक		
	एकूण		

प्रपत्र क्र.29

UNIVERSITY OF PUNE ARTS STREAM- WORK LOAD CHART ACADEMIC YEAR -200 - 200

~~(For one Division Workload)~~

Sr.No.	Subject	Class	No. of Students	No. of Division	Compulsory paper			General paper			Special Paper			Total Work load
					No. of Paper	No. of Period	Work load	No. of Paper	No. of Period	Workload	No. of Paper	No. of Period	Workload	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1	Psychology	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
2	Politics	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
3	Philosophy	F.Y.(PSY)						1	4		---	---		
		F.Y.(Logic)						1	4		---	---		
		f.Y.(Philo)						1	4		---	---		
		S.Y.B.A.						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		4	4		
	Total													
4	Economics	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
5	Hindi	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
		F.Y.B.A.						1	4		---	---		
6	Marathi	S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													

Sr.No.	Subject	Class	No. of Students	No. of Division	Compulsory paper			General paper			Special Paper			Total Work load
					No. of Paper	No. of Period	Work load	No. of Paper	No. of Period	Workload	No. of Paper	No. of Period	Workload	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
7	English	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
8	History	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
9	Sociology	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
10	Education	F.Y.B.A.						1	4		---	---		
		S.Y.B..A						1	4		2	4		
		T.Y.B.A.						1	4		2	4		
	Total													
9	Geography				Theory paper			Practical paper				Total Work load		
	Precical 10				No. of paper	Period	Workload	No. of paper	Period	No. of bacthes	Workload			
	Students per	F.Y.			1	4		---	---					
	bacth	S.Y.			1	4		1	6					
		T.Y.(Geo)			1	4		---	---					
		T.Y.(Spl)			2	4		1	6					

UNIVERSITY OF PUNE SCIENCE STREAM- WORK LOAD CHART. ACADEMIC YEAR 200 - 200

Batches for Praticals :- For FY-15 students per batch, For SY/TY -12 students per bacth

Sr. No.	Subject	Class	No. of Students	No. of Division	Theory Papers			Practical Papers				Total Workload	Remark
					No of Theory Papers	No. of Period per per Theory paper	Total Theory paper Workload	No of Practical Papers	No. of Period for per Prectical Papers	No. of Batches	Total Precticalpaper Workload		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Physics	F.Y.			2	3		1	4				
		S.Y.			2	4		1	4				
		T.Y.			6	4		3	4				
	Total												
2	Chemishy	F.Y.			2	3		1	4				
		S.Y.			2	4		1	4				
		T.Y.			6	4		3	4				
	Total												
3	Zoology	F.Y.			2	3		1	4				
		S.Y.			2	4		1	4				
		T.Y.			6	4		3	4				
	Total												
4	Botany	F.Y.			2	3		1	4				
		S.Y.			2	4		1	4				
		T.Y.			6	4		3	4				
	Total												
5	Electronics	F.Y.			2	3		1	4				
		S.Y.			2	4		1	4				
		T.Y.			6	4		3	4				
	Total												

Sr. No.	Subject	Class	No. of Students	No. of Division	Theory Papers			Practical Papers				Total Workload	Remark
					No of Theory Papers	No. of Period per per Theory paper	Total Theory paper Workload	No of Practical Papers	No. of Period for per Prectical Papers	No. of Batches	Total Prectical paper Workload		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	Physics/ Electronic	F.Y. Phy.			2	3		1	4				
		Elc.			2	3		1	4				
		S.Y.Phy.			3	4		1	4				
		Elc.			2	3		1	4				
		T.Y. Phy.			4+2	4		3	4				
		Elc.			4+2	4		2	4				
	Total												
7	Maths	F.Y.			3	3		---	---				
		S.Y.			4	4		---	--- (1+3)				
		T.Y.			10	4		---	--- (1+9)				
	Total												
8	Geography	F.Y.			2	3		1	4				
	(Practical batc	S.Y.			2	4		1	4				
	per Batch)	T.Y.			6	4		1	12				
	Total												
9	For M.SC. I				4	4		4	4				
	M.SC. I				4	4		4	4				
	Total												

UNIVERSITY OF PUNE COMMERCE STREAM WORK ACADEMIC YEAR 200 -200

Sr. No.	Subject	Class	No of Students	No. of Division	No. of Paper	No. of Period
1	Maths/ Stat.	F.Y.			1	4
		S.Y.			1	4
2	Geography	F.Y.			1	4
3	Economics	F.Y.			1	4
		S.Y.			1	4
		T.Y.			1	4
4	Marathi	F.Y.			1	4
5	Commerce	F.Y.			3	4
		S.Y.			5	4
		T.Y.			5	4

FINAL

FORM NO - 5

STATEMENT SHWOING THE DETAILS OF THE SALARY EXPENDITURE AND ASSESSMENT OF SALARY GRANT FOR THE YEAR 200 - 200 ON BASIS OF ACTUAL EXPENDITURE (FINAL)

NAME OF THE COLLEGE :-		
1	Expenditure on Salaries of teaching non teaching staff	
	Minus- Inadmissible expenditure (as per statement enclosed)	
	Admissible expenditure on Salaries	
	PLUS	
	a) Expenditure on Contribution to provident fun approved teaching and non teaching staff	
	b) Contribution to Gratuity fund on approved Staff	
	Minus- Inadmissible expenditure a & b	
2	Net approved expenditure (a) & (b)	
3	Total (1+2)	
4	Fees and surplus	
	(a) Tuition fees recoverable from the fee payi students for the	
	(b) Junior College Surplus	
	Total (a) & (b)	
5	Salary Grant due to the College for the year 200 after assessment (3-4)	
6	Grant paid during the year 200 - 200 to the Colle instalmentwise	
7	Excess grant to be recovered if any of the previ year	
8	Grant to be payable for the previous year 200 -200	
9	Net Grant to be paid with paid to assessment of for the year	

Place
Date

Administrative Officer
Higher Education
Pune Region, Pune - 1

FROM NO. 6

STATEMENT SHOWING THE DETALIS OF THE SALARY EXPENDITURE AND ASSESSMENT OF NON SALARY GRANT FOR THE YEAR BASED ON THE ACCONT OF 200 - 200

Name of the College :-	
1. Expenditure on account of rent for the year I) Inadmissible expenditure II) Admissible expenditure	Rs. Rs.
(PLUS)	
2. Other expenditure for the i) Inadmissible expenditure (Vido details overloaf) II) Admissible expenditure iii) 12% of the establishment expenditure of preceeding year iv) Non-salary grant admissible as per formulla (i.e.) (ii) or (iii) whichever is less 3. Total (1+2)	
MINUS 4. Amount of non-salary grant already paid during the year	
5. Non-salary Grant due payable	
6. Non-salary grant to be paid for the previous year / years i.e.	
7. Previous year grant recovered as per Sr. Auditor Audit Report	
8. Recoveries if any (i.e. under excess grants	
9. Net non-salary grants to be paid if any in	

Place
Date

Administrative Offic
Higher Education
Pune Region, Pune - 1

1) Total of 7 items (I.e. actual expenditure incurred by the College) (1 to 7)

2) Total expenditure disallowed (list of terms with amount to be attached separately)

I) Disallowed

ii) Receipts

3) Net expenditure on the non-salary items admitted for grants.

4) Limit of 12% of the establishment expenditure of the preceding year I.e.

a) Salary

I) 12%

5) Net non salary grant payable to the college I.e. 3 or 4 whichever is less.

6) Building Maintenance / Rent.

Place:- PUNE

Date:- / /200

Administrative Officer
Joint Director
Higher Education, Pune Region
PUNE -1

Statement showing the expenditure incurred during the year 2001-2002 on NoN SALARY items.
Expenditure disallowed for grant-in-aid Receipts by way of other fees charged as per G.R.E.& S.D. No. NGC 1279/15779-XXV
dt. 3rd October, 1979 & the amount of admitted expenditure for Non- Salary Grant for the year 2002-2003

INFORMATION FOR WORKING OUT THE NON-SALARY GRANT OF A COLLEGATE INSTITUTION

1 NAME OF THE COLLEGE

2 a) Name of students actually on roll on the college or the 1 st February of the academic year (1 st September, in the case of Colleges affiliated to University which have adopted Semester system.)

:-	I) Undergraduate	Commerce	
:-	ii) Post Graduate		
	Total		

b. No. of Students in Science Faculty :- NIL

c. No. of students in Experimental subjects other than science

I)	Geography		
ii	Psycholosy		
	Total		

3 Rate at which other fees are charged

a) Laboratory Fees

b) Library Fees 50*481

c) Gymkhana Fees 50*481
Magazine fee 15*481

d) Other Fees 15*481

e) Any other fees charged where practicals are prescribed (subjectwise)

College Exam.

NAME OF THE COLLEGE :- ASSESSMENT OF NON SALARY GRANT FOR THE YEAR :-

Sr. No.	ITEM	Expenditure incurred by the college during 1998-99	Expenditure disallowed for grant in -aid (as per statement attached)	Admissible Expenditure (col.3 - col.4)	Receipts on account of fees charged & other receipts if any (To be shown separately		Total of 6(a) & 6(b)	Net admissible Expenditure Col.5 minus Col.7	Remarks
					Fees	Other receipts			
1	2	3	4	5	6(a)	6(b)	7	8	9
1	Expenditure on subscription of journals is & periodicals (up to a ceiling of Rs. 3000/- per financial year in excess of library fees)							0	
2	Expenditure incurred on purchase of scientific apparatus & equipment duly certified as essential by the University concerned. Replacement as will as new purchases & current laboratory expenses on chemicals etc.not exceeding Rs. 100/- per student p.a. in the science faculty (No.of students in to Rs.100/- Rs.								
3	(a) Expendiure on Gymkhana & Sports (b) Gathering (c) Extra-curricular Activities. magazine etc. Total A+B+C=								

1	2	3	4	5	6(a)	6(b)	7	8	9
4	**Visiting faculty Rs.1500/- per faculty (Ceiling Rs.2000/-)**								
5	**Travelling & Daily allowance to members of teaching staff. (for attending conferances,seminars of academic staff.) for administrative college work**								
6	Miscellaneous Expenditure : (a) College Garden (b) Botanical garden (c) Telephone charges (d) Electricity & Gas (e) Postage & Telegrams (f) Reading Room not covered by any other fee collection (g) Binding Charges (h) Stationery & printing for office college examination (does not include cost of answer books but printing of answer books, question papers (i) Premium on insurance of Science apparartus & equipment (j) Uniform to peons & washing allowance to them as perscribed by Govt. from time to time (k) Audit Fees (l) Water charges (m) Advertisement for recruitment of teaching & non- teaching & college admission (n) Affiliation Fees (o) Premium paid on college fidel-								

	ity Insurance Policy (p) Other Petty contingencies like chalk, dusters etc. (q) Expenditure on educational exursions & tours undertaken as laid down by University (r) Rent of the college playground certified reasonable by the Ex-ective Ennginee B & C Dept. (s) Municipal taxes and Insurance Premium college buliding belonging to the management (t) Repares to Equipments (u) Expenditure on merit scholer.								
	Total a to u =								
7	**Expenditure on purchase of :** (a) Furniture (For college office, Library & laboratory) (b) Equipment (for college office library & laboratory etc.) (c)Teaching aid (d) library books (in excess of library fees collection)								
	Total a+ b+ c+ d								
	Grand Total (Sr.No. 1 to 7)								